

UPRAVA POMORSKE SIGURNOSTI

**PRAVILA
ZA STATUTARNU CERTIFIKACIJU JAHTI**

- OPŠTI DIO
- NADZOR/OCJENA USKLADENOSTI ZA VRIJEME GRADNJE ČAMCA ILI JAHTE
- PREGLED JAHTI
- MINIMALNI BROJ CLANOVA POSADE NA JAHTAMA

Bar, April 2012. godine

DIO 1. OPŠTI DIO

Sadržaj:

1. Osnovne odredbe..... 2
2. Primjena 6
3. Objašnjenje izraza i pojmova7
4. kategorizacija plovidbe jahte..... 9

1. OSNOVNE ODREDBE

Utvrdjivanje sposobnosti jahte za plovidbu

1.1 Jahta je sposobna za plovidbu u određenim kategorijama plovidbe I za određenu namjenu ako zadovoljava odredbe Tehničkih pravila u vezi sa :

1. sigurnošću ljudskih života, jahte i imovine,
2. sigurnosnom zaštitom,
3. sprečavanjem zagađivanja mora sa jahti uljem, štetnim materijama, otpadnim vodama i smećem,
4. sprečavanjem zagađivanja vazduha,
5. zaštitom mora od bioinvazivnih vrsta u balasnim vodama,
6. zaštitom morske okoline od štetnog djelovanja sistema protiv obrastanja trupa,
7. zaštitom na radu, smještajem posade i drugih lica zaposlenih na brodu,
8. uslovima za prevoz putnika,

1.2 Pored gore navedenih uslova jahta je sposobna za plovidbu i:

1. ako je na njoj ukrcao barem najmanji propisani broj članova posade sa odgovarajućim svjedočanstvima o osposobljenosti i dopunskoj osposobljenosti koju jahta mora imati za sigurnu plovidbu (1 član posade),
2. ako je smještaj i broj ukrcajnih putnika u skladu sa:
 - propisima kojima se uređuje prevoz putnika,
 - odredbama i uslovima navedenim u brodskim dokumentima , zapisima i knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji,
3. ako je namijenjena za duži boravak na moru shodno Tehničkim pravilima,
4. ako su na jahti osigurani propisani uslovi pružanja medicinske pomoći i ako jahta ima i pravilno vodi brodsku ambulantu.

1.3 Tehnički nadzor jahte, koja se ne gradi po Direktivi Evropske Unije EU/94/25/EC, Koda federalnih propisa 33 Sjedinjenih Američkih Država, Djelovi 181 i 183 ili Kodova MGN 280(M) i MSN 1792 (M) Pomorske agencije i Obalne straže Ujedinjenog kraljevstva, obuhvata:

1. Odobrenje tehničke dokumentacije na osnovu koje se jahta gradi popravlja ili prepravlja,
2. tipsko ili pojedinačno odobrenje pogonskih mašina, uređaja i opreme namijenjene za ugradnju u jahti,
3. nadzor nad izradom materijala, pogonskih mašina, uređaja i opreme namijenjene za ugradnju u jahtu u radionicama proizvođača,
4. odobrenje proizvođača i uslužnih organizacija,
5. nadzor nad gradnjom trupa i ugradnjom pogonskih mašina, uređaja i opreme u brodogradilištu,
6. verifikaciju sigurnosne zaštite jahte,
7. preglede, ocjene i verifikacije postojećih jahti.

1.4 Suprotno gore navedenom za jahte koje se grade po Direktivi Evropske Unije EU/94/25/EC, Koda federalnih propisa 33 Sjedinjenih Američkih Država, Djelovi 181 i 183 ili Kodova MGN 280(M) i MSN 1792 (M) Pomorske agencije i Obalne straže Ujedinjenog kraljevstva, prihvata se Izjava o usaglašenosti prilikom gradnje.

Tehnički pregled jahte

- 1.5 Pregledom, ocjenom i verifikacijom (u daljem tekstu: pregled) postojeće jahte utvrđuje se sposobnost jahte za plovidbu.
- 1.6 Pregled jahte može biti: osnovni, periodični i vanredni.
- 1.7 Osnovni pregled je obavezan pregled kojem podliježe upotrebljavana jahta i nova jahta koja ne ispunjava zahtjeve Člana 13, stav 3, Zakona o jahtama prije početka njenog upisa u upisnik jahti, izmjene namjene, izmjene granica plovidbe ili drugog svojstva jahte na koje se odnose odredbe Tehničkih pravila.
- 1.8 Osnovni pregled za prvu registraciju jahte koja je građena po Direktivi Evropske Unije EU/94/25/EC, Koda federalnih propisa 33 Sjedinjenih Američkih Država, Djelovi 181 i 183 ili Kodova MGN 280(M) i MSN 1792 (M) Pomorske agencije i Obalne straže Ujedinjenog kraljevstva, nije uslov upisa u registar jahti Crne gore a organ uprave će odrediti kategoriju plovidbe.
- 1.9 Periodični pregled jeste obavezan godišnji i obnovni pregled propisan Tehničkim pravilima.
- .1 Periodičnim-godišnjim pregledom obavezuju se:
 1. Jahte za iznajmljivanje
 2. Jahte za ličnu upotrebu preko 24 metra
 - .2 Periodičnim-obnovnim pregledom obavezuju se jahte za ličnu upotrebu do 24 metra dužine
- 1.10 Osnovni i periodični pregled mogu trajati najduže 3 mjeseca od datuma podnošenja Zahtjeva za tehnički pregled.
- 1.11 Vanredni pregled jeste obavezan pregled kojem podliježe postojeća jahta:
 1. nakon što pretrpi nesreću ili se utvrde nedostaci koji mogu uticati na sposobnost jahte za plovidbu,
 2. prilikom popravki, prepravki ili obnove djelova jahte,
 3. prilikom privremene promjene namjene ili područja plovidbe,
- 1.12 Strana jahta koja ne posjeduje sertifikat o registraciji dokazuje svoju sposobnost za plovidbu u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore vanrednim pregledom .
- 1.13 Ukoliko je prilikom vanrednog pregleda značaj uočenih nedostataka takav da može ugroziti sigurnost jahte, ljudskih života ili okoline, Uprava pomorske sigurnosti će suspendovati ili povući postojeći Sertifikat i odmah zahtijevati sprovođenje popravke u luci pregleda, ili će ukoliko to zbog opravdanih razloga nije sprovodivo (npr. zbog nedostupnosti resursa za sprovođenje popravke) razmotriti uslov pod kojim će se jahti dozvoliti plovidba do prve luke gdje će se popravka obaviti.
- 1.14 Nakon završetka pregleda UPS dostavlja vlasniku izvještaj o obavljenom pregledu. Svako primjedbi postavljenoj od strane UPS tokom obavljanja pregleda, dodjeljuje se rok do kada ista mora biti otklonjena.
- 1.15 Jahta se mora odgovarajuće održavati i time osigurati takvo stanje jahte i njene opreme da jahta u svakom pogledu bude sposobna za plovidbu bez opasnosti za samu jahtu, lica na jahti i okolinu.

Pregled jahte radi utvrđivanja njene sposobnosti za obavljanje probne plovidbe

- 1.16 Pregled jahte radi utvrđivanja njene sposobnosti za obavljanje probne plovidbe je obavezan pregled kojem podliježe jahta prije polaska na probnu plovidbu.
- 1.17 Obim pregleda treba biti takav da se sa sigurnošću može utvrditi da jahta udovoljava posebnim uslovima propisanim za obavljanje probne plovidbe.
- 1.18 Gore navedeno se primjenjuje na jahti koja za vrijeme probne plovidbe vije zastavu Crne Gore ili vije zastavu druge države ako se probna plovidba obavlja u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore.
- 1.19 Obim i način obavljanja osnovnog pregleda i pregleda radi utvrđivanja sposobnosti za obavljanje probne plovidbe kao i vrsta, obim i način obavljanja periodičnih pregleda propisani su Tehničkim pravilima.

Baždarenje jahte

- 1.20 Baždarenje jahte obavlja se radi utvrđivanja baždarskih mjera jahte.
- 1.21 Strano svjedočanstvo o baždarenju priznaje se pod uslovom da je jahta baždarena na način koji se bitno ne razlikuje od baždarenja propisanog Tehničkim pravilima o baždarenju čamaca i brodova UPS.
- 1.22 Baždarenje jahte obavlja organ uprave prema Tehničkim pravilima o baždarenju čamaca i brodova UPS.
- 1.23 Baždarenju podliježu:
 - 1. Svaka jahta preko 24 metra bez obzira na namjenu koja se upisuje u Registar jahti Crne Gore,
 - 2. Svaka jahta koja se upisuje u Registar jahti Crne Gore a koja pri upisu ne posjeduje sertifikat o gradnji ili izjavu o usaglašenosti prilikom gradnje,
 - 3. Strana jahta koja u crnogorskoj luci podliježe plaćanju naknade čija se visina utvrđuje prema tonaži ako je baždarena prema pravilima čije se odredbe bitno razlikuju od odredbi Tehničkih pravila.
- 1.24 Baždarenje jahte obavlja se prije njenog upisa u registar jahti.
- 1.25 Ponovno baždarenje jahte obavlja se :
 - 1. ako su poslije baždarenja jahte nastale promjene u rasporedu, konstrukciji, kapacitetu, upotrebi prostora, broju lica koji je dopušten da se prevozi jahtom,
 - 2. ako se posumnja u pravilnost već obavljenog baždarenja,
 - 3. U slučaju ponovnog baždarenja, prema odredbi stava 1. tačka 1. ovog člana, zavisno od obavljenih prepravki/popravki jahti, ponovno baždarenje mora se obaviti u potpunosti ili djelimično.
- 1.26 Za jahte dužine do 24 metra, dužinom će se računati mjera data u Svjedočanstvu o gradnji jahte odnosno Izjavi o usklađenosti sa Direktivom/Kodovima ili Svjedočanstvu o baždarenju.
- 1.27 Ukoliko jahta ne posjeduje nijedan od gore navedenih dokumenata dužinu jahte će odrediti Uprava shodno Tehničkim pravilima o baždarenju čamaca i brodova Uprave pomorske sigurnosti i izdati Svjedočanstvo o baždarenju.

Sertifikat o registraciji jahte

- 1.28 Sertifikat o registraciji jahte se izdaje nakon uspješno obavljenog osnovnog i/ili periodičnog pregleda.
- 1.29 Privremeni sertifikat o registraciji jahte se može izdati nakon ispunjenja zahtjeva navedenih u osnovnom pregledu ovog dijela Tehničkih pravila i dostavljene dokumentacije navede u članu 14, stav 2 Zakona o jahtama.
- 1.30 Kada na jahti u vrijeme isteka Sertifikata o Registraciji jahte nije moguće obaviti periodični pregled, organ uprave može izdati Privremeni sertifikat o registraciji jahte, za period ne duži od tri mjeseca, računajući od datuma isteka važnosti Sertifikata o registraciji jahte i to razmatrajući svaki slučaj posebno, kada se ocijeni da je ispravno tako postupiti.
- 1.31 Periodični pregled mora se obaviti u roku važenja izdatog privremenog Sertifikata o registraciji jahte.
- 1.32 Kao datum početka važnosti Sertifikata o registraciji jahte smatra se :
1. Datum uspješno završenog osnovnog pregleda,
 2. Datum izdavanja Privremenog sertifikata
 3. Datum uspješno završenog periodičnog pregleda u periodu do 30 dana od isteka važnosti Sertifikata o registraciji jahte.
- 1.33 Nakon uspješno izvršenog vanrednog pregleda važeći Sertifikat o Registraciji jahte ostaje nepromijenjen a organ uprave će na izvjestaju o pregledu jahte evidentirati izvršeni pregled i unijeti eventualne promjene nastale na jahti.
- 1.34 UPS, u slučajevima kada se ustanovi da nijesu ispunjeni svi zahtjevi Tehničkih Pravila, zadržava pravo da ne izda Sertifikat o Registraciji jahte punog roka važnosti, bez obzira o prethodno izdatom Privremenom Sertifikatu o Registraciji dok se ne ispune svi propisani zahtjevi, o čemu se vlasnik posebno obavještava.
- 1.35 Sertifikat o Registraciji jahte, izvještaj o obavljenim pregledima, kao i ostala dokumenta izdata ili ovjerena od UPS vlasnik je dužan da stalno čuva na jahti, te da omogućiti uvid u iste na zahtjev Ministarstva saobraćaja i pomorstva ili inspektora UPS.
- 1.36 Dokumenta koje je izdala ili potvrdila UPS gube važnost u sljedećim slučajevima:
1. Ako se primjedbe koje je postavila UPS ne otklone do datuma isteka, ili se njihovo otklanjanje nije dogodilo u dogovoru sa UPS.
 2. U slučaju nepridržavanja bilo kojih uslova ili ograničenja datih u ispravama ili u bilo kojim drugim dokumentima koje je izdala ili ovjerila UPS (npr. gaz, područje plovidbe, stanje mora, snaga glavne pogonske mašine, ukupnog dozvoljenog broja osoba), odnosno nekih drugih posebnih ograničenja navedenih u Priručniku za korišćenje plovila.

2. PRIMJENA

2.1 Pravila se sastoje iz četiri dijela:

1. Dio 1. – Opšti dio
2. Dio 2. – Nadzor/ocjena usklađenosti za vrijeme gradnje čamca i jahte;
3. Dio 3. – Pregled jahte
4. Dio 4. – Minimalni broj članova posade na jahtama

2.2 Zakonom o jahtama jasno je određena definicija jahte.

2.3 Sa tehničke strane ista mora ispunjavati standarde koji joj omogućavaju duži boravak na moru i to:

1. Kabinu za sve putnike sa najmanje dva ležaja dužine ne manje od 180 cm.
2. Toaletom koji u sebi sadrži WC i umivaonik ili tuš kabinu sa slatkom vodom, povezanim sa sanitarnim čvorom;
3. Tank pitke vode;
5. Tank fekalija;
6. Fiksna VHF radio stanica

2.4 Uz gore navedeno motorna jahta ukupne snage ugrađenih pogonskih uređaja do 110 kW može ploviti samo u kategoriji C2 ili C3, dok jahti sa ugrađenim pogonskim motorom snage preko 110 kW može biti određena bilo koja kategorija plovidbe definisana Članom 15. Zakona o jahtama.

3. OBJAŠNJENJE IZRAZA I POJMOVA PO ZAKONU O JAHTAMA I DRUGIM NACIONALNIM I IMO PROPISIMA

- 3.1 Jahta – je plovni objekat namijenjen za razonodu, sport i rekreaciju, dužine veće od 7 metara, a koja nije angažovana u međunarodnoj trgovini;
- 3.2 Strana jahta - je jahta koja ima stranu državnu pripadnost;
- 3.3 Registar – je knjiga i elektronski zapis evidencije jahti u koju se upisuju podaci o njihovom identitetu, karakteristikama, vlasnicima i založnim pravima;
- 3.4 Sertifikat o registraciji – je potvrda sa kojom se dokazuje da je jahta upisana u Registar i da je sposobna za plovidbu;
- 3.5 Surveyor – je ovlašćeni službenik odnosno lice koje ovlasti Uprava pomorske sigurnosti (u daljem tekstu organ uprave) na osnovu profesionalnih kvalifikacija i praktičnog iskustva za pregled utvrđivanja sposobnosti za plovidbu jahti;
- 3.6 IMO (International Maritime Organization) – je Međunarodna pomorska organizacija;
- 3.7 MMSI (Maritime Mobile Service Identity) broj – je Međunarodni pomorski radiokomunikacioni identifikacioni broj;
- 3.8 GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System) – je Globalni pomorski sistem opasnosti i sigurnosti;
- 3.9 Hull number – je broj trupa odnosno Identifikacioni broj trupa jahte koji se sastoji od 12 cifara u kontinuitetu Npr. MSD10000C972 pri čemu je :
- MSD = Maritime Safety Department – Uprava pomorske sigurnosti
 - 10 = Dužina jahte
 - 000 = broj jahte
 - C = mjesec u kome je broj izdat (A-januar, B-februar, C-mart,...)
 - 972 = godina proizvodnje jahte
- Identifikacioni broj mora biti urađen na metalnoj pločici i fiksno pričvršćen na vidljivo mjesto krmenog dijela jahte i/ili na temelju nosača motora.
- 3.10 SOLAS – (The International Convention for the Safety of Life at Sea) – je Međunarodna konvencija o sigurnosti ljudskih života na moru;
- 3.11 MARPOL – (The International Convention for the Prevention of Pollution from Ships) - Međunarodna konvencija o sprečavanju zagađenja životne sredine sa brodova;
- 3.12 STCW (The International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers) – je Međunarodna konvencija o standardima za obuku, sticanje zvanja I držanje straže pomoraca;
- 3.13 Maksimalni dozvoljeni broj osoba – je ukupan dozvoljeni broj putnika i članova posade upisan u Sertifikat o registraciji jahte;
- 3.14 Postojeća jahta – je jahta koja je upisana u upisnik jahti Crne Gore
- 3.15 Jahta za iznajmljivanje – je jahta koja se koristi u komercijalne svrhe, za iznajmljivanje sa ili bez posade;
- 3.16 Jahta za ličnu upotrebu – je jahta koja se ne koristi u komercijalne svrhe;
- 3.17 Motorna jahta – je jahta koja kao pogonsko sredstvo koristi samo mašinske uređaje;
- 3.18 Jahta na jedra – je svaka jahta koja kao pogonski uređaj ima jedra dovoljne površine pomoću kojih se može kretati po moru. Ovaj pojam ne isključuje jahte koje uz jedra imaju i mehanički pogonski uređaj;
- 3.19 Priznata organizacija – je klasifikaciono društvo kojeg je, putem Sporazuma o prenosu ovlaštenja IMO Rez. A.739(18) i Rez. A.789(19), ovlastila Vlada Crne Gore odnosno u njeno ime Uprava pomorske sigurnosti da vrši tehničke preglede i izdaje statutarna svjedočanstva jahtama koje imaju namjeru da se upišu u crnogorski registar brodova.
- Klasifikaciona društva na koja su prenijeta ovlaštenje su:
- Bureau Veritas (BV)
 - Russian Maritime Register of Shipping (RS)
- 3.20 Direktiva 94/25/EC – je Direktiva Evropskog parlamenta I Vijeća broj 94/25/EC sa dopunom 2003/44/EC, o usklađivanju nacionalnih zakona I drugih propisa zemalja članica koji se odnose na rekreacijska
- 3.21 Kod – Pravilnik federalnih propisa 33 Sjedinjenih američkih država (Djelovi 181 I 183) ili Pravilnici MGN 280(M) I MSN 1792(M) pomorske agencije I Obalske straže Ujedinjenog Kraljevstva;
- 3.22 Izjava o usklađenosti sa Direktivom/Kodovima – je izjava kojom brodograditelj ili priznata organizacija potvrđuje da je jahta građena po pravilima ili standardima navedenim u Direktivi ili Kodovima;
- 3.23 Prijavljeno tijelo – je tijelo (organizacija) kojeg angažuje proizvođač, uz odobrenje Uprave (ukoliko se jahta gradi u Crnoj Gori) ili uz odobrenje priznate organizacije strane države (ukoliko se jahta gradi izvan Crne Gore), radi vršenja ocjene usklađenosti proizvoda sa zahtjevima smjernica I standarda I u sklopu toga sprovodi “EC tipsko ispitivanje” proizvoda.
- (npr. TUV NORD Group ili Mar-ED Group)
- 3.24 Upotrebljavana jahta – je jahta koja je prije podnošenja zahtjeva za upis u Crnogorski registar jahti bila upisana u neki drugi Registar.
- 3.25 Nova jahta - je jahta koja izlazi iz brodogradilišta i koja se po prvi put upisuje u crnogorski registar jahti a koja prije toga nigdje nije bila upisivana i nije se upotrebljavala.
- 3.26 Postojeća jahta - je jahta koja je već upisana u crnogorski Registar jahti kao nova ili upotrebljavana.

4. KATEGORIZACIJA PLOVIDBE JAHTE

4.1 Kategorije plovidbe jahte se dodjeljuju na osnovu člana 15. Zakona o jahtama i to:

Član 15

Jahta se u odnosu na područje plovidbe, izdavanjem Sertifikata i Privremenog sertifikata o registraciji, određuje jedna od sledećih kategorija:

- 1) A – Plovidba bez ograničenja;
- 2) B – Plovidba do 200 nautičkih milja od luke zaklona;
- 3) C1 – Plovidba do 60 nautičkih milja od luke zaklona i 25 nautičkih milja od obale;
- 4) C2 – Plovidba do 20 nautičkih milja od luke zaklona i 6 nautičkih milja od obale;
- 5) C3 – Plovidba, za vrijeme dnevne svetlosti i u povoljnim vremenskim uslovima, do 20 nautičkih milja od luke zaklona i 6 nautičkih milja od obale;

4.2 Određivanje kategorije plovidbe za jahte tzv. Kategorizacija plovidbe jahte vrši se na osnovu Tehničkih pravila za pregled jahte na sledeći način:

Postoje dva parametra koji jahti određuju kategoriju plovidbe a to su stanje trupa/mašine i opremljenost jahte

4.3 Stanje trupa/mašine

Na jahtama koje su građene po Direktivi evropske unije broj 94/25/EC sa dopunama 2003/44/EC odnosno u Izjavi o uskladenosti gradnje sa pomenutom Direktivom jasno je predložena projektna kategorija plovidbe koja je prihvaćena Tehničkim pravilima o pregledu jahte kao odgovarajuća u dijelu stanja trupa/mašine na sledeći način:

Usporedne tablice projektnih kategorija(Direktiva) i područja plovidbe jahti(Zakon o jahtama).

Tabela br.1

Projektna kategorija (Directive 94/25/EC)	Projektna kategorija prema području plovidbe	Brzina vjetra (Bf)	Značajna talasna visina (H 1/3, metra)
A	Neograničena plovidba, <i>Ocean</i>	>8	>4
B	Plovidba otvorenim morem, <i>Offshore</i>	≤8	≤4
C	Obalna plovidba, <i>Inshore</i>	≤6	≤2
D	Obalna plovidba, <i>Inshore</i>	≤4	≤0.3

Tabela br.2

Kategorija plovidbe (Zakon o jahtama)	Području plovidbe	Brzina vjetra (Bf)	Značajna talasna visina (H 1/3, metra)
A	Neograničena plovidba, <i>Ocean</i>	>8	>4
B	Plovidba otvorenim morem, <i>Offshore</i>	≤8	≤4
C1	Plovidba otvorenim morem, <i>Offshore</i>	≤4	≤1
C2/C3	Obalna plovidba, <i>Inshore</i>	≤2	≤0.2

Kriterijum:

1. Za dobijanje kategorije plovidbe A i B definisane Zakonom o jahtama, (vidi Tabelu 2.), Nova jahta mora podnijeti Dokumentaciju o gradnji ili Izjavu o usaglašenosti koja će sadržati prijedlog projektnih kategorija A i B (Direktive 94/25/EC, vidi tabelu 1.).
Ukoliko jahta ne posjeduje Svjedočanstvo o gradnji ili Izjavu o usaglašenosti ili je riječ o upotrebljavanoj jahti Uprava će sama odrediti kategoriju plovidbe na osnovu konstrukcije, mašine i starosti jahte.
2. Za dobijanje kategorije plovidbe C1 definisane Zakonom o jahtama, (vidi Tabelu 2.), Nova jahta mora podnijeti Dokumentaciju o gradnji ili Izjavu o usaglašenosti koja će sadržati prijedlog projektne kategorije B (Direktive 94/25/EC, vidi tabelu 1.).
Ukoliko jahta ne posjeduje Svjedočanstvo o gradnji ili Izjavu o usaglašenosti ili je riječ o upotrebljavanoj jahti Uprava će sama odrediti kategoriju plovidbe na osnovu konstrukcije, mašine i starosti jahte.
3. Za dobijanje kategorije plovidbe C2/C3 definisane Zakonom o jahtama, vidi Tabelu 2., Nova jahta mora podnijeti Dokumentaciju o gradnji ili Izjavu o usaglašenosti koja će sadržati karakteristike projektne kategorije C (Direktive 94/25/EC, vidi tabelu 1.).
Ukoliko jahta ne posjeduje Svjedočanstvo o gradnji ili Izjavu o usaglašenosti ili je riječ o upotrebljavanoj jahti Uprava će sama odrediti kategoriju plovidbe na osnovu konstrukcije, mašine i starosti jahte.

4.4 Opremljenost Jahte

Drugi parametar za određivanje kategorije plovidbe jahte je opremljenost jahte. Šta sve jedna jahta treba da ima da bi dobila određenu kategoriju plovidbe definisanu Zakonom o jahtama, (vidi Tabelu 2.) je tabelarno prikazano u kontrolnoj listi tehničkog pregleda jahte.

4 OPREMA ZA GAŠENJE POŽARA <i>FIREFIGHTING EQUIPMENT</i>						
Planovi protivpožarne zaštite <i>Firefighting plans</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ugrađeni protivpožarni sistemi u mašinskom prostoru <i>Fitted firefighting systems in the machinery space</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ugrađeni protivpožarni sistemi u stambenim prostorijama <i>Fitted firefighting systems in the accommodation space</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Daljinsko zaustavljanje ventilatora, mašina i dovoda goriva <i>Remote stopping of ventilators, machinery and fuel supply</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Stanje ventilacionih poklopaca i protivpožarnih vrata <i>Condition of ventilation covers and firefighting doors</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	

Prevenција i gašenje požara u kuhinji <i>Prevention and firefighting in the kitchen</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note
Plinski sistem za kuhinjske potrebe (smještaj boca, sigurnosni ventili...) <i>Gas system for cooking (stowage of tanks, safety valves)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note
Alarmni sistemi dojava požara <i>Fire-detection system</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note
Protivpožarne pumpe <i>Firefighting pumps</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note
Prenosni protivpožarni aparati (pokrivenost prostorija, vrste, test pritiska boca, datum posljednjeg servisiranja...) <i>Portable fire extinguishers (space coverage, types, pressure testing of tanks, last servicing date...)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note
Ukupna ocjena / Average mark	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note

5 SREDSTVA ZA SPAŠAVANJE <i>LIFE SAVING APPLIANCES</i>				
SREDSTVO <i>APPLIANCE</i>	Kategorije područja plovidbe <i>(Categories on the basis of the navigation areas)</i>			
	A (>200 NM)	B (60-200 NM)	C1	C2/C3
Splav za spašavanje ¹⁾ (<i>Life raft</i>) ¹⁾	(SOLAS A)	(Non-SOLAS or SOLAS B)	(Non-SOLAS or SOLAS B) or R	0
Kolut za spašavanje s plutajućim konopom (<i>Life buoy with floating rope</i>)	2	2	1	1
Kolut za spašavanje sa svjetlom (<i>Life buoy with light</i>)	1	1	0	0
Pojasevi za spašavanje za odrasle (<i>Life jackets for adults</i>)	100%	100%	100%	100%
Pojasevi za spašavanje za djecu (<i>Life jackets for adults</i>)	100%	100%	100%	100%
Rakete sa padobranom (<i>Parachute rockets</i>)	12	4	0	0
Ručne baklje (<i>Hand flares</i>)	6	6	6	4
Plutajući dimni signali (<i>Smoke buoys</i>)	2	2	2	2
Hidro-termo zaštitna odijela (<i>Immersion suits</i>)	100%	0	0	0
Sredstva za zaštitu od gubitka toplote ²⁾ (<i>Thermal protecting aids</i>) ²⁾	2	(2 or 100%)	(2 or 100%)	(2 or 100%)
Aparat za gašenje požara (<i>Fire-extinguisher</i>)	Shodno veličini Depend of size	Shodno veličini Depend of size	1	1
Poster sa uputstvom za upotrebu sredstava za spašavanje (<i>LSA poster</i>)	1	1	1	0
Priručnik za vježbu (<i>Training manual</i>)	1	1	0	0
Primjerak tablice signala (<i>Copy of Signals Table</i>)	1	1	1	0
Sigurnosni konop samo na jedrilicama (<i>Safe rope only on sailing yachts</i>)	1	1	1	1

6 NAVIGACIONA OPREMA NAVIGATIONAL EQUIPMENT						
OPREMA EQUIPMENT	Kategorije područja plovidbe (Categories on the basis of the navigation areas)					
	A (>200 NM)		B (60-200 NM)		C1	C2/C3
Magnetski kompas (<i>Magnetic compass</i>)	1		1		1	1
Navigacijske karte (<i>Navigational charts</i>)	1		1		1	1
Nautičke publikacije (<i>Nautical publications</i>)	1		1		1	R
Navigacijski trokut (<i>Navigational triangle</i>)	2		2		2	0
Šestar za karte (<i>Chart compasses</i>)	1		1		1	0
Prizmatični dvogled (<i>Prismatic binocular</i>)	2		1		1	0
Standardni IMO pomorski navigacijski riječnik (<i>IMO standard dictionary</i>)	1		1		1	0
GNSS prijemnik (<i>GNSS receiver</i>)	1		1		R	R
Radarski reflektor (<i>Radar reflector</i>)	1		1		1	0
Signalna svjetiljka (<i>Signal lamp</i>)	1		1		1	1
Međunarodni signalni kodeks (<i>International Signal Code</i>)	1		1		0	0
Barometar (<i>Barometer</i>)	1		1		1	0
Knjiga "Pravila za izbjegavanje sudara na moru" (<i>COLREG Rules book</i>)	1		1		1	0
Zvučni dubinomjer (<i>Echo Sounder</i>)	1		1		0	0
7 RADIO I GMDSS OPREMA RADIO EQUIPMENT						
OPREMA EQUIPMENT	Kategorije područja plovidbe (Categories on the basis of the navigation areas)					
	A (>200 NM)		B (60-200 NM)		C1	C2/C3
VHF radio predajnik (<i>VHF radio transceiver</i>)	1		1		1	1
VHF-DSC radio predajnik ³⁾ (<i>VHF - DSC radio transceiver</i>) ³⁾	1		1		1/R	R
Prenosni VHF uređaj ⁴⁾ (<i>Hand held VHF device</i>) ⁴⁾	1		1		1/R	R
MF radio instalacija ⁵⁾ (<i>MF Radio Installation</i>) ⁵⁾	1		1/R		0	0
INMARSAT-C ili MF/HF sa DSC (<i>INMARSAT-C or MF/HF with DSC</i>)	1		R			
NAVTEX prijemnik ⁶⁾ (<i>NAVTEX Receiver</i>) ⁶⁾	1		1/R		R	0
EPIRB (<i>EPIRB</i>)	1		1		0	0
Radarski transponder za traganje i spašavanje (<i>SART</i>)	1		R		R	0

8 OSTALO OTHER			
STAVKA (ITEM)	OK	NO or N/ A	PRIMJEDBE (REMARKS)
Sidro shodno veličini jahte (<i>Anchor as per size of the yacht</i>)			
Konopi za privez (<i>Mooring ropes</i>)			
Vitlo za privez (<i>Mooring winch</i>)			
Ručna ili električna pumpa (<i>Manual or electric pump</i>)			
Navigacijska svjetla (<i>Navigational lights</i>)			
Sirena (<i>Whistle</i>)			
Prva pomoć - zavino od područja plovidbe (<i>First aid kit - depends on area of navigation</i>)			
Baterijska lampa (<i>Flash light</i>)			
Ime i oznaka jasno ispisani (<i>Name and mark clearly marked</i>)			
Validnost Radio dozvole (<i>Radio license validity</i>)			
Pozivni znak ispisan pored Radio stanice (<i>Call sign marked next to Radio station</i>)			
Uputstvo za poziv u slučaju opasnosti (<i>Instruction in case of distress</i>)			

7 ZASTITA MORA OD ZAGADJENJA SEA POLLUTION PREVENTION			
Tank fekalija (<i>Sewage tank</i>) - MARPOL Annex IV			
Tank zauljanih voda (<i>Sludge, oily water tank</i>) – MARPOL Annex I			
Kante za sakupljanje kom. Otpada (<i>Garbage collecting boxes</i>) MARPOL Annex V			
Oprema za sprečavanje zagađivanja vazduha (<i>Air pollution prevention equipment</i>) MARPOL Annex VI			

Napomena:

¹⁾ ((Non-SOLAS or SOLAS B) / R) Jahte za iznajmljivanje – obavezujuće; Jahte za ličnu upotrebu – samo preporuka

¹⁾ ((Non-SOLAS or SOLAS B) / R) Charter yacht – mandatory; Private use yacht – recommended only

²⁾ (2 or 100%) Ako plovi isključivo u vrijeme od 01. aprila do 31. oktobra – može imati samo 2

²⁾ (2 or 100%) If it sails solely in the period from April 01 to October 31 it is obliged to have minimum two

^{3,4,5,6)} (1 / R) Jahte za iznajmljivanje – obavezujuće; Jahte za ličnu upotrebu – samo preporuka

^{3,4,5,6)} (1 / R) Charter yacht – mandatory; Private use yacht – recommended only

4.5 Sjedinjavanjem ova dva parametra jasno se dobija kategorija plovidbe koja može biti ograničena stanjem vjetra i mora po Beaufort skali.

DIO 2. NADZOR / OCJENA USKLAĐENOSTI ZA VRIJEME GRADNJE ČAMCA ILI JAHTE

Sadržaj:

- 1. UOPŠTE**
 - 1.1 PRIMJENA
 - 1.2 DEFINICIJE
- 2. TEMELJNI TEHNIČKI ZAHTJEVI**
 - 2.1 UOPŠTE
 - 2.2 PROJEKTNE KATEGORIJE PLOVILA
 - 2.3 OPŠTI ZAHTJEVI
 - 2.3.1 Definicije osnovnih značenja plovila
 - 2.3.2 Identifikacioni broj plovila
 - 2.3.3 Pločica graditelja
 - 2.3.4 Zaštita osoba na plovilu od pada u more i sredstva za ukrcaj na plovilo osoba koje se nalaze u moru
 - 2.3.5 Vidljivost s glavnog mjesta upravljanja plovilom
 - 2.3.6 Priručnik za korišćenje plovila
 - 2.4 TEMELJNI ZAHTJEVI ZA KONSTRUKCIJU PLOVILA
 - 2.4.1 Struktura trupa
 - 2.4.2 Plovnost, stabilitet, nadvođe
 - 2.4.3 Otvori na trupu, palubi i nadgrađu
 - 2.4.4 Naplavljivanje
 - 2.4.5 Najveće dopušteno opterećenje plovila
 - 2.4.6 Smještaj splavova za spašavanje
 - 2.4.7 Napuštanje plovila u slučaju nezgode
 - 2.4.8 Sidrenje, vez i tegalj
 - 2.5 ZAHTJEVI ZA UPRAVLJANJE PLOVILOM
 - 2.6 MAŠINSKI UREĐAJ, ELEKTRIČNA OPREMA, PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA, SREDSTVA ZA NAVIGACIJU
 - 2.6.1 Mašine i mašinski prostori
 - 2.6.2 Sistem goriva
 - 2.6.3 Električna oprema
 - 2.6.4 Sistem kormilarenja
 - 2.6.5 Plinska instalacija
 - 2.6.6 Protivpožarna zaštita
 - 2.6.7 Navigacijska svjetla
 - 2.6.8 Sprečavanje zagađenja i sredstva za iskrcaj na kopno
 - 2.7 TEMELJNI ZAHTJEVI U VEZI ISPUŠTANJA IZDUVNIH PLINOVA IZ GLAVNIH MAŠINA
 - 2.7.1 Identifikacija motora
 - 2.7.2 Zahtjevi za izduvne plinove
 - 2.7.3 Trajnost
 - 2.7.4 Priručnik za korišćenje motora
 - 2.8 TEMELJNI ZAHTJEVI ZA BUKU
 - 2.8.1 Nivo buke
 - 2.8.2 Uputstva za korišćenje
 - 2.9 TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA GRADNJU PLOVILA NA NADUVAVANJE
 - 2.9.1 Plovila na naduvavanje koja kao pogonsko sredstvo koriste motore najveće snage 4,5 kW i manje

- 2.9.2 Plovila na naduvavanje koja kao pogonsko sredstvo koriste motore više od 4,5 Kw ali manje do uračunavajući 15 kW
- 2.9.3 Plovila na naduvavanje koja kao pogonsko sredstvo koriste motore veće od 15 kW
- 2.10 TEMELJNI TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PLOVILA LIČNE UPOTREBE NA VODOMLAZNI POGON
- 2.11 TEMELJNI TEHNIČKI ZAHTJEVI U VEZI POJEDINIH KOMPONENTI PLOVILA
 - 2.11.1 Uopšte
 - 2.11.2 Temeljni tehnički zahtjevi
- 2.12 TEHNIČKA DOKUMENTACIJA KOJU MORA IZRADITI PROIZVOĐAČ
 - 2.12.1 Uopšte
 - 2.12.2 Dokumentacija

3. POSTUPCI OCJENE USKLAĐENOSTI PROJEKTA I GRADNJE PLOVILA

- 3.1 UOPŠTE
- 3.2 MODELI ZA OCJENU USKLAĐENOSTI
 - 3.2.1 Unutrašnja kontrola proizvodnje (Model "A")
 - 3.2.2 Unutrašnja kontrola proizvodnje uz obavezna ispitivanja (Model "Aa", opcija 1)
 - 3.2.3 Tipsko odobrenje (Model "B")
 - 3.2.4 Ocjena usklađenosti s prototipom (Model "C")
 - 3.2.5 Ocjena usklađenosti sistema kvaliteta u proizvodnji (Model "D")
 - 3.2.6 Ocjena usklađenosti proizvoda (Model "F")
 - 3.2.7 Pojedinačna ocjena proizvoda (Model "G")
 - 3.2.8 Potpuno osiguranje kvaliteta (Model "H")
 - 3.2.9 Osiguranje kvaliteta proizvoda (Model "E")
 - 3.2.10 Potvrđivanje usklađenosti u proizvodnji u vezi izduvnih plinova i buke
 - 3.2.11 Deklaracija o usklađenosti proizvoda

4. SERTIFIKACIJA PLOVILA ZA RAZONODU PREMA DIREKTIVI 94/25/EZ S DOPUNAMA

- 4.1 DEFINICIJE
- 4.2 PRIMJENA
- 4.3 POSTUPCI OCJENE USKLAĐENOSTI PROJEKTA I GRADNJE PLOVILA TE POJEDINIH KOMPONENTI PLOVILA
 - 4.3.1 Ocjena usklađenosti projekta i gradnje plovila osim plovila za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon
 - 4.3.2 Ocjena usklađenosti projekta i gradnje plovila za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon
 - 4.3.3 Ocjena usklađenosti projekta i gradnje komponenti plovila navedenih u tački 2.11 ovog dijela Pravila
- 4.4 OCJENA USKLAĐENOSTI U VEZI ZAHTJEVA ZA IZDUVNE PLINOVE
- 4.5 OCJENA USKLAĐENOSTI U VEZI ZAHTJEVA ZA BUKU
 - 4.5.1 Ocjena usklađenosti za plovila navedena u tački 4.2.3 a) i b) ovog dijela Pravila
 - 4.5.2 Ocjena usklađenosti za plovila navedena u tački 4.2.3 c) i d) ovog dijela Pravila
- 4.6 ODNOS IZMEĐU PRAVILA I DIREKTIVE 94/25/EZ S DOPUNAMA
 - 4.6.1 Temeljni tehnički zahtjevi u vezi konstrukcije plovila
 - 4.6.2 Temeljni tehnički zahtjevi u vezi izduvnih plinova
 - 4.6.3 Temeljni tehnički zahtjevi za jačinu buke
 - 4.6.4 Postupci ocjene usklađenosti
 - 4.6.5 Korelacija između crnogorskih standardaa i EN i ISO standarda
- 4.7 DEKLARACIJA PROIZVOĐAČA U VEZI STAVLJANJA NA TRŽIŠTE DJELOMIČNO IZRAĐENIH PLOVILA I KOMPONENTI PLOVILA

5. TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA STATUTARNU SERTIFIKACIJU JAHTI CRNOGORSKE DRŽAVNE PRIPADNOSTI

- 5.1 PRIMJENA I DEFINICIJE
- 5.2 NADZOR NAD GRADNjom
- 5.3 TEHNIČKI ZAHTJEVI
 - 5.3.1 Zahtjevi za sidrenje, vez i tegalj
 - 5.3.2 Sredstva za spašavanje
 - 5.3.3 Radiooprema i navigacijska pomagala
 - 5.3.4 Sprečavanje zagađenja sa jahti
 - 5.3.5 Medicinska oprema na jahti

1. UOPŠTE

1.1 PRIMJENA

1.1.1 Ovaj dio PRAVILA ZA STATUTARNU SERTIFIKACIJU JAHTI I ČAMACA (u daljnjem tekstu: Pravila) propisuje:

- .1 Temeljne tehničke zahtjeve kojim moraju udovoljavati plovila.
- .2 Postupke ocjene usklađenosti projekta i gradnje plovila.
- .3 Statutarna sertifikaciju jahti i čamaca crnogorske državne pripadnosti.

1.1.2 U svrhu primjene Direktive 94/25/EC su glave od 1 do 4 ovog dijela Pravila.

1.1.3 Za detaljnija objašnjenja u vezi primjene vidi navedeno u pojedinim glavama ovog dijela Pravila

1.2 DEFINICIJE

1.2.1 **Rekreacijsko plovilo** - plovilo kako je definisano u glava 4. član 4.1.2, ovog dijela Pravila.

1.2.2 **Dužina trupa** - je dužina preko svega (LOA) odnosno dužina od krajnje krmene do krajnje pramčane tačke integralnog dijela trupa plovila mjerena paralelno s vodenom linijom koja odgovara plovilu nakrcanom punim zalihama i s najvećim dopuštenim opterećenjem plovila.

1.2.3 Za ostale definicije vidjeti kako je navedeno u pojedinim odsjecima ovog dijela Pravila kao i dijela 1. ovih tehničkih Pravila.

2. OSNOVNI TEHNIČKI ZAHTJEVI

2.1 UOPŠTE

2.1.1 Plovilo mora udovoljavati zahtjevima navedenim u ovom dijelu u mjeri koliko je primjenjivo. Udovoljavanjem usuglašenim međunarodnim standardima podrazumijeva udovoljavanje temeljnim tehničkim zahtjevima.

2.1.2 Primjena usaglašenih međunarodnih standarda ne smatra se jedinim načinom dokazivanja udovoljavanju temeljnim tehničkim zahtjevima.

2.1.3 Ako proizvođač ne želi koristiti usaglašene međunarodne standarde, njegova je obaveza da udovoljavanje proizvoda temeljnim tehničkim zahtjevima dokaže udovoljavanjem drugim tehničkim propisima po svom izboru (npr. neusuglašenim međunarodnim standardima ili drugim tehničkim propisima) ili drugim načinima dokazivanja udovoljavanju, pod uslovom da se osigura barem jednaki nivo sigurnosti.

2.1.4 Ako proizvođač koristi dio usaglašenih međunarodnih standarda ili primijenjenih usaglašenih standarda ne pokriva u cjelini temeljne tehničke zahtjeve udovoljavanje se podrazumijeva samo u dijelu u kojem se standardi odnosi na temeljne tehničke zahtjeve.

2.1.5 Pored temeljnih tehničkih zahtjeva u svrhu pregleda i izdavanja svjedočanstava u ime Crne Gore plovilo mora, zavisno o vrsti, udovoljavati i dodatnim zahtjevima (vidi glave 5. i 6. ovog dijela Pravila).

2.1.6 Za plovila na naduvavanje vrijedi navedeno u tački 2.9 ovog dijela Pravila, a za lična plovila na vodomlazni pogon, tački 2.10 ovog dijela Pravila.

Osnovni tehnički zahtjevi za čamce namijenjene raftingu predviđeni su u glavi 8. ovog dijela Pravila.

2.2 PROJEKTNE KATEGORIJE PLOVILA

2.2.1 Sva plovila zavisno o predviđenoj projektnoj kategoriji moraju biti spremna izdržati opterećenje od vjetra i talasa najmanje u pogledu zahtjeva iz tački 2.4.2 ovog dijela Pravila, te ostalih zahtjeva iz ovog dijela čiji zahtjevi su temeljeni na njima, te da imaju zadovoljavajuće karakteristike upravljivosti.

2.2.2 **A - "Neograničena plovidba (Ocean)"** – plovilo projektovano za plovidbu u morskim područjima okarakterisanim jačinom vjetra većom od 8 Bf te stanjem mora značajne talasne visine (srednja vrijednost jedne trećine najvećih talasa) veće od 4 metra isključujući ekstremne uslove okoline, a plovilo se smatra u velikoj mjeri autonomnim.

2.2.3 **B - "Plovidba otvorenim morem (Offshore)"** - plovilo projektovano za plovidbu u morskim područjima

2.3 OPŠTI ZAHTJEVI

2.3.1 Definicije osnovnih karakteristika plovila

Vrijedi navedeno u crnogorskim standardima MEST EN ISO 8666:2008 - "Mala plovila - Osnovni podaci".

2.3.2 Identifikacioni broj plovila

Na trupu plovila mora se nalaziti oznaka koja sadrži sledeće podatke:

- .1 Oznaku proizvođača.
- .2 Državu gdje je proizvedeno plovilo.
- .3 Jedinstveni serijski broj.
- .4 Godinu proizvodnje plovila.
- .5 Godinu modela.

Detalji označavanja moraju biti u skladu s crnogorskim standardom MEST EN ISO 10087:2008 - "Mala plovila – Identifikacija plovila - Sistem kodiranja".

2.3.3 Pločica graditelja

Na svakom plovilu mora biti stalno pričvršćena pločica graditelja koja sadrži sledeće podatke:

- .1 Naziv proizvođača.
- .2 CE oznaku i oznaku prijavljenog tijela gdje se zahtjeva.
- .3 Projektnu kategoriju plovila (vidi tačku 2.2 ovog dijela Pravila).
- .4 Preporuku proizvođača u vezi najvećeg dopuštenog opterećenja plovila (vidi tački 2.4.5 ovog dijela Pravila).
- .5 Preporuku proizvođača u vezi najvećeg dopuštenog broja osoba na plovilu.

Označavanje kako je navedeno u evropskom standardu EN ISO 14945:2004 - "Small craft-Builder's plate", podrazumijeva udovoljavanje.

2.3.4 Zaštita osoba na plovilu od pada u more i sredstva za ukrcaj na plovilo osoba koje se nalaze u moru

2.3.4.1 Zavisno o projektnoj kategoriji plovila projektna rešenja primijenjena na plovilu moraju biti takva da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji mogućnost pada osoba u more.

2.3.4.2 Primijenjena tehnička rešenja u skladu s evropskim standardom EN ISO 15085:2003 - "Small craft – Man overboard prevention and recovery" podrazumijevaju udovoljavanje.

2.3.5 Vidljivost sa glavnog mjesta upravljanja plovilom

2.3.5.1 Na plovilima kojima je glavni pogon motorni mora biti osigurana vidljivost s glavnog mjesta upravljanja u svim smjerovima u standardnim uslovima plovidbe (brzina, opterećenje).

Udovoljavanje evropskom standardu EN ISO 11591:2000 - "Small craft engine driven-Field of vision from helm position" podrazumijeva usklađenost.

2.3.6 Priručnik za korištenje plovila

2.3.6.1 Za svako plovilo mora biti izrađen Priručnik za korišćenje plovila na crnogorskom i engleskom jeziku.

2.3.6.2 Kod izrade Priručnika posebna pažnja mora se posvetiti opasnostima od požara i naplavlivanja plovila. Priručnik mora sadržati podatke navedene u tački 2.3.3, 2.4.5 i 2.5 ovog dijela Pravila i podatak o masi praznog opremljenog plovila.

2.3.6.3 Priručnik izrađen u skladu sa crnogorskim standardom MEST EN ISO 10240:2008 - "Mala plovila - Uputstvo za upotrebu" podrazumijeva usklađenost.

2.4.1.2 Temeljni zahtjevi smatraju se ispunjenim ako je udovoljeno zahtjevima iz dolje navedenih standarda ili jednakovrijednih tehničkih propisa (vidi tački 2.1).

.1 Zahtjevi za materijal gradnje:

- a) materijal za gradnju plovila od plastičnih materijala koji udovoljavaju crnogorskim standardima MEST EN ISO 12215-1:2008: “Mala plovila - Konstrukcija trupa i zahtijevane karakteristike – Dio 1: Materijali: Termoreaktivne smole, armiranje staklenim vlaknima, referentni laminat” i MEST EN ISO 12215-2:2008 - Mala plovila - Konstrukcija trupa i zahtijevane karakteristike – Dio 2: Materijali: materijali jezgre za sendvič konstrukciju, ugrađeni materijali
- b) u slučaju primjene čelika, aluminijskih legura, drveta ili drugih materijala zahtjevi navedeni u crnogorskom standardu MEST EN ISO 12215-3:2008 - “Mala plovila - konstrukcija trupa i zahtijevane karakteristike, Dio 3.: Materijali - Čelik, legure aluminijuma, drvo, drugi materijali”.

.2 Uslovi proizvodnje:

- a) u vezi proizvodnih prostora u kojima se ostvaruje gradnja plovila, zavisno o materijalu gradnje, zahtjevi navedeni u crnogorskom standardu MEST EN ISO 12215-4:2008 - “Mala plovila – Konstrukcija trupa i zahtijevane karakteristike, Dio 4.: “Proizvodni prostor i proizvodnja”.

.3 Projektna opterećenja, dopuštena naprezanja i dimenzioniranje elemenata:

Preporučuje se korištenje međunarodnih standarda trenutno u razvoju:

- prEN ISO/DIS 12215-5:2004: “Konstrukcija trupa malih plovila -Dimenzije - Dio 5.: “Projektni pritisci, dopuštena naprezanja I određivanje dimenzija”;
- prEN ISO 12215-6: “Konstrukcija trupa malih plovila -Dimenzije – Dio 6.; Detalji projekta i konstrukcije”<;
- prEN ISO 12 215-7: “Konstrukcija trupa malih plovila - Dimenzije - Dio 7.; Dimenzioniranje višetrupnih plovila”;
- prEN ISO 12 215-8: “Konstrukcija trupa malih plovila - Dimenzije - Dio 8.: Osovina kormila i ležajevi”;
- prEN ISO 12 215-9: “Konstrukcija trupa malih plovila - Dio 9.: Jedralice - Dodaci na trupcu i pričvršćivanje opute”.

2.4.1.3 Nezavisno o navedenom u tački 2.4.1.2 ovog dijela Pravila, proizvođač može, primijeniti i alternativne metode određivanja dimenzija konstruktivnih elemenata.

2.4.2 Plovnost, stabilitet, nadvođe

2.4.2.1 Konstrukcija plovila mora osigurati čvrstoću trupa odgovarajuću projektnoj kategoriji plovila (tački 2.2 ovog dijela Pravila), te najvećem dopuštenom opterećenju (tački 2.4.5 ovog dijela Pravila), a plovilo mora imati zadovoljavajući stabilitet i dovoljno nadvođe.

2.4.2.2 Višetrupna plovila namijenjena za višednevni boravak moraju imati dovoljno istisnine da u slučaju prevruća ostanu u plutajućem stanju.

2.4.2.3 Kod plovila dužine trupa manje od 6m kod kojih postoji sumnja da u plovidbi koja odgovara njegovoj projektnoj kategoriji može doći do naplavljenja usled djelovanja vjetra i talasa moraju biti predviđeni dodatni uzgonski elementi.

2.4.2.4 Udovoljavanje tehničkim zahtjevima sljedećih crnogorskih standarda podrazumijeva usklađenost:

- .1 Plovila bez jedara dužine trupa 6 metara i više moraju udovoljavati evropskom standardu EN ISO 12217-1:2002 - “Small craft- Stability and buoyancy assessment and categorization - Par 1.: Non-sailing boat of hull length greater than or equal to 6 m”
- .2 Plovila na jedra dužine trupa 6 metara i više moraju udovoljavati evropskom standardu EN ISO 12217-2:2002 - “Small craft- Stability and buoyancy assessment and categorization - Par 2.: Sailing boat of hull length greater than or equal to 6 m”
- .3 Plovila dužine trupa manje od 6 metara moraju udovoljavati evropskom standardu EN ISO 12217-3:2002 - “Small craft- Stability and buoyancy assessment and categorization - Par 3.: Boat of hull length less than 6 m”

2.4.3 Otvori na trupu, palubi i nadgrađu

2.4.3.1 Sredstva zatvaranja otvora na oplati trupa, palubi i nadgrađu moraju biti takva da osiguravaju odgovarajuću vremensku nepropusnost ili vodonepropusnost trupa plovila.

2.4.3.2 Prozori okna, vrata i poklopci malih grotala moraju izdržati, zavisno o smještaju na plovilu, te projektnoj kategoriji plovila, pritisak vode koji se može pojaviti u plovidbi. Dodatno, otvori na palubi moraju izdržati opterećenje osoba koje se kreću palubom. Udovoljavanje tehničkim zahtjevima sadržanim u evropskom standardu EN ISO 12216:2002 - “Small craft- Windows, portlights, hatches, deadlights and doors- Strength and watertightness requirements” podrazumijeva usklađenost.

2.4.3.3 Oplatni ventili i prolazi, smješteni ispod vodene linije koja odgovara najvećem dopuštenom opterećenju plovila (tački 2.4.5 ovog dijela Pravila) moraju biti opremljeni lako pristupačnim sredstvima zatvaranja. Udovoljavanje, zavisno o Materijalu gradnje, crnogorskim standardima MEST EN ISO 9093-1:2008- “Mala plovila – Ventili i odvođi za vodu u trupu plovila - Dio 1 - Metalni” te MEST EN ISO 9093 2:2008 “Mala plovila - Ventili i odvođi za vodu u trupu plovila - Dio 2

- kokpiti i zdenice koji moraju biti samoprazneći ili opremljeni drugim sredstvima sprečavanja ulaska vode u plovilo
- sredstva za ventilaciju
- odstranjivanje vode iz plovila pomoću pumpi ili drugih sredstava

2.4.4.3 Udovoljavanje dolje navedenim crnogorskim i evropskim standardima podrazumijeva usklađenost:

- MEST EN ISO 11812:2008 - "Mala plovila - Vodonepropusni kokpiti i brzoprazneći kokpiti";
- MEST EN ISO 12216:2008 - "Mala plovila - Prozori, okna i vrata - Zahtjevi za čvrstoću i vodonepropusnost";
- **EN ISO 15083:2003 - "Small craft- Bilge pumping system"**.

2.4.5 Najveće dopušteno opterećenje plovila

2.4.5.1 Pod najvećim dopuštenim opterećenjem plovila podrazumijeva se masa goriva, vode, zaliha, razne opreme i osoba za koje je plovilo projektovano uzimajući u obzir projektnu kategoriju (tački 2.2 ovog dijela Pravila) te plovnost, stabilitet i nadvođe (tački 2.4.2 ovog dijela Pravila).

2.4.5.2 Podatak o opterećenju određuje graditelj, a isti mora biti naznačen na pločici graditelja (vidi tački 2.3.3 ovog dijela Pravila).

2.4.5.3 Postupak određivanja najvećeg dopuštenog opterećenja kako je naveden u crnogorskom standardu MEST EN ISO 14946:2008 - "Mala plovila - Maksimalna nosivost" podrazumijeva usklađenost.

2.4.6 Smještaj splavova za spašavanje

2.4.6.1 Na svim plovilima projektnih kategorija "A" i "B", mora biti predviđen prostor za smještaj splavova za spašavanje kapaciteta dovoljnog za ukraj najvećeg dopuštenog broja osoba za koje je plovilo projektovano (vidi tački 2.4.5 ovog dijela Pravila).

2.4.6.2 Prostor za smještaj splavova može biti na palubi ili u unutrašnjosti plovila te mora biti lako pristupačan.

2.4.7 Napuštanje plovila u slučaju nezgode

2.4.7.1 Višetrupna plovila namijenjena za višednevni boravak, dužine veće od 12 metara moraju biti opremljena odgovarajućim sredstvima za napuštanje plovila u slučaju njegovog prevrnuća.

2.4.7.2 Sva plovila projektnih kategorija "A" i "B" namijenjena za višednevni boravak moraju imati i odgovarajuća sredstva za napuštanje plovila u slučaju požara. Udovoljavanje crnogorskim standardima MEST ISO EN 9094-1:2008 "Mala plovila – Zaštita od požara - Dio 1. - Plovila dužine trupa manje ili jednake 15 m", MEST EN ISO 9094-2:2008 - "Mala plovila – Zaštita od požara - Dio 2. - Plovila dužine trupa veće od 15 m" i MEST EN ISO 12216:2008 - "Mala plovila - Prozori, okna i vrata - zahtjevi za čvrstoću i vodonepropusnost", podrazumijeva usklađenost.

2.4.8 Sidrenje, vez i tegalj

2.4.8.1 Na svim plovilima, zavisno o njihovim projektnim kategorijama i drugim karakteristikama mora biti ugrađen odgovarajući broj čvrstih kočkova ili drugih sredstava koji omogućavaju preuzimanje opterećenja od sidrenja, veza kao i u slučaju tegljenja plovila.

2.4.8.2 Udovoljavanje tehničkim zahtjevima za naprijed navedena sredstva sadržanim u **evropskom standardu EN ISO 15084:2003 - "Anchoring, mooring and towing- Strong points"**.

2.5 ZAHTJEVI ZA SIGURNIM UPRAVLJANJEM PLOVILOM

2.5.1 Karakteristike upravljanja plovilom moraju biti zadovoljavajuće uzimajući u obzir najveću snagu motora za koju je plovilo projektovano.

2.5.2 Udovoljavanje tehničkim zahtjevima za plovila dužine trupa do 8 metara navedenih u crnogorskom standardu MEST EN ISO 11592:2008- "Mala plovila dužine trupa do 8 metara- Određivanje maksimalne snage pogonjenja motora" podrazumijeva usklađenost.

2.5.3 Na plovilima za razonodu najveća snaga motora, izmjerena u skladu s crnogorskim standardom MEST EN ISO 8665:2008 - "Mala plovila - Dvosmjerni brodski motori sa unutrašnjim sagorijevanjem - Mjerenje snage i deklarisanje"

2.6.1 Mašine i mašinski prostori

2.6.1.1 Ugrađene pogonske mašine:

- 1 Ugrađene pogonske mašine moraju biti smještene unutar zatvorene prostorije odvojene od stambenih prostora na način da se smanji rizik od požara i spriječi širenje vatre i smanji opasnost od otrovnih plinova kao i štetnih uticaja topline, buke ili vibracija u stambenim prostorijama. Udovoljavanje tehničkim zahtjevima, u mjeri koliko je primjenljivo za pojedinu vrstu pogona sadržanim u evropskim standardima EN ISO 15584:2003 - "Small craft- Inboard petrol engines- Engine-mounted fuel and electrical components" i EN ISO 16147:2002 - "Small craft- Inboard diesel engines- Engine-mounted fuel and electrical components" podrazumijeva se usklađenost. Pored navedenih standarda vidi i tačke 2.6.2.1, 2.6.3 i 2.6.6 ovog dijela Pravila.
- 2 Dijelovi mašinskog uređaja i pripadne opreme koji zahtijevaju učestaliji nadzor moraju biti lako pristupačni.
- 3 Izolacioni materijal u prostoriji mašina mora biti negoriv. Materijal se smatra negorivim ako je indeks kiseonika, izmjeren prema ISO 4589-3, najmanje 21.

2.6.1.2 Ventilacija mašinskih prostorija

- 1 Ako su prostorije mašina s ugrađenim benzinskim motorima ventilirane kako je propisano crnogorskim standardom MEST EN ISO11105:2008 -"Mala plovila - Ventilacija prostora za smještaj benzinskih motora i/ili rezervoara benzina" podrazumijeva se usklađenost.
- 2 U prostorijama sa ugrađenim dizel motorima mora biti osigurana odgovarajuća prirodna ventilacija.
- 3 Otvori za ulaz vazduha u prostorije mašina moraju biti odgovarajuće smješteni i osigurani od prodora vode (vidi tački 2.4.2 ovog dijela Pravila).

2.6.1.3 Izloženi dijelovi mašina:

Ako masina nije smješten u prostoriji mašina ili zaštićen odgovarajućim sandukom, pokretni i vrući dijelovi masina moraju biti odgovarajuće zaštićeni da se spriječe povrede osoba na plovilu.

2.6.1.4 Upućivanje vanbrodskih motora:

- 1 Plovila s vanbrodskim motorima moraju imati zaštitu od upućivanja motora u radnom položaju. Usklađenost se podrazumijeva ako je udovoljen crnogorski standard MEST EN ISO 11547 :2008 "Mala plovila - Zaštita od puštanja pogona u rad".
- 2 Zahtjev iz tačke 2.6.1.4.1 ne primjenjuje se u slijedećim slučajevima:
 - pogonski motor proizvodi statičku silu poriva manju od 500 N, ili je
 - pogonski motor opremljen uređajem koji ograničava silu poriva na manje od 500 N u trenutku upućivanja motora.

2.6.1.5 Pogonski uređaj na plovilima za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon mora biti tako projektovan da u slučaju pada vozača u more motor prestane da radi ili motor mora biti opremljen uređajem koji smanjuje brzinu i dalje gibanje plovila. Zahtjevi za pogonski uređaj plovila za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon sadržani su u crnogorskom standardu MEST EN ISO 13590: 2008 - "Mala plovila - Lična plovila - Zahtjevi za konstrukciju i instalaciju sistema".

2.6.2 Sistem goriva

2.6.2.1 Uopšte:

Sistem punjenja, spremanja, odušivanja i pražnjenja tankova goriva mora biti tako izveden da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji opasnost od požara ili eksplozije. Tehnički zahtjevi navedeni u crnogorskom standardu MEST EN ISO 10088:2008 - "Mala plovila - Trajno ugrađeni sistemi za gorivo i fiksni rezervoari goriva" podrazumijevaju usklađenost. Pored navedenog standarda moraju se uzeti u obzir i zahtjevi iz tački 2.6.1.1, 2.6.1.2 te 2.6.5 ovog dijela Pravila, kao i odgovarajući zahtjevi iz crnogorskih standarda MEST EN ISO 7840:2008 - "Mala plovila - Vatrootporna cijev za gorivo", MEST EN ISO 8469:2008 - "Mala plovila – Crijeva za gorivo neotporna na vatru", i evropskog standarda EN ISO 14895:2003 -" Small craft- Liquid-fuelled galley stoves ". Udovoljavanje gore navedenim standardima podrazumijeva usklađenost.

Zahtjevi ove tačke ne odnose se na prenosive tankove goriva.

2.6.2.2 Tankovi goriva:

- 1 Tankovi i cjevovodi goriva moraju biti odvojeni ili zaštićeni od bilo kojeg značajnijeg izvora toplote. Materijal gradnje tankova i njihova konstrukcija moraju biti u skladu s kapacitetom tanka i vrsti goriva koje sadrži.
- 2 Tankovi koji sadrže benzinsko gorivo ne smiju biti dio trupa plovila te moraju biti:
 - izolovani od strane prostorije mašina ili drugog izvora topline i
 - odvojeni od stambenih prostorija.
- 3 Tankovi koji sadrže dizel gorivo mogu biti strukturni tankovi.

2.6.3 Električna oprema

akumulatorske baterije mogu ispuštati.

2.6.3.4 Udovoljavanje zahtjevima evropskih standarda EN ISO 10133:2000 - "Small craft- Electrical systems – Extra-low-voltage d.c. installations", i EN ISO 13297:2000 - "Small craft- Electrical systems – Alternating current instalations" i EN 60092-507:2000 - "Electrical installations in ships –Part 507.: Pleasure craft" podrazumijeva usklađenost.

2.6.3.5 Električna oprema smješšana u prostorijama koje mogu sadržavati zapaljive plinove mora biti izvedena kako je propisano evropskim standardom EN 28846:1993 - "Small craft – Elecrical devices- Protection against ignition of surrounding flammable gases" i podrazumijeva usklađenost.

2.6.3.6 Električni ventilatori moraju biti izvedeni u skladu s crnogorskim standardom MEST EN ISO 9097:2008 - "Mala plovila - Električni ventilatori".

2.6.3.7 Za elektronapajajuće kaljužne pumpe koje udovoljavaju zahtjevima crnogorskog standarda MEST EN 8849:2008 - "Mala plovila - Elektromotorne pumpe na jednosmjernu struju za ispumpavanje prljavštine" podrazumijeva se usklađenost.

2.6.3.8 Za električne dijelove glavnih i pomoćnih motora koji su u skladu sa evropskim standardima EN ISO 15584:2003 - "Small craft- Inboard petrol engines- Engine-mounted fuel and electrical components" i EN ISO 16147:2002 - "Small craft- Inboard diesel engines- Engine-mounted fuel and electrical components" podrazumijeva se usklađenost.

2.6.4 Sistem kormilarenja

2.6.4.1 Uopšte:

Sistem kormilarenja mora biti projektovan i izveden na način da se osigura kormilarenje plovilom u svim predvidivim uslovima plovidbe. Udovoljavanje tehničkim zahtjevima navedenima u crnogorskom standardu MEST EN ISO 8847:2008 - "Mala plovila - Kormilarski uređaj – Sistem kablova i remenica" i evropskim standardima EN ISO 28848:1993- "Small craft- Remote steering systems", EN ISO 10592:1995- "Small craft- Hydraulic steering systems", EN 29775:1993 - "Remote steering systems for single outboard motors of 15 kW to 40 kW power" kao i crnogorskog standarda MEST EN ISO 13929:2008 - "Mala plovila - Kormilarski uređaj - Sistemi sa zupčastim prijenosom" podrazumijeva usklađenost.

2.6.4.2 Kod jedrilica i motornih plovila s jednom ugrađenom pogonskom masinom s predviđenim daljinskim upravljanjem kormilom moraju, dodatno postojati sredstva upravljanja kormilom u nuždi u uslovima smanjene brzine plovila.

2.6.5 Plinska instalacija

2.6.5.1 Instalacija mora biti izvedena na način da omogući ispuštanje goriva samo u plinovitom stanju te da se onemogući curenje plina i u najvećoj mogućoj mjeri izbjegne opasnost od eksplozije. Mora postojati mogućnost provjere instalacije na curenje plina.

2.6.5.2 Instalacija mora biti građena od odgovarajućih materijala u odnosu na vrstu plina te izloženost uticajima morske okoline.

2.6.5.3 Svaki gorionik mora biti opremljen djelotvornim uređajem zaštite za slučaj greške plamena.

2.6.5.4 Svaki potrošač mora imati zasebni dovod plina kontrolisan posebnim sredstvima zatvaranja dovoda plina.

2.6.5.5 U svrhu sprječavanja sakupljanja isteklog plina i produkata sagorijevanja mora biti predviđena odgovarajuća ventilacija.

2.6.5.6 Skladišnici plina moraju biti smješteni u posebnoj prostoriji koja je odvojena od stambenih prostorija i pristupačna samo s spoljne strane. Ventilacija prostorije mora biti takva da se istekli plin odvodi van plovila.

2.6.5.7 Nakon ugradnje plinska instalacija mora biti ispitana.

2.6.5.8 Udovoljavanje tehničkim zahtjevima navedenima u evropskom standardu EN ISO 10239:2000 - "Small craft- Liquefied petroleum gas (LPG) systems" podrazumijeva usklađenost.

2.6.6 Protivpožarna zaštita

2.6.6.1 Uopšte:

Pri projektovanju plovila kao i određivanju protivpožarne opreme mora se u najvećoj mogućoj mjeri voditi računa o sprečavanju širenja požara. Posebna pažnja mora se obratiti na okolne uređaje koji proizvode otvoreni plamen, vrućim dijelovima glavnih i pomoćnih motora, prelivima ulja i goriva, nepokrivenim cijevima ulja i goriva te izbjegavanju postavljanja električnih kablova iznad vrućih dijelova mašina.

2.6.6.2 Protivpožarna oprema:

Vrsta, smještaj i količina protivpožarne opreme na plovilu mora biti u skladu s odgovarajućim rizikom pojave i širenja plamena. Plovilo ne smije započeti putovanje ako protivpožarna oprema nije ispravna i potpuna. Prostorije benzinskih motora moraju biti zaštićene sistemom gašenja požara izvedenim na način da se u slučaju požara prostorija ne mora otvarati.

Prenosive naprave za gašenje požara moraju biti smještene na lako pristupačnim mjestima. Jedna naprava mora biti lako dostupna sa glavnog mjesta upravljanja plovilom.

2.6.6.3 Udovoljavanje tehničkim zahtjevima navedenim u crnogorskim standardima MEST EN ISO 9094-1:2008 - "Mala

2.6.8 Sprečavanje zagađenja i sredstva za iskrcaj na kopno

2.6.8.1 Plovilo mora biti građeno na način da je onemogućeno slučajno ispuštanje štetnih supstanci u more (ulje, gorivo i dr.).

2.6.8.2 U slučaju da su u plovilu ugrađeni toaleti moraju se predvidjeti tankovi za zadržavanje sanitarnog otpada ili ostaviti mogućnost njihove naknadne ugradnje.

2.6.8.3 Plovila sa ugrađenim tankovima za zadržavanje sanitarnih otpadnih voda moraju biti opremljeni standardnom priključnicom za iskrcaj na kopno.

2.6.8.4 Na cijevima sanitarnih otpadnih voda koje završavaju na oplati plovila moraju biti ugrađeni ventili s ugrađenim sredstvima osiguranja zatvorenog položaja ventila.

2.6.8.5 Ako je ugrađen sistem sanitarnog otpada, a isti udovoljava crnogorskom standardu MEST EN ISO 8099:2008 - "Mala plovila - Sistemi za prikupljanje sanitarnog otpada" podrazumijeva se usklađenost.

2.7 TEMELJNI ZAHTEJEVI U VEZI ISPUŠTANJA IZDUVNIH PLINOVA IZ PORIVNIH MAŠINA

Porivne mašine moraju udovoljavati dolje navedenim temeljnim zahtjevima za ispuštanje izduvnih plinova. Zahtjevi ovog poglavlja stupaju na snagu:

- 1 Do 31. decembra 2005. godine za motore kod kojih se gorivna smjesa pali kompresijom i 4-taktne motore gdje je paljenje gorivne smjese iskrom.
- 2 Do 31. decembra 2006. godine za 2-taktne motore gdje se gorivna smjesa pali iskrom.

2.7.1 Identifikacija motora

2.7.1.1 Svaki motor mora biti jasno označen sljedećim podacima:

- 1 Ime ili trgovački naziv proizvođača.
- 2 Tip motora, porodica motora, ako je primjenjivo.
- 3 Jedinstveni identifikacioni broj motora.
- 4 Oznaku CE, ako se radi o vanbrodskim motorima ili krmnim propulzorima s integralnim izduvom.

2.7.1.2 Ove oznake moraju trajati tokom standardnog radnog vijeka motora, a moraju biti čitljive i neizbrisive. Ako se koriste natpisi ili natpisne pločice, moraju se pričvrstiti na način da traju tokom radnog vijeka motora, te da se natpisi/pločice ne mogu ukloniti a da ih se ne uništi ili ne izbriše.

2.7.1.3 Ove oznake moraju biti pričvršćene na dio motora neophodan za standardan rad, koji uobičajeno ne treba zamjenjivati tokom radnog vijeka motora.

2.7.1.4 Ove oznake moraju se postaviti tako da budu odmah uočljive svakoj osobi nakon montaže motora, tj. sklapanja svih sastavnih dijelova neophodnih za rad motora.

2.7.2 Zahtjevi za izduvne plinove

Porivne mašine moraju se projektovati, konstruisati i sklapati tako da, kad su ispravno ugrađeni i u uobičajenoj upotrebi, ispuštanje izduvnih plinova ne smije prijeći granične vrijednosti navedene u Tablici 2.7.2-1.

Tablica 2.7.2-1
Granične vrijednosti ispuštanja ispušnih plinova g/k Wk

Tip motora	Ugljen monoksid $CO=A + B/P_N^b$			Ugljovodonići $HC= A + B/P_N^b$			Azotični oksidi NO_x	Čestice
	A	B	n	A	B	n		
Dvotaktni motor paljenje iskrom	150.0	600.0	1.0	30.0	100.0	0.75	10.0	Nije primjenljivo
Četvorotaktni motor paljenje iskrom	150.0	600.0	1.0	6.0	50.0	0.75	15.0	Nije primjenljivo
Paljenje kompresijom	5.0	0	0	1.5	2.0	0.5	9.8	1.0

benzinske i dizel moraju biti kako je navedeno u Direktivi 98/69/EC (Prilog IX, Tablice 1. i 2.), a za motore na ukapljeni plin kako je navedeno u Direktivi 98/77/EC.

2.7.3 Trajnost

Proizvođač motora mora izraditi uputstva za ugradnju i održavanje motora, koje, ako se primjenjuju, osiguravaju da će motor u uobičajenoj upotrebi stalno biti u skladu sa navedenim ograničenjima tokom svog radnog vijeka i u uobičajenim radnim uslovima.

Ovaj podatak mora biti raspoloživ od proizvođača motora, a mora biti dobiven pomoću prethodnog ispitivanja izdržljivosti temeljenog na uobičajenim ispitnim ciklusima, te proračunom dijelova na zamor, tako da proizvođač može pripremiti neophodna uputstva za održavanje i izdati ih za sve nove motore koji se po prvi put pojavljuju na tržištu.

Uobičajeni vijek trajanja motora znači:

- .1 Za ugrađene motore i krmene propulzore, sa ili bez ugrađenog izduva: 480 radnih sati ili 10 godina, prema tome što se prije navrši.
- .2 Motori plovila za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon: 350 radnih sati ili pet godina, prema tome što se prije navrši.
- .3 Vanbrodski motori: 350 sati ili 10 godina, prema tome što se prije navrši.

2.7.4 Priručnik za korišćenje motora

Svaki motor mora imati Priručnik za korišćenje na crnogorskom i engleskom jeziku. Priručnik mora sadržati:

- .1 Uputstva za ugradnju i održavanje, koja su potrebna za obezbjeđivanje ispravnog rada motora, kao i za udovoljavanje zahtjevima tački 2.7.3 ovog dijela Pravila.
- .2 Snagu motora ako je izmjerena prema usuglašenom standardu.

2.8 TEMELJNI ZAHTEJEVI ZA BUKU

Plovila za razonodu s ugrađenim motorom, ili s krmenim propulzorom bez integralnog izduva, plovila za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon, te vanbrodski motori, kao i motori s krmenim propulzorom s integralnim izduvom, moraju udovoljavati dalje navedenim temeljnim zahtjevima za jačinu buke.

2.8.1 Nivo buke

2.8.1.1 Plovila za razonodu s ugrađenim motorom, ili s krmenim propulzorom bez integralnog izduva, lična plovila na vodomlazni pogon, te vanbrodski motori, kao i krmeni propulzori s integralnim izduvom moraju se projektovati, graditi i sklapati tako da nivo buke mjerene u skladu s ispitivanjima, određenim u crnogorskom standardu MEST EN ISO14509: 2008 ne smije prijeći granične vrijednosti, navedene u Tablici 2.8-1.

Tablica 2.8-1

Snaga jednog motora, kW	Najveći nivo zvučnog pritiska Nivo= $L_{pAS\ max}$ dB
$P_N < 10$	67
$10 < P_N < 40$	72
$P_N > 40$	75

gdje je:

P_N - snaga motora, kW

$L_{pAS\ max}$ - nivo najvećeg zvučnog pritiska, dB.

Kod sistema s dva ili više motora, nezavisno o vrsti motora, može se dopustiti odstupanje do 3 dB.

2.8.1.2 Kao alternativa mjerenjima buke, za plovila za razonodu sa ugrađenim motorom ili sa krmenim propulzorom, bez integralnog izduva, smatraće se da udovoljavaju ovim zahtjevima za nivo buke, ako im je Froude-ov broj $Fn < 1,1$, kao i omjer snaga/istisnina < 40 , uz uslov da su motor i izduvni sistem ugrađeni u skladu sa specifikacijom proizvođača motora.

- v - najveća brzina plovila, m/s;
- L_{WL} - dužina na vodenoj liniji, m;
- g = 9,81 m/s² - ubrzanje sile teže.

Odnos snaga/istisnina računa se dijeljenjem snage motora P , kW s istisninom plovila D , t.

2.8.1.4 Kao druga alternativa mjerenju buke je da se za plovila za razonodu, s ugrađenim motorom ili krmenim propulzorom, bez integralnog izduva, može smatrati da udovoljavaju ovim zahtjevima za buku, ako su ključni parametri projekta jednaki ili u skladu s onim za sertifikovana referentna plovila, unutar tolerancija navedenih u usaglašenom standardu.

2.8.1.5 Sertifikovano referentno plovilo znači posebnu kombinaciju trup/ugrađeni motor ili krmeni propulzor bez integralnog izduva, za koje se utvrdi da udovoljava zahtjevima za jačinu buke, mjerenim u skladu s tačkom 2.8.1.1 ovog dijela Pravila, a kod kojega su svi ključni parametri projekta i mjerenja jačine zvuka upisani u objavljeni popis sertifikovanih referentnih plovila.

2.8.2 Priručnik za korišćenje

Za plovilo namijenjeno razonodi sa ugrađenim motorom, ili s krmenim propulzorom, sa ili bez integralnog izduva, te za plovila namijenjena ličnoj upotrebi na vodomlazni pogon, Priručnik za korišćenje plovila (vidi tački 2.3.6 ovog dijela Pravila), moraju sadržati podatke potrebne da se plovilo i sistem izduva održe u stanju koje će, koliko je izvodljivo, osigurati usklađenost sa navedenim vrijednostima granice nivoa buke u uobičajnom pogonu.

Za vanbrodske motore, korisnički priručnik koji se zahtijeva u skladu s tačkom 2.7.4 ovog dijela Pravila, mora sadržati uputstva potrebna za održavanje vanbrodskog motora u stanju koje će, koliko je to izvodljivo, osigurati usklađenost sa navedenim vrijednostima granica nivoa buke u uobičajnom pogonu.

2.9 TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA GRADNJU PLOVILA NA NADUVAVANJE

2.9.1 Plovila na naduvavanje pogonjena motorima najveće snage 4,5 kW i manje

2.9.1.1 Udovoljavanje tehničkim zahtjevima sadržanim u crnogorskom standardu MEST EN ISO 6185-1:2008 - čamci na naduvavanje - 1. dio - čamci sa maksimalnom snagom motora do 4,5 kW" podrazumijeva usklađenost

2.9.2 Plovila na naduvavanje pogonjena motorima snage i 4,5 kW ali manje do uključivo 15 kW

2.9.2.1 Udovoljavanje tehničkim zahtjevima sadržanim u crnogorskom standardu MEST EN ISO 6185-2:2008 - "Čamci na naduvavanje – Dio 2 – Čamci sa maksimalnom snagom motora između 4,5 kW i 15 kW" podrazumijeva usklađenost.

2.9.3 Plovila na naduvavanje pogonjena motorima najveće snage veće od 15 kW

2.9.3.1 Udovoljavanje tehničkim zahtjevima sadržanim u crnogorskom standardu MEST EN ISO 6185-3:2008 - "Čamci na naduvavanje - Dio 3. - Čamci sa maksimalnom snagom motora iznad 15 kW" podrazumijeva usklađenost.

2.10 TEMELJNI TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PLOVILA NAMIJENJENA ZA LIČNU POTREBU NA VODOMLAZNI POGON

Temeljni tehnički zahtjevi za konstrukciju sadržani su u crnogorskom standardu MEST ISO 13590:2008 - "Mala plovila - Lična plovila - Zahtjevi za konstrukciju i instalaciju sistema".

plovilima za sport i razonodu u smislu dijela 4 ovog dijela Pravila, mora se izvršiti ocjena usklađenosti kako je navedeno u tački 4.3.3 ovog dijela Pravila kojom se provjerava udovoljavanje temeljnim tehničkim zahtjevima navedenim u 2.10.2.

2.11.2 Osnovni tehnički zahtjevi

2.11.2.1 Za dijelove opreme ugrađenih motora i krmernih propulzora u protiveksplozivnoj izvedbi izrađene u skladu sa zahtjevima navedenim u evropskom standardu EN 28846:1993 - "Small craft – Electrical devices- Protection against ignition of surrounding flammable gases" i podrazumijeva usklađenost.

2.11.2.2 Uredaj za zaštitu od upućivanja vanbrodskog motora u radnom položaju. Ako je uređaj izrađen u skladu sa tehničkim zahtjevima navedenim u evropskom standardu EN ISO 11547:1995 + A1:2000 - "Small craft- Start-in-gear protection" usklađenost se podrazumijeva.

2.11.2.3 Kormilarski uređaj i pripadna oprema:

Usklađenost se podrazumijeva ako je udovoljeno zahtjevima u niže navedenim evropskim standardima:

- 1 EN ISO 28848:1993- "Small craft- Remote steering systems",
- 2 EN 29775:1993 - "Remote steering systems for single outboard motors of 15 kW to 40 kW power "

I dolje navedenim crnogorskim standardima:

- 3 MEST EN ISO 8847:2008 – „ Mala plovila – Kormilarski uređaj – Sistem kablova i remenica“
- 4 MEST EN ISO 10592:2008 - "Mala plovila - Hidraulički kormilarski sistemi".
- 5 MEST EN ISO 13929:2008 - "Mala plovila - Kormilarski uređaj - Sistem sa zupčastim prenosom".

2.11.2.4 Ugrađeni tankovi goriva i savitljive cijevi goriva:

Usklađenost se podrazumijeva ako je udovoljeno primjenjivim zahtjevima navedenim u crnogorskim standardima kako slijedi:

- 1 MEST EN ISO 10088:2008 -"Mala plovila - Trajno ugrađeni sistemi za gorivo i fiksni rezervoari goriva".
- 2 MEST EN ISO 7840:2008 - "Mala plovila - Vatrootporna crijeva za gorivo".
- 3 MEST EN ISO 8469:2008 - "Mala plovila - Crijeva za gorivo neoptorna na vatru".

2.11.2.5 Mala grotla i sredstva zatvaranja otvora na trupu i nadgrađu

Usklađenost se podrazumijeva ako je udovoljeno primjenjivim zahtjevima crnogorskog standarda MEST EN ISO 12216:2008 -"Mala plovila - Prozori, okna i vrata- Zahtjevi za čvrstoću i vodonepropusnost".

2.12 TEHNIČKA DOKUMENTACIJA KOJU MORA IZRADITI PROIZVOĐAČ

2.12.1 Uopšte

Tehnička dokumentacija mora sadržati sve potrebne informacije na bazi kojih je moguće potvrditi da plovilo ili komponente plovila udovoljavaju primjenjivim osnovnim tehničkim zahtjevima. Dakle, tehnička dokumentacija mora omogućiti uvid u sve detalje nužne za razumijevanje projekta, proizvodnje i upotrebe proizvoda.

2.12.2 Obim dokumentacije

Dokumentacija mora, najmanje, sadržati podatke u vezi dolje navedenog .Prijavljeno tijelo, u slučaju potrebe, može zatražiti i dodatnu dokumentaciju.

- 1 Opšti opis prototipa proizvoda.
- 2 Montažne i radioničke nacрте, nacрте podsklopova, mašinske i električne šeme i sl.
- 3 Opis i potrebna objašnjenja za razumijevanje nacрте i šema iz tačke 2.12.2.2 ovog dijela Pravila.
- 4 Listu korišćenih standarda navedenih u poglavlju 2, a isto tako, u slučaju da ti standardi nijesu korišćeni, potrebno je navesti koji drugi tehnički propisi su korišćeni kao alternativa standardima da bi se udovoljilo temeljnim tehničkim zahtjevima.
- 5 Rezultate provedenih proračuna i provjera.
- 6 Rezultate proračuna ili ispitivanja provedenih u svrhu udovoljavanja temeljnim tehničkim zahtjevima u vezi plovnosti, stabiliteta i nadvođa (vidi tačku 2.4.2 ovog dijela Pravila).
- 7 Rezultate ispitivanja emisije izduvnih plinova kojim se dokazuje udovoljavanje zahtjevima iz tački 2.7 ovog dijela Pravila.
- 8 Rezultate ispitivanja buke kojim se dokazuje udovoljavanje zahtjevima navedenim u tački 2.8 ovog dijela Pravila.
- 9 U Tablici 2.12.2-1 daje se uopšte pregled dokumentacije plovila koja se mora dostaviti prijavljenom tijelu.

Opšti podaci, oprema i sistemi	<ul style="list-style-type: none"> * Ograde i rukohvati * Skale/platforma za ukrcaj osoba iz mora * Smještaj splavova * Sredstva za napuštanje plovila(smještaj i dimenzije) * Sredstva za vez, sidrenje i tegljenje, prenos sila na strukturu plovila * Plinska instalacija(LPG) * Kokpit i drenaža kokpita * Karakteristike otvora na trupu, palubi i nadgrađu(vrata, prozori, okna, vidnici, mala grotna(smještaj, dimenzije, sredstva zatvaranja) * Sistem kaljuža * Oplatni ventili i prolazi * Sprečavanje zagađenja sanitarnim otpadnim vodama * Navigacijska svjetla
Priručnik za korišćenje plovila	<ul style="list-style-type: none"> * Zahtjevi standarda MEST EN ISO 10240:2008(podrazumijeva se usklađenost) * Najveće preporučeno opterećenje plovila * Podaci koje Priručnik mora sadržati prema zahtjevima iz drugih osnovnih zahtjeva iz glave 2. ovog dijela pravila * podaci za koje graditelj smatra da trebaju biti uključeni u Priručnik
Plovnost, stabilitet i nadvođe	<ul style="list-style-type: none"> * Linije plovila sa tablicom očitavanja * Hidrostatske karakteristike i proračun stabiliteta * Plan jedara * Uzgonski elementi
Plovnost, stabilitet i nadvođe	<ul style="list-style-type: none"> * Podatak o težini i težištu praznog opremljenog plovila * Izvještaj o ispitivanju naplavljenog plovila
Struktura	<ul style="list-style-type: none"> * Proračun strukturnih elemenata * Glavno rebro (dimenzije i karakteristike materijala) * Nekoliko karakterističnih poprečnih presjeka * Uzdužni presjek * Paluba i nadgrađe * Pregrade * Dno * Razvoj oplata (za plovila sa čeličnim trupom) * Specifikacija laminiranja (za plovila sa trupom od stakloplastike) * Postupci zavarivanja (za plovila sa čeličnim trupom) * Osnova porivnih pogona i drugih uređaji * Spoj balasne kobilice sa trupom * Ugrađeni tankovi * Upore * Jarbol i njegovo učvršćivanje * Dodaci na oplati, nogavice, itd.
Kormilarski uređaj	<ul style="list-style-type: none"> * Generalni plan i specifikacija uređaja * Sistem kormilarenja u nuždi (ako se zahtijeva) * Kormilo (ako postoji) * Osovina kormila(dimenzije i materijal)
Mašinski uređaj	<ul style="list-style-type: none"> * Smještaj pogona i uređaja u mašinskom dijelu plovila * Glavni porivni pogon, vratila, ležajevi * Sistem izduva * Sistem goriva * Sistem rashlađivanja * Ventilacija mašinskog prostora * Zaštita izloženih djelova pogona * Izolacija mašinskog prostora * Sprečavanje zagađenja uljem, gorivom i zauljanim vodama
Električna oprema	<ul style="list-style-type: none"> * Smještaj i karakteristike generatora i akumulatorskih baterija * Specifikacija kablova i zaštite * Električne šeme (12/24V – 220V)
Protivpožarna zaštita	<ul style="list-style-type: none"> * Ugrađeni sistem gašenja u mašinskom dijelu * Sistem gašenja vodom * Prenosiva sredstva (broj, kapacitet, smještaj)
Materijal	<ul style="list-style-type: none"> * Metalni materijali * Smole, vlakna, jezgre * Drvo, šperploča
Proizvodnja	<ul style="list-style-type: none"> * Opis postupka proizvodnje * Uslovi u kojima se obavlja proizvodnja * Informacije u vezi sistema kvaliteta u dijelu koji se tiče proizvodnje
Izduvni plinovi (ako je primjenljivo)	<ul style="list-style-type: none"> * Deklaracija o usklađenosti
Buka (ako je primjenljivo)	

3. POSTUPCI OCJENE USKLAĐENOSTI PROJEKTA I GRADNJE PLOVILA

3.1 UOPŠTE

3.1.1 Ocjena usklađenosti provodi se u svrhu utvrđivanja da li je plovilo projektovano i sagrađeno na način da udovoljava temeljnim tehničkim zahtjevima navedenim u poglavlju 2. ovog dijela Pravila. Postupak se provodi kroz pojedine modele kako je navedeno u ovom poglavlju.

NAPOMENA: Oznake modela su identične oznakama navedenim u Direktivi 94/25/EC s dopunama.

3.1.2 U daljnjem tekstu pod pojmom "proizvod" podrazumijeva se plovilo i oprema navedena u tački 2.11 ovog dijela Pravila.

3.1.3 Do datuma pristupanja Crne Gore u članstvo Europske Unije ili do datuma stupanja na snagu Sporazuma o ocjeni usklađenosti i prihvatanja proizvoda između Crne Gore i Europske Unije, što je ranije, umjesto oznake usklađenosti "CE" koristit će se crnogorska oznaka usklađenosti "C".

3.2 MODELI ZA OCJENU USKLAĐENOSTI

3.2.1 Unutrašnja kontrola proizvodnje (Model "A")

Isključiva je obaveza i odgovornost proizvođača da je proizvod projektovan i izgrađen u skladu s primjenjivim temeljnim tehničkim zahtjevima. Obaveze su proizvođača kako se dalje navodi.

3.2.1.1 Za svako pojedinačno plovilo izdati Deklaraciju o usklađenosti kako je propisano u tački 3.2.11 ovog dijela Pravila te svaki proizvod odgovarajuće označiti (CE).

3.2.1.2 Izraditi tehničku dokumentaciju temeljem koje se može izvršiti provjera udovoljavanju primjenjivim temeljnim tehničkim zahtjevima (vidi tački 2.12 ovog dijela Pravila). Ista mora obuhvatati odgovarajuću projektnu dokumentaciju, dokumentaciju u vezi proizvodnje, a isto tako i upotrebe plovila.

3.2.1.3 Dokumentacija navedena u tački 3.2.1.2 ovog dijela Pravila zajedno s Deklaracijom o usklađenosti mora biti raspoloživa najmanje 10 godina nakon završetka izgradnje/proizvodnje zadnjeg plovila (ako se radi o serijskoj proizvodnji).

3.2.1.4 Osigurati da je proces proizvodnje takav da garantuje udovoljavanje plovila temeljnim tehničkim zahtjevima.

3.2.2 Unutrašnja kontrola proizvodnje uz obavezna ispitivanja (Model "Aa", Opcija 1)

Primjenjuju se zahtjevi kao za model "A" te dodatno:

3.2.2.1 Projekt i izrada plovila:

- .1 Prijavljeno tijelo se mora uvjeriti da plovilo udovoljava temeljnim tehničkim zahtjevima u vezi plovnosti, stabilnosta, najmanjeg nadvođa i dovoljne rezervne istisnine, propisanim u tačkama 2.4.2 ovog dijela Pravila.
- .2 Udovoljavanje zahtjevima iz tačke 3.2.2.1.1 ovog dijela Pravila može biti izvršeno kroz odobrenje dokumentacije, izvršenjem odgovarajućih ispitivanja u naravi i prisustvu eksperata prijavljenog tijela ili na drugi način usaglašen sa prijavljenim tijelom. Ispitivanje može biti izvršeno na jednom ili više plovila.
- .3 Nakon zadovoljavajuće provjere iz tački 3.2.2.1.2 ovog dijela Pravila prijavljeno tijelo će izraditi Izvještaj o ispitivanju a proizvođač će svako plovilo označiti odgovarajućom oznakom (CE), te izdati Deklaraciju o usklađenosti kao dokaz udovoljavanju zahtjevima navedenim u tački 3.2.2.1.1 ovog dijela Pravila.
- .4 U svrhu održavanja valjanosti Izvještaja o ispitivanju, proizvođač je dužan izvijestiti prijavljeno tijelo o svakoj promjeni na plovilu koja bi mogla uticati na udovoljavanje zahtjevima navedenim u tačkama 3.2.2.1.1, 3.2.2.1.2 i 3.2.2.1.3 ovog dijela Pravila.

3.2.2.2 Jačina buke:

- .1 Na plovilima za rasonodu sa ugrađenim motorima ili krmenim propulzorima bez integralnog izduva te na plovilima za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon zahtjeva se da se na jednom ili više plovila sprovede ispitivanje buke prema zahtjevima tačke 2.8 ovog dijela Pravila.
- .2 Na plovilima za rasonodu s vanbrodskim motorima ili krmenim propulzorima sa integralnim izduvom

3.2.3 Tipsko odobrenje (Model "B")

3.2.3.1 Uopšte:

- .1 Temeljem udovoljavanja ovoj tački prijavljeno tijelo može izdati Potvrdu o EC tipnom ispitivanju.
- .2 Zahtjevi ove tačke primjenjuju se i na sertifikaciju opreme i uređaja navedenih u tački 2.11 ovog dijela Pravila.
- .3 Lista odobrenih proizvoda biće uvrštena u Popis tipsko odobrenih proizvoda, odobrenih proizvođača i uslužnih preduzeća prijavljenog tijela.

3.2.3.2 Svrha:

- .1 Prijavljeno tijelo sprovodi postupak utvrđivanja, a nakon udovoljavanja zahtjevima ove tačke može potvrditi da razmatrani uzorak kao reprezent predviđene proizvodnje udovoljava primjenjivim temeljnim tehničkim zahtjevima navedenim u poglavlju 2 ovog dijela Pravila.

3.2.3.3 Zahtjev za uslugom:

- .1 Pisani zahtjev može podnijeti proizvođač ili od njega ovlašćeni predstavnik.
- .2 Zahtjev mora sadržavati najmanje:
 - a) naziv i adresu proizvođača odnosno od njega ovlašćenog predstavnika,
 - b) Potvrdu da isti zahtjev nije prethodno bio upućen nekom drugom prijavljenom tijelu,
 - c) tehničku dokumentaciju navedenu u tački 3.2.3.5 ovog dijela Pravila.

3.2.3.4 Prototip:

- .1 Tražilac usluge mora staviti na raspolaganje prijavljenom tijelu uzorak proizvoda reprezenta cjelokupne istovrsne proizvodnje (u daljnjem tekstu: prototip).
- .2 Prototip može biti zajednički za više verzija proizvoda pod uslovom da razlike između njih nisu takve da bi prihvaćenjem zajedničkog prototipa bio umanjen nivo sigurnosti ili drugi zahtjevi u vezi karakteristika proizvoda o čemu u svakom pojedinom slučaju odlučuje prijavljeno tijelo.
- .3 Prijavljeno tijelo može zahtijevati više uzoraka proizvoda ako je to potrebno zbog izvršenja programa ispitivanja.

3.2.3.5 Tehnička dokumentacija:

- .1 Proizvođač ili od njega ovlašćeni predstavnik mora dostaviti na odobrenje prijavljenom tijelu tehničku dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje da proizvod udovoljava zahtjevima Pravila.
- .2 Dokumentacija se odnosi na projekt, proizvodnju i upotrebu proizvoda.
- .3 Obim dokumentacije mora biti u skladu s primjenjivim zahtjevima iz tačke 2.12 ovog dijela Pravila. Dokumentacija se, u pravilu, sastoji od nacрта, liste primijenjenih standarda ili drugih dokumentovanih primijenjenih rešenja, liste upotrebljenih proizvoda s oznakom CE s priloženim Deklaracijama o usklađenosti, relevantnih izvještaja o ispitivanju, opisa proizvodnih postupaka, itd.

3.2.3.6 Postupak odobrenja i ispitivanja:

- .1 Prijavljeno tijelo će izvršiti provjeru tehničke dokumentacije i utvrditi je li prototip izrađen u skladu s tehničkom dokumentacijom. Nadalje, utvrdiće koji dijelovi proizvoda su projektovani u skladu s temeljnim tehničkim zahtjevima iz glave 2 ovog dijela Pravila, a isto tako utvrditi za koje dijelove proizvoda isti nisu primijenjeni.
- .2 Za dijelove proizvoda gdje su primijenjeni zahtjevi iz glave 2. ovog dijela Pravila prijavljeno tijelo će izvršiti odnosnu provjeru, a po potrebi može zatražiti i dodatna ispitivanja.
- .3 U slučaju da tehnički zahtjevi iz glave 2 ovog dijela Pravila nisu primijenjeni, već je proizvođač odabrao neke druge propise, prijavljeno tijelo će izvršiti provjeru i/ili zahtijevati odgovarajuća ispitivanja u svrhu utvrđivanja jesu li primijenjena tehnička rešenja najmanje jednako vrijedna temeljnim tehničkim zahtjevima iz navedene tačke.
- .4 U slučaju potrebe pojedinih ispitivanja detalje istih (način, vrijeme i mjesto) prijavljeno tijelo će dogovoriti sa proizvođačem.
- .5 Prijavljeno tijelo mora u pojedinim fazama proizvodnje, zavisno o vrsti proizvoda, posvjedočiti izradi proizvoda sa svrhom da se uvjeri da proizvođač posjeduje odgovarajuća sredstva, organizaciju proizvodnje, proizvedene postupke i postupke ispitivanja koji garantuju usklađenost proizvoda s odobrenim prototipom.

3.2.3.7 Izdavanje sertifikata:

- .1 Nakon završetka postupka utvrđivanja da prototip udovoljava temeljnim tehničkim zahtjevima navedenim u (glavi 2. ovog dijela Pravila) prijavljeno tijelo će izdati Potvrdu o EC tipskom ispitivanju. Potvrda mora sadržavati sledeće podatke: ime i adresu proizvođača, rezultate, provjere/ispitivanja, uslove valjanosti Potvrde, te podatke nužne za identifikaciju odobrenog prototipa.
- .2 Lista naslova relevantnih dijelova tehničke dokumentacije mora biti priložena uz Potvrdu.
- .3 U slučaju da prijavljeno tijelo odbije izdavanje Potvrde o EC tipskom ispitivanju isto će detaljno obrazložiti proizvođaču.
- .4 Obveza je proizvođača da o svim izmjenama na proizvodu u odnosu na odobreni prototip koji utiču na udovoljavanje istog temeljnim tehničkim zahtjevima ili uslovima upotrebe, izvijesti prijavljeno tijelo koje će isto razmotriti te izdati odgovarajući dodatak Potvrde o EC tipnom ispitivanju.
- .5 Tehničku dokumentaciju i kopije Potvrda s priložima proizvođač mora čuvati najmanje deset godina nakon prestanka proizvodnje.

3.2.4 Ocjena usklađenosti s prototipom (Model "C")

Ocjenu usklađenosti sprovodi proizvođač, ili od njega ovlašćeni predstavnik.

- 3.2.4.1 Proizvođač, ili njegov ovlašćeni predstavnik moraju osigurati da je proizvod u skladu s prototipom odobrenim Potvrdom o EC tipskom ispitivanju, te izdati Deklaraciju o usklađenosti.
- 3.2.4.2 Proizvođač (ili njegov ovlašćeni predstavnik) moraju preduzeti sve mjere u procesu proizvodnje da se osigura udovoljavanje proizvoda zahtjevima navedenim u Potvrdi o EC tipskom ispitivanju.
- 3.2.4.3 Proizvođač (ili njegov ovlašćeni predstavnik) moraju imati arhiviranu Deklaraciju o usklađenosti najmanje deset godina nakon prestanka proizvodnje.
- 3.2.4.4 U slučaju izmjene na proizvodu, a u svrhu održavanja valjanosti ili Potvrde ili EC tipskom ispitivanju vrijedi navedeno u tački 3.2.3.6.4 ovog dijela Pravila.
- 3.2.4.5 Ako proizvođač ne udovoljava zahtjevima navedenim u tački 3.2.8 ovog dijela Pravila ocjenu usklađenosti temeljnim tehničkim zahtjevima u vezi izduvnih plinova prijavljeno tijelo može izvršiti ili zahtijevati da se izvrši, u nasumičnim vremenskim intervalima, odgovarajuća ispitivanja.
- 3.2.4.6 U slučaju da ispitivanja iz tačke 3.2.4.5 ovog dijela Pravila ukažu na nezadovoljavajuće rezultate moraju se provesti ispitivanja navedena u tački 2.7 ovog dijela Pravila. Motor predviđen za ispitivanje, potpuno ili djelomično kompletno, ispituje se dok je u pogonu u uslovima specificiranim u preporukama proizvođača. Ako propisanim zahtjevima za izduvne plinove nije udovoljeno, proizvođač može zahtijevati dodatna mjerenja na uzorku iz serije motora koji uključuje i već ispitani motor uvažavajući zahtjeve iz tačke 3.2.10 ovog dijela Pravila.

3.2.5 Ocjena usklađenosti sistema kvaliteta u proizvodnji (Model "D")

3.2.5.1 Uopšte:

Ocjenu usklađenosti prijavljeno tijelo provodi temeljem provjere sistema kvaliteta u procesu proizvodnje. Za proizvod mora postojati Potvrda o EC tipskom ispitivanju (vidi tački 3.2.3.7.1 ovog dijela Pravila).

3.2.5.2 Obaveza proizvođača:

- 1 Proizvođač mora imati uspostavljen sistem kvaliteta koji se odnosi na proizvodnju te završnu provjeru i ispitivanje proizvoda kako je navedeno u tački 3.2.5.3 ovog dijela Pravila.
- 2 Proizvođač mora osigurati i Deklaracijom o usklađenosti garantovati da je proizvod u skladu s navedenim u Potvrdi o EC tipnom ispitivanju.
- 3 Proizvođač mora označiti proizvod odgovarajućom sertifikacijskom oznakom (CE) zajedno s odgovarajućom oznakom prijavljenog tijela.

3.2.5.3 Sistem kvaliteta:

- 1 Proizvođač mora ispostaviti prijavljenom tijelu zahtjev za ocjenu svog sistema kvaliteta u vezi proizvoda kojeg proizvodi. Zahtjev mora, najmanje sadržati:
 - a) opis i namjenu proizvoda;
 - b) dokumentaciju u vezi sistema kvaliteta;
 - c) tehničku dokumentaciju odobrenog prototipa te kopiju Potvrde o EC tipnom ispitivanju ako postupak naveden u tački 3.2.3 ovog dijela Pravila nije sproveo prijavljeno tijelo.
- 2 Sistem kvaliteta mora osigurati usklađenost proizvoda sa prototipom kako je navedeno u Potvrdi o EC tipskom ispitivanju kao i sa ostalim zahtjevima u odnosnim dijelovima temeljnih tehničkih zahtjeva iz glave 2 ovog dijela Pravila.
- 3 Svi tehnički zahtjevi i ostale mjere usvojene od proizvođača u svrhu ispoštovanja zahtjeva iz tačke 3.2.5.3.2 ovog dijela Pravila moraju biti dokumentovani na uredan i sistematan način u obliku pisanih procedura, radnih instrukcija zapisa i ostalih dokumenata, napisanih na jasan i nedvosmislen način osiguravajući korisnicima njihovo provođenje na ispravan način.
- 4 Dokumenti sistema kvaliteta moraju, obuhvatati sledeće:
 - a) ciljeve kvaliteta, organizacijsku strukturu, odgovornosti i ovlašćenja rukovodstva i ostalog osoblja u vezi kvaliteta proizvoda;
 - b) opis proizvodnje, kontrolu kvaliteta i načina njenog osiguravanja, propisanih postupaka koji se redovno sprovode;
 - c) provjere i ispitivanja koje se sprovode prije, za vrijeme i nakon gradnje proizvoda kao i učestalosti takvih radnji;
 - d) zapise sistema kvaliteta kao što su zapisi o provjeri ili provedenom ispitivanju, zapisi o mjerjenjima opreme, zapisi o osposobljenosti osoblja i sl.;
 - e) sredstva za nadzor i postizanje zahtjevanog kvaliteta proizvoda i efikasnost sistema kvaliteta.

3.2.5.4 Odobrenje sistema kvaliteta proizvođača:

- 1 Prijavljeno tijelo mora sprovesti provjeru sistema kvaliteta proizvođača da se uvjeri da je udovoljeno zahtjevima navedenim u tački 3.2.5.3 ovog dijela Pravila.
- 2 Ako je sistem kvaliteta proizvođača posvjedočen od ovlašćenog tijela po crnogorskom standardu

3.2.5.4.2 ovog dijela Pravila.

- 4 Tim za ocjenu sistema kvaliteta mora uključiti najmanje jednog člana s odgovarajućim iskustvom u vezi tehnologije proizvodnje odnosno proizvoda. Ocjena mora biti sprovedena na licu mjesta.
- 5 Rezultate o ocjeni sistema kvaliteta zajedno s odgovarajućim obrazloženjima prijavljeno tijelo će dostaviti proizvođaču.

3.2.5.5 Izmjene u sistemu kvaliteta proizvođača:

- 1 Obaveza je proizvođača da održava sistem kvaliteta kakav je odobren od prijavljenog tijela.
- 2 U slučaju da proizvođač namjerava izvršiti izmjene sistema kvaliteta prije njihovog uvođenja o tome mora obavijestiti prijavljeno tijelo koje će nakon razmatranja istih, na odgovarajući način izvjestiti proizvođača.

3.2.5.6 Redovne ocjene sistema kvaliteta proizvođača:

- 1 Prijavljeno tijelo sprovodi redovne ocjene u svrhu provjere da proizvođač održava sistem kvaliteta kako je odobren. Izvještaj o ocjeni prijavljeno tijelo dostavlja proizvođaču.
- 2 Proizvođač mora dopustiti pristup prijavljenom tijelu svim mjestima za proizvodnju, ispitivanje i skladištenje proizvoda.
- 3 Prijavljenom tijelu mora biti omogućen uvid u dokumenta navedena u tački 3.2.5.3.4 ovog dijela Pravila.
- 4 Prijavljeno tijelo može nenajavljeno izvršiti posjetu proizvođača te ako nađe za potrebno provesti ili zatražiti da budu provedena odgovarajuća ispitivanja u svrhu posvjedočenja djelotvornosti sistema kvaliteta. O rezultatima posjete i izvještajima o sprovedenim ispitivanjima prijavljeno tijelo će obavijestiti proizvođača.
- 5 Dodatno, prijavljeno tijelo može obaviti nenajavljeni obilazak proizvođača. Tokom takve posjete prijavljeno tijelo može obaviti ili zahtijevati da se obave ispitivanja u svrhu provjere djelotvornosti njegovog sistema kvaliteta. Nakon obavljenog ocjenjivanja, prijavljeno tijelo će dostaviti izvještaj proizvođaču.

3.2.5.7 Izdavanje Potvrde o ocjeni usklađenosti sistema kvaliteta (Model "D"):

Potvrdu izdaje prijavljeno tijelo na osnovu Potvrde o EC tipskom ispitivanju te uspješno provedenih ocjena navedenih u tački 3.2.5.4 i tački 3.2.5.6 ovog dijela Pravila.

3.2.5.8 Ostali zahtjevi:

- 1 Nakon prestanka proizvodnje odnosno proizvoda proizvođač mora najmanje deset godina čuvati i na zahtjev ovlaštenih nacionalnih tijela dati na uvid dokumente navedene u 3.2.5.3.1, izmjene u sistemu kvaliteta kako je navedeno u 3.2.5.5.2 te izvještaje i odluke navedene u 3.2.5.5, 3.2.5.4.5, 3.2.5.6.4 i 3.2.5.6.5.
- 2 Proizvođač mora održavati zapise o žalbama klijenata u vezi proizvoda te aktivnosti u vezi istih koje su preduzete.
- 3 Prijavljeno tijelo će dati na uvid drugim prijavljenim tijelima relevantne informacije u vezi izdavanja ili povlačenja potvrda u vezi sistema kvaliteta.

3.2.6 Ocjena usklađenosti proizvoda (Model "F")

3.2.6.1 Uopšte:

- 1 Ovaj model opisuje postupak kojim proizvođač provjerava i utvrđuje da je proizvod, uzimajući u obzir navedeno u tački 3.2.6.3 ovog dijela Pravila, u skladu s prototipom kako je navedeno u Potvrdi o EC tipskom ispitivanju te da udovoljava primijenjenim temeljnim tehničkim zahtjevima iz glave 2 ovog dijela Pravila.
- 2 Proizvođač je obavezan poduzeti sve potrebne mjere nužne u procesu proizvodnje da se osigura usklađenost proizvoda s prototipom i primjenjivim temeljnim tehničkim zahtjevima.
- 3 Obaveza je proizvođača da svaki proizvod označi odgovarajućom sertifikacijskom oznakom (CE) i izda Deklaraciju u usklađenosti proizvoda.
- 4 Prijavljeno tijelo će sprovesti odgovarajuće provjere i/ili naložiti ispitivanje za svaki proizvod kako je navedeno u tački 3.2.6.2 ovog dijela Pravila, ili isto to sprovesti postupkom navedenim u tački 3.2.6.3, ovog dijela Pravila prema izboru proizvođača.
- 5 Proizvođač mora čuvati izdate Deklaracije o usklađenosti proizvoda najmanje deset godina nakon prestanka njegove proizvodnje.

3.2.6.2 Ocjena usklađenosti provjerom i ispitivanjem svakog proizvoda:

- 1 Proizvodi moraju biti pojedinačno pregledani te sprovedena ispitivanja kako je navedeno u primjenjivim temeljnim tehničkim zahtjevima ili propisima jednakovrijedna njima, u svrhu utvrđivanja usklađenosti proizvoda sa prototipom odobrenim Potvrdom o EC tipskom ispitivanju te njegovom udovoljavanju primjenjivim temeljnim tehničkim zahtjevima.
- 2 Prijavljeno tijelo će izdati Potvrdu o usklađenosti (Model "F") za svaki odobreni proizvod s navedenim izvršenim ispitivanjima, a proizvođač će označiti proizvod odgovarajućom oznakom prijavljenog tijela.
- 3 Potvrdu navedenu u tački 3.2.6.2.2 ovog dijela Pravila proizvođač mora priložiti na zahtjev treće strane.

3.2.6.3 Statistička ocjena usklađenosti proizvoda:

- 1 Proizvođač je dužan svoje proizvode prezentovati u obliku istoimenih grupa te preduzeti sve mjere da se indentičnost osigura za sve proizvedene istoimene grupe.
- 2 Sve proizvedene istoimene grupe moraju biti raspoložive prijavljenom tijelu u svrhu sprovođenja postupka

- tački 3.2.10.
- 4 U slučaju prihvatanja istoimene grupe svaki odobreni proizvod se označava odgovarajućom oznakom prijavljenog tijela koje izdaje i Potvrdu o usklađenosti (Model "F") s navedenim provedenim ispitivanjima. U slučaju neprihvatanja istoimene grupe prijavljeno tijelo će preduzeti mjere u svrhu sprječavanja stavljanja proizvoda na tržište. Ako se pojave slučajevi učestalog odbijanja prihvata proizvoda prijavljeno tijelo može odustati od primjene statističke ocjene usklađenosti proizvoda.
 - 5 Prijavljeno tijelo može dopustiti proizvođaču da označava proizvod oznakom prijavljenog tijela za vrijeme procesa proizvodnje.
 - 6 Na zahtjev treće strane, proizvođač je dužan podnijeti Potvrde o usklađenosti (Model "F") izdate od prijavljenog tijela.

3.2.7 Pojedinačna ocjena proizvoda (Model "G")

3.2.7.1 Ovim modelom propisan je postupak kojim proizvođač osigurava i potvrđuje da je odnosni proizvod za koji je prijavljeno tijelo izdalo Potvrdu navedenu u tački 3.2.7.2 ovog dijela Pravila, u skladu s primjenjivim temeljnim tehničkim zahtjevima ovih Pravila.

Proizvod mora biti označen odgovarajućom sertifikacijskom oznakom (CE), a proizvođač izdaje Deklaraciju o usklađenosti.

3.2.7.2 Prijavljeno tijelo mora provesti provjeru proizvoda kroz nadzor nad izradom i završnim pregledom te može zahtijevati provedbu određenih ispitivanja, u svrhu osiguravanja udovoljavanja temeljnim tehničkim zahtjevima iz dijela 2. ovog dijela Pravila.

Nakon zadovoljavajuće provjere i ispitivanja prijavljeno tijelo izdaje Potvrdu o usklađenosti (Model "G") u vezi provedenih ispitivanja, a proizvod se označava oznakama prijavljenog tijela.

3.2.7.3 U svrhu primjene postupka u tački 3.2.7.2 ovog dijela Pravila proizvođač mora dostaviti prijavljenom tijelu na odobrenje odgovarajuću tehničku dokumentaciju koja obuhvata kako sam realizirani proizvod tako i proizvodnju i korišćenje istog. Obim dokumentacije naveden je u tački 2.12 ovog dijela Pravila.

3.2.8 Potpuno osiguranje kvaliteta (Model "H")

3.2.8.1 Uopšte:

Ovim modelom propisuje se postupak kojim se utvrđuje je li proizvođač koji udovoljava zahtjevima u tački 3.2.8.2 ovog dijela Pravila osigurava da njegov proizvod udovoljava primjenljivim temeljnim tehničkim zahtjevima iz dijela 2 ovog dijela Pravila.

3.2.8.2 Obaveze proizvođača:

- .1 Proizvođač mora imati uspostavljen sistem kvaliteta koji se odnosi na projektovanje, proizvodnju, završnu provjeru i ispitivanje.
- .2 Proizvođač mora osigurati i Deklaracijom o usklađenosti (vidi tački 3.2.11 ovog dijela Pravila) garantovati da je proizvod u skladu s primjenjivim tehničkim zahtjevima.
- .3 Proizvođač mora označiti proizvod odgovarajućom sertifikacijskom oznakom (CE) zajedno sa odgovarajućom oznakom prijavljenog tijela.

3.2.8.3 Sistem kvaliteta:

- .1 Proizvođač mora ispostaviti prijavljenom tijelu zahtjev za ocjenu svog sistema kvaliteta. Zahtjev mora, najmanje, sadržati:
 - a) opis i namjenu proizvoda;
 - b) dokumentaciju u vezi sistema kvaliteta.
- .2 Sistem kvaliteta mora osigurati usklađenost proizvoda s primjenjivim temeljnim tehničkim zahtjevima.
- .3 Svi tehnički zahtjevi i ostale mjere usvojene od proizvođača u svrhu ispunjavanja zahtjeva iz tačke 3.2.8.3.2 moraju biti dokumentovani na uredan i sistematan način u obliku pisanih procedura, radnih instrukcija zapisa i ostalih dokumenata, napisanih na jasan i nedvosmislen način osiguravajući korisnicima njihovo sprovođenje na ispravan način.
- .4 Dokumenti, sistema kvaliteta moraju, najmanje, obuhvatati sledeće:
 - a) ciljeve kvaliteta, organizacijsku strukturu, odgovornosti i ovlašćenja rukovodstva i ostalog osoblja u vezi kvaliteta proizvoda;
 - b) projektnu dokumentaciju (nacрте I specifikacije), uključujući tehničke standarde koji su korišćeni, a u slučaju ako standardi navedene u glavi 2 ovog dijela Pravila nijesu korišćeni ili im nije u potpunosti udovoljeno mora se navesti koja tehnička rešenja su primijenjena da se udovolji temeljnim tehničkim zahtjevima;
 - c) postupke verifikacije projekta koja moraju obuhvatiti sve faze gradnje projekta (međuverifikacije i konačne verifikacije projekta);
 - d) opis proizvodnje, kontrolu kvaliteta i načina njenog osiguravanja, propisane postupke koji se redovno sprovode;
 - e) provjere i ispitivanja koja se sprovode prije, tokom i nakon gradnje proizvoda kao i učestalosti

- navedenim u tački 3.2.8.3 ovog dijela Pravila.
2. Ako je sistem kvaliteta proizvođača posvjedočen od ovlaštenog tijela po crnogorskom standardu MEST EN ISO 9001:2008 koji obuhvata projektovanje, proizvodnju, završnu provjeru i ispitivanje, prijavljeno tijelo će takođe provesti svoju ocjenu koja će biti usmjerena na:
 - a) provjeru valjanosti sertifikata o usklađenosti sistema kvaliteta proizvođača;
 - b) provjeri postojećih izvještaja o ocjeni sistema kvaliteta proizvođača i provedenim korektivnim mjerama;
 - c) razmatranje onih dokumenata sistema kvaliteta i odgovarajućih procesa koji se odnose na sami proizvod, a ne sistem kvaliteta u cjelini.
 3. Ako proizvođač nema uspostavljen i posvjedočen gore navedeni sistem kvaliteta, prijavljeno tijelo će sprovesti svoju ocjenu temeljenu na odnosnim zahtjevima standarda navedenih u tački 3.2.8.4.2 ovog dijela Pravila.
 4. Tim za ocjenu sistema kvaliteta mora uključiti najmanje jednog člana sa odgovarajućim iskustvom u vezi tehnologije proizvodnje odnosno proizvoda. Ocjena mora biti sprovedena na licu mjesta.
 5. Rezultate o ocjeni sistema kvaliteta zajedno s odgovarajućim obrazloženjima prijavljeno tijelo će dostaviti proizvođaču.
- 3.2.8.5** Izmjene u sistemu kvaliteta proizvođača:
1. Obaveza je proizvođača da održava sistem kvaliteta kakav je odobren od prijavljenog tijela.
 2. U slučaju da proizvođač namjerava izvršiti izmjene sistema kvaliteta, prije njihovog uvođenja, o njima mora obavijestiti prijavljeno tijelo koje će nakon razmatranja istih obavijestiti proizvođača o svom stavu.
- 3.2.8.6** Redovne ocjene sistema kvaliteta
1. Svrha redovnih ocjena je uslov da proizvođač izvršava obaveze u skladu sa odobrenim sistemom kvaliteta.
 2. Proizvođač mora dopustiti pristup prijavljenom tijelu svim lokacijama relevantnim za projektovanje, proizvodnju, ispitivanje i skladištenje proizvoda.
 3. Proizvođač mora omogućiti prijavljenom tijelu uvid u sve potrebne dokumente a posebno:
 - dokumentaciju sistema kvaliteta;
 - zapise sistema kvaliteta u vezi projektovanja (proračuni, analize, ispitivanja),
 - zapise sistema kvaliteta u vezi proizvodnje (zapisi o provjerama i sprovedenim ispitivanjima, zapisi o upotrebi opreme, zapisi o osposobljenosti osoblja),
 4. Prijavljeno tijelo mora sprovoditi redovne ocjene sistema kvaliteta da se uvjeri da proizvođač primjenjuje i održava sistem kvaliteta. Zapis o ocjeni prijavljeno tijelo mora dostaviti proizvođaču.
 5. Prijavljeno tijelo može nenajavljeno izvršiti posjetu proizvođača te ako nađe za potrebno sprovesti ili zatražiti da budu sprovedena odgovarajuća ispitivanja u svrhu posvjedočenja djelotvornosti sistema izvještajima o sprovedenim ispitivanjima.
- 3.2.8.7** Izdavanje Potvrde o ocjeni usklađenosti sistema kvaliteta (Model "H"):
- Potvrdu izdaje prijavljeno tijelo na osnovu uspješno sprovedenih ocjena navedenih u tački 3.2.8.4 i tački 3.2.8.6 ovog dijela Pravila.
- 3.2.8.8** Ostali zahtjevi:
1. Nakon prestanka proizvodnje odnosno proizvoda proizvođač mora najmanje deset godina čuvati i na zahtjev ovlašćenih nacionalnih tijela dati na uvid dokumente navedene u tački 3.2.8.3, 3.2.8.5 i 3.2.8.6 ovog dijela Pravila.
 2. Proizvođač mora održavati zapise o žalbama klijenata u vezi proizvoda te aktivnosti u vezi istih koje su preuzete.

3.2.9 Osiguranje kvaliteta proizvoda (Model "E")

3.2.9.1 Uopšte:

Ocjenu usklađenosti sprovodi prijavljeno tijelo na osnovu provjere sistema kvaliteta u procesu završne provjere i ispitivanja proizvoda.

3.2.9.2 Obaveza proizvođača:

1. Proizvođač mora imati uspostavljen sistem kvaliteta koji se odnosi na završnu provjeru i ispitivanje proizvoda kako je navedeno u tački 3.2.9.3 ovog dijela Pravila.
2. Proizvođač mora osigurati i Deklaracijom o usklađenosti garantovati da je proizvod u skladu s navedenim u Potvrdi o EC tipskom ispitivanju.
3. Proizvođač mora označiti proizvod odgovarajućom sertifikacijskom oznakom (CE) zajedno s odgovarajućom oznakom prijavljenog tijela.

3.2.9.3 Sistem kvaliteta:

1. Proizvođač mora uputiti prijavljenom tijelu zahtjev za ocjenom svog sistema kvaliteta u vezi proizvoda kojeg proizvodi. Zahtjev mora, najmanje sadržati:
 - a) opis i namjenu proizvoda;
 - b) dokumentaciju u vezi sistema kvaliteta;
 - c) tehničku dokumentaciju odobrenog prototipa te kopiju Potvrde o EC tipnom ispitivanju ako postupak naveden u tački 3.2.3 ovog dijela Pravila (Model "B") nije sprovedo prijavljeno tijelo.
2. Svi proizvodi moraju biti ispitani u skladu s odgovarajućim standardima iz dijela 2 ovog dijela Pravila u svrhu

- vezi kvaliteta proizvoda;
- b) provjere i ispitivanja koje se sprovode nakon gradnje proizvoda;
- c) sredstava za nadzor i postizanja zahtijevanog kvaliteta proizvoda i efikasnosti sistema kvaliteta;
- d) zapise sistema kvaliteta kao što su zapisi o provjeri ili sprovedenom ispitivanju, zapisi o upotrebi opreme, zapisi o osposobljenosti osoblja i sl.

3.2.9.4 Odobrenje sistema kvaliteta proizvođača:

- .1 Prijavljeno tijelo mora sprovesti provjeru sistema kvaliteta proizvođača da se uvjeri da je udovoljeno zahtjevima navedenim u 3.2.9.3.
- .2 Ako je sistem kvaliteta proizvođača posvjedočen od ovlašćenog tijela po crnogorskom standardu MEST EN ISO 9001:2008 u dijelu koji se odnosi na završnu provjeru i ispitivanje prijavljeno tijelo će takođe sprovesti svoju ocjenu koja će biti usmjerena na:
 - a) provjeru valjanosti sertifikata o usklađenosti sistema kvaliteta proizvođača;
 - b) provjeri postojećih izvještaja o ocjeni sistema kvaliteta proizvođača i sprovedenim korektivnim mjerama;
 - c) razmatranje onih dokumenata sistema kvaliteta i onih procesa koji se odnose na sami proizvod, a ne sistem kvaliteta u cjelini.
- .3 Ako proizvođač nema uspostavljen i posvjedočen gore naveden sistem kvaliteta, prijavljeno tijelo će sprovesti svoju ocjenu temeljenu na odnosnim zahtjevima standarda navedenog u tački 3.2.9.4.2 ovog dijela Pravila.
- .4 Tim za ocjenu sistema kvaliteta mora uključiti najmanje jednog člana s odgovarajućim iskustvom u vezi tehnologije proizvodnje odnosno proizvoda. Ocjena mora biti sprovedena na licu mjesta.
- .5 Rezultate o ocjeni sistema kvaliteta zajedno s odgovarajućim obrazloženjima prijavljeno tijelo će dostaviti proizvođaču.

3.2.9.5 Izmjene u sistemu kvaliteta proizvođača:

- .1 Obaveza je proizvođača da održava sistem kvaliteta kako je odobren od prijavljenog tijela.
- .2 U slučaju da proizvođač namjerava izvršiti izmjene sistema kvaliteta prije njihovog uvođenja o njima mora obavijestiti prijavljeno tijelo koje će nakon razmatranja istih obavijestiti proizvođača o svom stavu.

3.2.9.6 Ocjena sistema kvaliteta proizvođača:

- .1 Prijavljeno tijelo sprovodi ocjene u svrhu provjere da proizvođač održava sistem kvaliteta kako je odobren. Izvještaj o ocjeni prijavljeno tijelo dostavlja proizvođaču.
- .2 Proizvođač mora dopustiti prijavljenom tijelu pristup svim mjestima u vezi sa ispitivanjem i skladištenjem proizvoda.
- .3 Prijavljenom tijelu mora biti omogućen uvid u dokumenta sistema kvaliteta, zapise navedene u 3.2.9.3.4 d), te tehničku dokumentaciju u vezi proizvoda.
- .4 Prijavljeno tijelo može nenajavljeno izvršiti posjetu proizvođača te ako nađe za potrebno sprovesti ili zatražiti da budu sprovedena odgovarajuća ispitivanja u svrhu svjedočenja efikasnosti sistema kvaliteta. O rezultatima posjete i izvještajima o provedenim ispitivanjima prijavljeno tijelo će obavijestiti proizvođača.

3.2.9.7 Izdavanje Potvrde o ocjeni usklađenosti sistema kvaliteta (Model "E"):

Potvrdu izdaje prijavljeno tijelo na osnovu Potvrde o EC tipskom ispitivanju te uspješno sprovedenih ocjena navedenih u tački 3.2.9.4 i 3.2.9.6 ovog dijela Pravila.

3.2.9.8 Ostali zahtjevi:

- .1 Nakon prestanka proizvodnje odnosno proizvoda proizvođač mora najmanje deset godina čuvati i na zahtjev ovlašćenih nacionalnih tijela dati na uvid dokumente navedene u tački 3.2.9.3, 3.2.9.5 i 3.2.9.6 ovog dijela Pravila.
- .2 Proizvođač mora održavati zapise o pritužbama klijenata u vezi proizvoda te aktivnosti u vezi istih koje su preduzete.

3.2.10 Potvrđivanje usklađenosti u proizvodnji u vezi izduvnih plinova i buke

3.2.10.1 U svrhu utvrđivanja udovoljavanja zahtjevima za izduvne plinove (tački 2.7 ovog dijela Pravila) i buku (tački 2.8 ovog dijela Pravila) iz proizvedene serije istovrsnih motora proizvođač u dogovoru sa prijavljenim tijelom određuje veličinu uzorka (n).

3.2.10.2 Srednja vrijednost (\bar{X}) mora se izračunati za svaku pojedinačnu veličinu za koju se zahtijeva mjerenje iz odabranog uzorka. Rezultati serije smatraju se zadovoljavajućim ako je udovoljeno izrazu:

$$\bar{X} + k \cdot S < L$$

gdje je:

S = standardna devijacija koje se računa po izrazu:

$$S^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{X})^2}{(n - 1)}$$

n = veličine,
 n = broj motora u uzorku,
 k = statistički faktor koji se uzima prema donjoj tablici:

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
k	0.973	0.613	0.489	0.421	0.376	0.342	0.317	0.296	0.279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0.265	0.253	0.242	0.233	0.224	0.216	0.210	0.203	0.198

Ako je n jednak ili veći od 20 onda vrijedi:

$$k = 0.86\sqrt{n}$$

3.2.11 Deklaracija o usklađenosti proizvoda

3.2.11.1 Deklaracija o usklađenosti mora biti izdata za dolje navedene proizvode.

- .1 Plovila za razonodu i plovila za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon. Deklaracija mora biti uključena u Priručnik za korišćenje plovila (vidi tački 2.3.6 ovog dijela Pravila).
- .2 Komponente plovila navedene u tački 2.11 ovog dijela Pravila.
- .3 Pogonske motore za koje Deklaracija mora biti uključena u Priručnik za korišćenje (vidi tačku 2.7.4 ovog dijela Pravila) nakon datuma navedenog u uvodnom dijelu tački 2.7 ovog dijela Pravila.

3.2.11.2 Deklaracija mora sadržati sledeće podatke:

- .1 Naziv i adresu proizvođača ili njegovog ovlašćenog predstavnika.
- .2 Opis proizvoda.
- .3 Popis korišćenih tehničkih standarda iz glave 2. ovog dijela Pravila i/ili popis drugih jednakovrijednih tehničkih propisa kojima se dokazuje udovoljavanje temeljnim tehničkim zahtjevima.
- .4 Popis drugih EC direktiva ako su primijenjene;
- .5 Oznaku Potvrde o EC tipskom ispitivanju, ako je primjenljivo (vidi tački 3.2.3 ovog dijela Pravila).
- .6 Naziv i adresu prijavljenog tijela, ako je bilo uključeno u ocjenu usklađenosti.
- .7 Ime, prezime i funkciju osobe koja potpisuje Deklaraciju u ime proizvođača ili njegovog ovlašćenog predstavnika u EC.

3.2.11.3 Podaci u Deklaraciji o usklađenosti u vezi:

- .1 Ugrađenih i vanbrodskih motora bez integralnog izduva.
- .2 Motora tipno odobrenih prema Direktivi 97/68/EC koji udovoljavaju stanju II u tački 4.2.3 Dodatka I, te Direktive, i
- .3 Motora tipsko odobrenih u skladu s direktivom 88/77/EEA.

Dodatno podacima iz tački 3.2.11.2 ovog dijela Pravila, Deklaracija mora sadržati izjavu proizvođača da motori udovoljavaju zahtjevima za izduvne plinove (vidi tački 2.7 ovog dijela Pravila) kad se isti ugrađuju u plovila za razonodu u skladu sa upustvima proizvođača motora.

4. SERTIFIKACIJA PLOVILA ZA RAZONODU PREMA DIREKTIVI 94/25/EC S DOPUNAMA

4.1 DEFINICIJE

U svrhu ovog dijela Pravila vrijede dolje navedene definicije.

4.1.1 Pod pojmom sertifikacija podrazumijeva se postupak ocjene usklađenosti plovila i komponenti plovila navedenih u tački 2.11 ovog dijela Pravila pomoću modela opisanih u glavi 3. u odnosu na zahtjevane osnovne tehničke zahtjeve navedene u glavi 2. ovog dijela Pravila, te izdavanje odgovarajućih potvrda.

4.1.2 **Rekreacijsko plovilo** - plovilo bilo koje vrste namijenjeno za sport i razonodu dužine trupa od 2.5 do 24 metra, mjerenoj prema usaglašenom standardu, nezavisno o vrsti poriva. Isto plovilo, namijenjeno za iznajmljivanje ili sportski trening, ako se stavlja na tržište kao plovilo za sport i razonodu predmet je zahtjeva Direktive 94/25/EC, s dopunama 2003/44/EC.

4.1.3 **Plovilo za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon** (vodeni skuter i sl.) – čamac dužine manje od 4 metra, opremljen motorom sa unutarnjim sagorijevanjem i vodomlaznom pumpom kao glavnim pogonskim sredstvom, projektovan na način da osoba na njemu sjedi ili stoji uspravno ili kleči.

4.1.4 **Porivna mašina** - motor sa unutrašnjim sagorijevanjem i paljenjem goriva iskrom ili kompresijom koji se koristi zaporiv plovila, a koji može biti 2-taktni i 4-taktni ugrađeni motor, krmeni propulzor sa ili bez integralnog izduva te vanbrodski motor.

4.1.5 **Prepravka porivne mašine većeg obima** - prepravka:

- .1 Koja može potencijalno uzrokovati povećanje propisanih ograničenja u vezi izduvnih plinova (tački 2.7 ovog dijela Pravila), ali isključujući izmjenu dijelova motora kod redovnog održavanja, ili
- .2 Kojom se povećava snaga motora više od 15%.

4.1.6 **Prepravka plovila većeg obima** - prepravka:

- .1 Kojom se mijenja vrsta, porivne mašine, ili
- .2 Koja uključuje preinaku porivne masine većeg obima, ili
- .3 Koja mijenja plovilo u takvom obimu da se može smatrati novim plovilom.

4.1.7 **Sredstvo poriva** - način funkcionisanja mehaničkog ili poriva, npr. pomoću broskog vijka(propеле) ili vodenim mlazom.

4.1.8 **Grupa istovrsnih motora** - grupa motora koja bi prema projektu trebala imati slična svojstva izduvnih plinova i koji udovoljavaju propisanim graničnim vrijednostima u tački 2.7 ovog dijela Pravila.

4.1.9 **Djelomično izgrađeno plovilo** - plovilo koje se sastoji najmanje od potpuno izgrađenog trupa.

4.1.10 **Proizvođač** - pravna ili fizička osoba koja projektuje ili izrađuje proizvode obuhvaćene Direktivom ili koja posjeduje proizvode projektovane i/ili izrađene s namjerom stavljanja na tržište u svoje ime.

4.1.11 **Ovlašćeni predstavnik** - pravna ili fizička osoba s poslovnim prebivalištem u Europskoj uniji, odnosno u Republici Crnoj Gori (do njenog pridruženja EU) koja posjeduje pismeno ovlaštenje proizvođača da obavlja aktivnosti u njegovu ime a u vezi svih obaveza koje proizlaze iz Direktive.

4.2 PRIMJENA

4.2.1 U vezi projektovanja i gradnje ovaj dio Pravila se primjenjuje na:
a) rekreacijska plovila, te djelomično izgrađena takva plovila;
b) lična plovila na vodomlazni pogon (vodeni skuteri);
c) dijelove plovila navedene u tački 2.11 ovog dijela Pravila.

Ovaj dio Pravila se ne primjenjuje na:

- .1 Plovila namijenjena isključivo za takmičenja, uključujući motorna plovila za takmičenja i plovila za veslačka takmičenja i trening označene kao takve od strane proizvođača.
- .2 Kajake, kanue, gondole, pedaline i slična plovila pokretljiva ljudskom snagom.
- .3 Daske za jedrenje i daske za jahanje na talasima uključujući i one koje se napajaju motorom.
- .4 Istoriska plovila građena prije 1950. godine i njihove prototipove građene uglavnom od izvornih materijala i označene od strane proizvođača kao takve.
- .5 Eksperimentalna plovila.
- .6 Plovila građena za vlastite potrebe (samogradnje), ukoliko se naknadno u periodu kraćem od 5 godina ne stavljaju na tržište.
- .7 Plovila s posadom namijenjena prijevozu putnika uz naplatu nezavisno o broju putnika i posebno plovila unutarašnje plovidbe definisana u Direktivi Vijeća 82/714/EEA od 4. oktobra 1982. koja propisuje tehničke zahtjeve za plovila unutarnje plovidbe, pri čemu se ovo izuzeće ne odnosi na

pogon.

.2 Porivne mašine na koje se odnosi tačka 4.1.5 ovog dijela Pravila.

Ovaj dio Pravila se ne primjenjuje na plovila navedena u tački 4.2.1.1, 4.2.1.4 do 4.2.1.10 ovog dijela Pravila.

4.2.3 U vezi zahtjeva za buku ovaj dio se primjenjuje na:

- a) plovila za sport i rasonodu s krmnim propulzorom bez integralnog izduva ili ugrađenim porivnim pogonima;
- b) plovila za sport i rasonodu s karakteristikama porivnog sistema kao u a) na kojima je izvršena prepravka većeg obima, a stavlja se na tržište prije isteka 5 godina;
- c) lična plovila na vodomlazni pogon;
- d) vanbrodske motore i krmene propulzore s integralnim izduvom namijenjene za opremanje plovila za rasonodu.

Ovaj dio Pravila se ne primjenjuje na plovila koja su izuzeta od zahtjeva u tački 4.2.2 ovog dijela Pravila te na plovila građena za vlastite potrebe pod uslovom da se ne stavljaju na tržište u roku kraćem od 5 godina od završetka gradnje.

4.3 POSTUPCI OCJENE USKLAĐENOSTI PROJEKTA I GRADNJE PLOVILA TE POJEDINIH KOMPONENTI PLOVILA

4.3.1 Ocjena usklađenosti projekta i gradnje plovila osim plovila za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon

Zavisno od dužine trupa i projektnoj kategoriji plovila, ocjena usklađenosti provodi se kako je navedeno u Tablici 4.3.1-1.

Tablica 4.3.1-1

Projektna kategorija plovila	Ocjena usklađenosti prema modelima iz glave 3. ovog dijela Pravila	
	2.5 metra ≤ dužina trupa ≤ 12 metara	12 metra ≤ dužina trupa ≤ 24 metara
„A“	Aa ili B+C ili B+D ili B+E ili B+F ili G ili H	B+C ili B+D ili B+E ili B+F ili G ili H
„B“	Aa ili B+C ili B+D ili B+E ili B+F ili G ili H	B+C ili B+D ili B+E ili B+F ili G ili H
„C“	Ako su zadovoljeni zahtjevi iz tačke 2.4.2.4 ovog dijela pravila: A ili Aa ili B+C ili B+D ili B+E ili B+F ili G ili H	B+C ili B+D ili B+E ili B+F ili G ili H
„C“	Ako su zadovoljeni zahtjevi iz tačke 2.4.2.4 ovog dijela pravila: Aa ili B+C ili B+D ili B+E ili B+F ili G ili H	B+C ili B+D ili B+E ili B+F ili G ili H
„D“	A ili Aa ili B+C ili B+D ili B+E ili B+F ili G ili H	

4.3.2 Ocjena usklađenosti projekta i gradnje plovila za ličnu upotrebu na vodomlazni pogon

Proizvođač može odabrati jedan od slijedećih načina provedbe ocjene usklađenosti: "A" ili "Aa" ili "B+C" ili "B+D" ili "B+E" ili "G" ili "H".

4.3.3 Ocjena usklađenosti projekta i gradnje komponenti plovila navedenih u tački 2.11 ovog dijela Pravila

Proizvođač može odabrati jedan od slijedećih načina provedbe ocjene: "B+C" ili "B+D" ili "B+F" ili "G" ili "H".

4.4 OCJENA USKLAĐENOSTI U VEZI ZAHTJEVA ZA IZDUVNE PLINOVE

ZAHTJEVA ZA BUKU

4.5.1 Ocjena usklađenosti za plovila navedena u tački 4.2.3 a) i b) ovog dijela Pravila

4.5.1.1 Ako su sprovedena ispitivanja u skladu s međunarodnom normom EN ISO 14509 za mjerenje buke tada se ocjena usklađenosti provodi na jedan od slijedećih načina: "Aa" ili "G" ili "H".

4.5.1.2 Ako je za ocjenu korišćena metoda na bazi Froude-ovog broja i odnosa snage motora i istisnine plovila ocjena usklađenosti provodi se na jedan od slijedećih načina: "A" ili "Aa" ili "G" ili "H".

4.5.1.3 Ako se za provjeru korišćeni podaci bazirani na zahtjevima kao u tački 4.5.1.1 ovog dijela Pravila onda ocjena može biti izvršena na jedan od slijedećih načina: "A" ili "Aa" ili "G" ili "H".

4.5.2 Ocjena usklađenosti za plovila navedena u tački 4.2.3 c) i d) ovog dijela Pravila

Proizvođač motora ima na raspolaganju jednu od slijedećih mogućnosti implementacije ocjene usklađenosti: "Aa" ili "G" ili "H".

4.6 KORELACIJA IZMEĐU PRAVILA I DIREKTIVE 94/25/EZ S DOPUNAMA

4.6.1 Temeljni tehnički zahtjevi u vezi konstrukcije plovila

Opis osnovnog tehničkog zahtjeva	Odgovarajući dio Pravila	Odgovarajuća tačka u Dodatku I, Dio A, Direktive 94/25/EC sa dopunama
Opšti zahtjevi	2.3	2
Oznaka trupa plovila	2.3.2	2.1
Pločica graditelja	2.3.3	2.2
Zaštita osoba na plovilu od pada u more i sredstva za ukrcaj na plovilo osoba koje se nalaze u moru	2.3.4	2.3
Vidljivost sa glavnog mjesta upravljanja plovilom	2.3.5	2.4
Priručnik za korišćenje plovila	2.3.6	2.5
Zahtjevi za konstrukciju	2.4	3
Struktura trupa	2.4.1	3.1
Plovnost, stabilitet i nadvođe	2.4.2	3.2 i 3.3
Otvori na trupu, palubi i nadgrađu	2.4.3	3.4
Naplavljivanje	2.4.4	3.5
Najveće dopušteno opterećenje plovila	2.4.5	3.6
Smještaj splavova za spašavanje	2.4.6	3.7

plovilom		
Mašinski uređaj, električna oprema, protivpožarna zaštita, sredstva za navigaciju, sistem kormilarenja, plinska instalacija	2.6	5
Mašina i mašinski prostori	2.6.1	5.1
Ugrađene pogonske mašine	2.6.1.1	5.1.1
Ventilacija mašinskog prostora	2.6.1.2	5.1.2
Izloženi djelovi mašina	2.6.1.3	5.1.3
Upućivanje vanbrodskih motora	2.6.1.4	5.1.4
Posebni zahtjevi za pogonski uređaj vodenog skutera	2.6.1.5	5.1.5
Sistem goriva	2.6.2	5.2
Opšti zahtjevi za sistem goriva	2.6.2.1	5.2.1
Tankovi goriva	2.6.2.2	5.2.2
Električna oprema	2.6.3	5.3
Sistem kormilarenja	2.6.4	5.4
Uopšte	2.6.4.1	5.4.1
Kormilarenje u nuždi	2.6.4.2	5.4.2
Plinska instalacija na plovilu	2.6.5	5.5
Protivpožarna zaštita	2.6.6	5.6
Uopšte	2.6.6.1	5.6.1
Protivpožarna oprema	2.6.6.2	5.6.2
Navigacijska svjetla	2.6.7	5.7
Sprečavanje zagađenja i sredstva za iskrcaj na kopno	2.6.8	5.8

4.6.2 Temeljni tehnički zahtjevi u vezi izduvnih plinova

Opis osnovnog tehničkog zahtjeva	Odgovarajući dio Pravila	Odgovarajuća tačka u Dodatku I, Dio B, Direktive 94/25/EC sa dopunama
Identifikacija motora	2.7.1	1

4.6.3 Temeljni tehnički zahtjevi za jačinu buke

Opis osnovnog tehničkog zahtjeva	Odgovarajući dio Pravila	Odgovarajuća tačka u Dodatku I, Dio C, Direktive 94/25/EC sa dopunama
Nivo jačine buke	2.8.1	1
Priručnik za korišćenje	2.8.2	2

4.6.4 Postupci ocjene usklađenosti

Opis osnovnog tehničkog zahtjeva	Odgovarajući dio Pravila	Odgovarajući dodatak u Direktivi 94/25/EC sa dopunama
Unutrašnja kontrola proizvodnje (Model „A“)	3.2.1	Dodatak V
Unutrašnja kontrola proizvodnje uz obavezna ispitivanja (Model „Aa“, Opcija 1)	3.2.2	Dodatak VI
Tipsko ispitivanje (Model „B“)	3.2.3	Dodatak VII
Ocjena usklađenosti sa prototipom (Model „C“)	3.2.4	Dodatak VIII
Ocjena usklađenosti sistema kvaliteta u proizvodnji (Model „D“)	3.2.5	Dodatak IX
Ocjena usklađenosti proizvoda (Model „F“)	3.2.6	Dodatak X
Pojedinačna ocjena proizvoda (Model „G“)	3.2.7	Dodatak XI
Potpuno osiguranje kvaliteta (Model „H“)	3.2.8	Dodatak XII
Osiguranje kvaliteta proizvoda (Model „E“)	3.2.9	Dodatak XVI
Potvrđivanje usklađenosti u proizvodnji u vezi izduvnih plinova i	3.2.10	Dodatak XVII

4.6.5 Odnos crnogorskih standarda i EN i ISO standarda

Crnogorski standard

EN/ISO standard

MEST EN ISO 6185-1:2008	Čamci na naduvavanje - Dio 1: Čamci sa maksimalnom snagom motora do 4,5 kW	EN ISO 6185-1:2001	Inflatable boats - Part 1: Boats with a maximum motor power rating of 4,5 kW (ISO 6185-1:2001)
MEST EN ISO 6185-2:2008	Čamci na naduvavanje - Dio 2: Čamci sa maksimalnom snagom motora između 4,5 kW i 15 kW	EN ISO 6185-2:2001	Inflatable boats - Part 2: Boats with a maximum motor power rating of 4,5 kW to 15 kW inclusive (ISO 6185-2:2001)
MEST EN ISO 6185-3:2008	Čamci na naduvavanje - Dio 3: Čamci sa maksimalnom snagom motora iznad 15 kW	EN ISO 6185-3:2001	Inflatable boats - Part 3: Boats with a maximum motor power rating of 15 kW and greater (ISO 6185-3:2001)
MEST EN ISO 7840:2008	Mala plovila - Vatrootporna crijeva za gorivo	EN ISO 7840:2004	Small craft - Fire-resistant fuel hoses (ISO 7840:2004)
MEST EN ISO 8099:2008	Mala plovila - Sistemi za prikupljanje sanitarnog otpada	EN ISO 8099:2000	Small craft - Toilet waste retention systems (ISO 8099:2000)
MEST EN ISO 8469:2008	Mala plovila - Crijeva za gorivo neotporna na vatru	EN ISO 8469:2006	Small craft - Fire-resistant fuel hoses (ISO 7840:2004)
MEST EN ISO 8665:2008	Mala plovila - Dvosmjerni brodski motori sa unutrašnjim sagorijevanjem - Mjerenje snage i deklarisanje	EN ISO 8665:2006	Small craft - Marine propulsion reciprocating internal combustion engines - Power measurements and declarations (ISO 8665:2006)
MEST EN ISO 8666:2008	Mala plovila - Osnovni podaci	EN ISO 8666:2002	Small craft - Principal data (ISO 8666:2002)
MEST EN ISO 8847:2008	Mala plovila - Kormilarski uređaj - Sistemi kablova i remenica	EN ISO 8847:2004 + AC:2005	Small craft - Steering gear - Cable and pulley systems (ISO 8847:2004)
MEST EN ISO 8849:2008	Mala plovila - Elektromotorne pumpe na jednosmjernu struju za ispušavanje prljavštine	EN ISO 8849:2003	Small craft - Electrically operated direct-current bilge-pumps (ISO 8849:2003)
MEST EN ISO 9093-1:2008	Mala plovila - Ventili i odvodi za vodu u trupu plovila - Dio 1: Metalni	EN ISO 9093-1:1997	Small craft - Seacocks and through-hull fittings - Part 1: Metallic (ISO 9093-1:1994)
MEST EN ISO 9093-2:2008	Mala plovila - Ventili i odvodi za vodu u trupu plovila - Dio 2: Nemetalni	EN ISO 9093-2:2002	Small craft - Seacocks and through-hull fittings - Part 2: Non-metallic (ISO 9093-2:2002)
MEST EN ISO 9094-1:2008	Mala plovila - Zaštita od požara - Dio 1: Plovila dužine trupa manje ili jednake 15 m	EN ISO 9094-1:2003	Small craft - Fire protection - Part 1: Craft with a hull length of up to and including 15 m (ISO 9094-1:2003)
MEST EN ISO 9094-2:2008	Mala plovila - Zaštita od požara - Dio 2: Plovila dužine trupa veće od 15 m	EN ISO 9094-2:2002	Small craft - Fire protection - Part 2: Craft with a hull length of over 15 m (ISO 9094-2:2002)
MEST EN ISO 10087:2008	Mala plovila - Identifikacija plovila - Sistem kodiranja	EN ISO 10087:2006	Small craft - Craft identification - Coding system (ISO 10087:2006)
MEST EN ISO 10088:2008	Mala plovila - Trajno ugrađeni sistemi za gorivo i fiksni rezervoari goriva	EN ISO 10088:2001	Small craft - Permanently installed fuel systems and fixed fuel tanks (ISO 10088:2001)
MEST EN ISO 10240:2008	Mala plovila - Uputstvo za upotrebu	EN ISO 10240:2004	Small craft - Owner's manual (ISO 10240:2004)
MEST EN ISO 10592:2008	Mala plovila - Hidraulični	EN ISO 10592:1995 +	Small craft - Hydraulic

MEST EN ISO 11547:2008	Mala plovila - Zaštita od puštanja pogona u rad	EN ISO 11547:1995 + A1:2000	Small craft - Start-in-gear protection (ISO 11547:1994)
MEST EN ISO 11592:2008	Mala plovila dužine trupa do 8 m - Određivanje maksimalne snage pogonjenja motora	EN ISO 11592:2001	Small craft less than 8 m length of hull - Determination of maximum propulsion power rating (ISO 11592:2001)
MEST EN ISO 11812:2008	Mala plovila - Vodonepropusni kokpiti i brzoprazneći kokpiti	EN ISO 11812:2001	Small craft - Watertight cockpits and quick-draining cockpits (ISO 11812:2001)
MEST EN ISO 12215-1:2008	Mala plovila - Konstrukcija trupa i zahtijevane karakteristike - Dio 1: Materijali: Termoreaktivne smole, armiranje staklenim vlaknima, referentni laminat	EN ISO 12215-1:2000	Small craft - Hull construction and scantlings - Part 1: Materials: Thermosetting resins, glass-fibre reinforcement, reference laminate (ISO 12215-1:2000)
MEST EN ISO 12215-2:2008	Mala plovila - Konstrukcija trupa i zahtijevane karakteristike - Dio 2: Materijali jezgre za sendvič konstrukciju, ugrađeni materijali	EN ISO 12215-2:2002	Small craft - Hull construction and scantlings - Part 2: Materials: Core materials for sandwich construction, embedded materials (ISO 12215-2:2002)
MEST EN ISO 12215-3:2008	Mala plovila - Konstrukcija trupa i zahtijevane karakteristike - Dio 3: Čelik, legure aluminijuma, drvo, drugi materijali	EN ISO 12215-3:2002	Small craft - Hull construction and scantlings - Part 3: Materials: Steel, aluminium alloys, wood, other materials (ISO 12215-3:2002)
MEST EN ISO 12215-4:2008	Mala plovila - Konstrukcija trupa i zahtijevane karakteristike - Dio 4: Proizvodni prostor i proizvodnja	EN ISO 12215-4:2002	Small craft - Hull construction and scantlings - Part 4: Workshop and manufacturing (ISO 12215-4:2002)
MEST EN ISO 12216:2008	Mala plovila - Prozori, okna i vrata - Zahtjevi za čvrstoću i vodonepropusnost	EN ISO 12216:2002	Small craft - Windows, portlights, hatches, deadlights and doors - Strength and watertightness requirements (ISO 12216:2002)
MEST EN ISO 13590:2008	Mala plovila - Lična plovila - Zahtjevi za konstrukciju i instalaciju sistema	EN ISO 13590:2003 + AC:2004	Small craft - Personal watercraft - Construction and system installation requirements (ISO 13590:2003)
MEST EN ISO 13929:2008	Mala plovila - Kormilarski uređaj - Sistemi sa zupčastim prenosom	EN ISO 13929:2001	Small craft - Steering gear - Geared link systems (ISO 13929:2001)
MEST EN ISO 14509:2008	Mala plovila - Mjerenje zvuka koji emituju rekreaciona plovila na motorni pogon	EN ISO 14509:2000 + A1:2004	Small craft - Measurement of airborne sound emitted by powered recreational craft (ISO 14509:2000 + A1:2004)
MEST EN ISO 14509-2:2008	Mala plovila - Zvuk koji emituju rekreaciona plovila na motorni pogon - Dio 2: Ocjena zvuka upotrebom referentnog plovila	EN ISO 14509-2:2006	Small craft - Airborne sound emitted by powered recreational craft - Part 2: Sound assessment using reference craft (ISO 14509-2:2006)
MEST EN ISO 14946:2008	Mala plovila - Maksimalna nosivost	EN ISO 14946:2001 + AC:2005	Small craft - Maximum load capacity (ISO 14946:2001)

4.6.6 EN i ISO standardi koji se primjenjuju do usvajanja odgovarajućih crnogorskih standarda

ISO 14945:2004; EN ISO 14945:2004	Small craft - Builder's plate
EN ISO 15085:2003	Small craft - Man overboard prevention and recovery

ISO 12217-3:2002; EN ISO 12217-3:2002	Small craft - Stability and buoyancy assessment and categorization - Part 3: Boats of hull length less than 6 m
ISO 12216:2002; EN ISO 12216:2002	Small craft - Windows, portlights, hatches, deadlights and doors - Strength and watertightness requirements
EN ISO 15083:2003	Small craft - Bilge pumping system
EN ISO 15084:2003	Anchoring, mooring and towing - Strong points
ISO 15584:2001; EN ISO 15584:2003	Small craft - Inboard petrol engines - Engine-mounted fuel and electrical components
ISO 16147:2002; EN ISO 16147:2002	Small craft - Inboard diesel engines - Engine-mounted fuel and electrical components
ISO 14895:2000; EN ISO 14895:2003	Small craft - Liquid-fuelled galley stoves
ISO 10133:2000; EN ISO 10133:2000	Small craft - Electrical systems - Extra-low-voltage d.c. installations
ISO 13297:2000; EN ISO 13297:2000	Small craft - Electrical systems - Alternating current installations
IEC 60092-507:2000; EN 60092-507:2000	Electrical installations in ships - Part 507: Pleasure craft
ISO 8848:1990; EN 28848:1993	Small craft - Remote steering systems
ISO 10592:1994; EN ISO 10592:1995	Small craft - Hydraulic steering systems
ISO 9775:1990; EN 29775:1993	Remote steering systems for single outboard motors of 15 kW to 40 kW power
ISO 10239:2000; EN ISO 10239:2000)	Small craft - Liquefied petroleum gas (LPG) systems
ISO 8846:1990; EN 28846:1993	Small craft - Electrical devices - Protection against ignition of surrounding flammable gases
ISO 11547:1994; EN ISO 11547:1995+A1:2000	Small craft - Start-in-gear protection

4.7 DEKLARACIJA PROIZVOĐAČA U VEZI STAVLJANJA NA TRŽIŠTE DJELOMIČNO IZRAĐENIH PLOVILA I KOMPONENTI PLOVILA

4.7.1 Djelomično izgrađena plovila.

Kada proizvođač, njegov ovlašćeni predstavnik ili osoba odgovorna za stavljanje na tržište, stavljaju na tržište djelomično izgrađeno plovilo (vidi tački 4.1.9 ovog dijela Pravila) obavezni su izdati Deklaraciju koja mora sadržati sledeće:

- .1 Naziv i adresu proizvođača.
- .2 Naziv i adresu ovlašćenog predstavnika ili, ako je primjenjivo, osobe odgovorne za stavljanje djelomično izgrađenog plovila na tržište.
- .3 Opis djelomično izgrađenog plovila.
- .4 Izjavu da je djelomično izgrađeno plovilo namijenjeno za daljnju gradnju i/ili opremanje od strane drugih osoba te da udovoljava temeljnim zahtjevima primjenjivim za trenutni stepen izgrađenosti.

4.7.2 Komponente plovila.

Kada proizvođač komponenti plovila (vidi tačku 2.11 ovog dijela Pravila), njegov ovlašćeni predstavnik ili osoba odgovorna za stavljanje na tržište komponenti plovila, obavezni su izdati Deklaraciju koja mora sadržati sledeće:

- .1 Naziv i adresu proizvođača.
- .2 Naziv i adresu ovlašćenog predstavnika ili, ako je primjenjivo, osobe odgovorne za stavljanje djelomično

5. TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA JAHTE CRNOGORSKE DRŽAVNE PRIPADNOSTI

5.1 PRIMJENA I DEFINICIJE

5.1.1 Zahtjevi ovog dijela odnose se na jahte za ličnu upotrebu i jahte koje se koriste za iznajmljivanje dužine trupa od 7 do 24 metra. Jahte dužine trupa veće od 24 metra umjesto temeljnih tehničkih zahtjeva iz glave 2. ovog dijela Pravila moraju udovoljavati odgovarajućim odredbama Tehničkih pravila UPS primjenjivim za teretne brodove, te zahtjevima međunarodnih pomorskih konvencija (vidi Pravila, dio 3., poglavlje 3., tački 3.1.5), odnosno pravilima nacionalnih pomorskih uprava (npr. *The Large Commercial Yacht Code*) i klasifikacijskim pravilima priznatih organizacija koje udovoljavaju zahtjevima IMO rezolucije A.739(18) i A.789(19).

5.1.2 Za definicije vidi Pravila, dio 1., poglavlje 3.

5.2 NADZOR NAD GRADNjom

5.2.1 Nadzor nad gradnjom sprovodi prijavljeno tijelo postupkom ocjene usklađenosti projekta i gradnje jahte

5.3 TEHNIČKI ZAHTJEVI

Pored primjenjivih temeljnih tehničkih zahtjeva navedenih u glavi 2. ovog dijela Pravila i tački 5.1.1. ove glave jahta mora udovoljavati i dodatnim zahtjevima navedenim u tački 5.3.1 do 5.3.10 ovog dijela Pravila.

Baždarenje jahti vrši se u skladu sa Dijelom 1. glava 4. ovih tehničkih pravila.

5.3.1 Nosivost

5.3.1.1 Nosivost jahte utvrđuje se prilikom prvog upisa u Upisnik jahti Crne Gore, ili nakon prepravke postojeće jahte prilikom koje se smatra da je došlo do promjene prethodno utvrđenih vrijednosti istisnine i nosivosti.

5.3.1.2 Nosivost jahte se utvrđuje na osnovu:

- Zahtjeva navedenih u Pravilima, dijela 2., poglavlja 2.4,
- Predložene nosivosti navedene u Deklaraciji o usklađenosti,
- Proracuna od strane organizacije kvalifikovane za tu djelatnost a koja je odobrena od UPS.

5.3.1.3 Jahti kojoj je nosivost utvrdila UPS, shodno tački 5.3.1.2, ili neko drugo ovlašćeno tijelo izvan Crne Gore ista se uzima kao važeća, te nije podložna dodatnim provjerama i u pravilu nije promjenjiva.

5.3.2 Nadvođe

5.3.2.1 Nadvođe jahte utvrđuje se prilikom prvog upisa u u Upisnik jahti Crne Gore, ili nakon prepravke postojeće jahte prilikom koje se smatra da je došlo do promjene prethodno utvrđene vrijednosti nadvođa.

5.3.2.2 Nadvođe jahte utvrđuje se na osnovu:

- Zahtjeva navedenih u Pravilima, dijela 2., poglavlja 2.4,
- Podataka dobijenih od proizvođača a koji su u skladu sa standardima Direktive ili Kodova, navedenim u Deklaraciji o usklađenosti
- Proracuna od strane organizacije kvalifikovane za tu djelatnost a koja je odobrena od UPS.

5.3.2.3 Jahti kojoj je nadvođe utvrdio UPS, shodno tački 5.3.2.2 ili neko drugo ovlašćeno tijelo izvan Crne Gore isto se uzima

5.3.3 Stabilitet

5.3.3.1 Stabilitet jahte utvrđuje se prilikom prvog upisa u u Upisnik jahti Crne Gore, ili nakon prepravke postojeće jahte prilikom koje se smatra da je došlo do promjene prethodno utvrđene vrijednosti stabiliteta.

5.3.3.2 Stabilitet jahte utvrđuje se na osnovu:

- zahtjeva navedenih u Pravilima, dijela 2., poglavlje 2.4.,
- Podataka dobijenih od proizvođača a koji su u skladu sa standardima Direktive ili Kodova,
- Proračuna od strane organizacije kvalifikovane za tu djelatnost a koja je odobrena od UPS.

5.3.3.3 Jahti kojoj je nadvođe utvrdio UPS, shodno tački 5.3.3.2 ili neko drugo ovlašćeno tijelo izvan Crne Gore isto se uzima kao važeće, te nije podložno dodatnim provjerama i u pravilu nije promjenjivo.

5.3.4 Najveći dopušteni broj osoba

5.3.4.1 Najveći dopušteni broj osoba jahte utvrđuje se prilikom prvog upisa u u Upisnik jahti Crne Gore, ili nakon prepravke postojeće jahte prilikom koje se smatra da je došlo do promjene prethodno utvrđene vrijednosti stabiliteta.

5.3.4.2 Najveći dopušteni broj osoba jahte utvrđuje se na osnovu:

- zahtjeva navedenih u Pravilima, dijela 2., tački 2.4.5.,
- Podataka dobijenih od proizvođača a koji su u skladu sa standardima Direktive ili Kodova, navedenim u Deklaraciji o usklađenosti
- Proračuna od strane organizacije kvalifikovane za tu djelatnost a koja je odobrena od UPS.

5.3.4.3 Jahti kojoj je najveći dopušteni broj osoba utvrdio UPS, shodno tački 5.3.4.2 ili neko drugo ovlašćeno tijelo izvan Crne Gore isto se uzima kao važeće, te nije podložno dodatnim provjerama i u pravilu nije promjenjivo.

5.3.4.4 Za jahte za koje postoji izdata Deklaracija o usklađenosti ili Knjiga stabiliteta koju je izdao UPS kao mjerodavan uzima se najveći dopušteni broj osoba koji je tamo naveden. Pri tome je potrebno posebno voditi računa o činjenici da je u nekim slučajevima u Deklaraciji o usklađenosti za različite projektne kategorije naveden različit najveći dopušteni broj osoba.

5.3.4.5 Jahti kojoj najveći dopušteni broj nije utvrđen nijednom metodom navedenom u tački 5.3.4.2. UPS će sama odrediti najveći dopušteni broj osoba

5.3.5 Zahtjevi za sidrenje, vez i tegalj

5.3.5.1 Uopšte:

Navedeni zahtjevi odnose se na privremeno držanje jahte na sidru, unutar luke ili zaštićenog sidrišta. Sidra i lanci nijesu predviđeni za držanje jahte izvan luke i zaštićenih sidrišta u lošim vremenskim uslovima niti za zaustavljanje jahte u plovidbi. Zahtjevima navedenim u tački 2.4.8 ovog dijela Pravila mora biti udovoljeno.

5.3.5.2 Sidra:

- 1 Masa sidra navedena u tablici 5.3.1-1 odnosi se na sidra povećane sile držanja. Ako se koriste tradicionalna sidra (npr. s prečkom ili sl.) masa sidra mora biti uvećana 25%. U slučaju da plovilo ima neuobičajeno veliku površinu izloženu vjetru (nadgrađe, jedrilje) UPS može povećati masu sidra i dimenzije lanca. Za jahte neuobičajene forme (katamarani, trimarani, itd.) UPS odlučuje u svakom slučaju posebno.
- 2 Sidra moraju biti pripremljena za obaranje. Ako su sidra mase veće od 30 kg mora biti predviđeno sidreno vitlo.

5.3.5.3 Sidreni lanci:

- 1 Dužina lanaca mora odgovarati području plovidbe. Uopšte, dužina ne smije biti manja od četiri dužine trupa jahte ili 30 metara, što je veće, za svako sidro.
- 2 Sidreni lanci mogu se zamijeniti užadima od umjetnih vlakana ili čeličnim užadima. U tom slučaju između sidra i užeta mora biti ugrađen lanac u dužine ne manje od 20% ukupne dužine ili 10 metara, što je veće.

5.3.5.4 Užad za vez i tegalj:

Mora se predvidjeti najmanje četiri užeta za vez dužine koja odgovara dužini jahte. Mora se predvidjeti jedno uže za tegalj dužine četiri dužine trupa jahte.

Tablica 6.3.2.1-1

Dužina trupa	Masa sidra, kg	Promjer lanca / uzeta sidra, mm
--------------	----------------	---------------------------------

9	11	5	8	12	6	10
10	13	6	8	12	6	10
11	15	7	8	12	6	10
12	18	9	8	12	6	10
13	21	10	10	14	8	12
14	24	12	10	14	8	12
15	27	13	10	14	8	12
16	30	15	10	14	8	12
17	34	17	10	14	8	14
18	38	19	10	16	8	14
19	42	21	12	16	10	14
20	47	23	12	16	10	14
21	52	26	12	16	10	14
22	57	28	12	19	10	16
23	62	31	12	19	10	16
24	68	34	12	19	10	16

NAPOMENE:

- Promjer lanca odnosi se na lanac s kratkom karikom. Vrijede zahtjevi iz međunarodne standardne ISO 4565:1986 - "Sidreni lanci za mala plovila".
- Promjer užeta odnosi se na užu izrađeno od najlona. Ako se koristi drugo užu njegova prekidna sila mora biti najmanje jednaka užetu iz tablice 6.3.2.1-1.
- Za jahte dužine trupa veće od 24 metra zahtjevi za sredstva za sidrenje, vez i tegalj predmet su zasebnog razmatranja *UPS*.

5.3.6 Sredstva za spašavanje i protivpožarna oprema

5.3.6.1 Zahtjevi za sredstvima za spašavanje navedeni u ovoj glavi odnose se na jahte za ličnu upotrebu i jahte za iznajmljivanje do 500 bruto tona.

Za jahte namijenjene iznajmljivanju od 500 bruto tona i preko, imaju obavezu posjedovanja opreme navedene u SOLAS konvenciji i LSA pravilniku.

5 SREDSTVA ZA SPAŠAVANJE <i>LIFE SAVING APPLIANCES</i>					
SREDSTVO <i>APPLIANCE</i>	Kategorije područja plovidbe <i>(Categories on the basis of the navigation areas)</i>				
	A (>200 NM) <i>(SOLAS A)</i>	B (60-200 NM) <i>(Non-SOLAS or SOLAS B)</i>	C1 <i>(Non-SOLAS or SOLAS B) or R</i>	C2/C3	
Splav za spašavanje ¹⁾ (<i>Life raft</i>) ¹⁾					0
Kolut za spašavanje s plutajućim konopom (<i>Life buoy with floating rope</i>)	2	2	1		1
Kolut za spašavanje sa svjetlom (<i>Life buoy with light</i>)	1	1	0		0
Pojasevi za spašavanje za odrasle (<i>Life jackets for adults</i>)	100%	100%	100%		100%
Pojasevi za spašavanje za djecu (<i>Life jackets for adults</i>)	100%	100%	100%		100%
Rakete sa padobranom (<i>Parachute rockets</i>)	12	4	0		0
Ručne baklje (<i>Hand flares</i>)	6	6	6		4

Poster sa uputstvom za upotrebu sredstava za spašavanje (<i>LSA poster</i>)	1	1	1	0
Priručnik za vježbu (<i>Training manual</i>)	1	1	0	0
Primjerak tablice signala (<i>Copy of Signals Table</i>)	1	1	1	0
Sigurnosni konop samo na jedrilicama (<i>Safe rope only on sailing yachts</i>)	1	1	1	1

Napomena:

¹⁾ ((Non-SOLAS or SOLAS B) / R) Jahte za iznajmljivanje – obavezujuće; Jahte za ličnu upotrebu – samo preporuka

¹⁾ ((Non-SOLAS or SOLAS B) / R) Charter yacht – mandatory; Private use yacht – recommended only

²⁾ (2 or 100%) Ako plovi isključivo u vrijeme od 01. aprila do 31. oktobra – može imati samo 2

²⁾ (2 or 100%) If it sails solely in the period from April 01 to October 31 it is obliged to have minimum two

^{3,4,5,6)} (1 / R) Jahte za iznajmljivanje – obavezujuće; Jahte za ličnu upotrebu – samo preporuka

^{3,4,5,6)} (1 / R) Charter yacht – mandatory; Private use yacht – recommended only

5.3.6.2 Zahtjevi za protivpožarnu opremu navedeni u ovoj glavi odnose se na jahte za ličnu upotrebu i jahte za iznajmljivanje do 500 bruto tona.

Za jahte namijenjene iznajmljivanju od 500 bruto tona i preko, imaju obavezu posjedovanja opreme navedene u SOLAS konvenciji i FFA pravilniku.

4 OPREMA ZA GAŠENJE POŽARA FIREFIGHTING EQUIPMENT						
Planovi protivpožarne zaštite <i>Firefighting plans</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ugrađeni protivpožarni sistemi u mašinskom prostoru <i>Fitted firefighting systems in the machinery space</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ugrađeni protivpožarni sistemi u stanbenim prostorijama <i>Fitted firefighting systems in the accommodation space</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Daljinsko zaustavljanje ventilatora, mašina i dovoda goriva <i>Remote stopping of ventilators, machinery and fuel supply</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Stanje ventilacionih poklopaca i protivpožarnih vrata <i>Condition of ventilation covers and firefighting doors</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Prevenција i gašenje požara u kuhinji <i>Prevention and firefighting in the kitchen</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Plinski sistem za kuhinjske potrebe (smještaj boca, sigurnosni ventili...) <i>Gas system for cooking (stowage of tanks, safety valves)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Alarmni sistemi dojave požara <i>Fire-detection system</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Protivpožarne pumpe <i>Firefighting pumps</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Prenosni protivpožarni aparati (pokrivenost prostorija, vrste, test pritiska boca, datum poslednjeg servisiranja...) <i>Portable fire extinguishers (space coverage, types, pressure testing of tanks, last servicing date...)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ukupna ocjena / Average mark	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	

7 RADIO I GMDSS OPREMA <i>RADIO EQUIPMENT</i>					
OPREMA <i>EQUIPMENT</i>	Kategorije područja plovidbe <i>(Categories on the basis of the navigation areas)</i>				
	A (>200 NM)	B (60-200 NM)	C1	C2/C3	
VHF radio predajnik (<i>VHF radio transceiver</i>)	1	1	1	1	
VHF-DSC radio predajnik ³⁾ (<i>VHF - DSC radio transceiver</i>) ³⁾	1	1	1/R	R	
Prenosni VHF uređaj ⁴⁾ (<i>Hand held VHF device</i>) ⁴⁾	1	1	1/R	R	
MF radio instalacija ⁵⁾ (<i>MF Radio Installation</i>) ⁵⁾	1	1/R	0	0	
INMARSAT-C ili MF/HF sa DSC (<i>INMARSAT-C or MF/HF with DSC</i>)	1	R			
NAVTEX prijemnik ⁶⁾ (<i>NAVTEX Receiver</i>) ⁶⁾	1	1/R	R	0	
EPIRB (<i>EPIRB</i>)	1	1	0	0	
Radar transponder za traganje i spašavanje (<i>SART</i>)	1	R	R	0	

Navigacijska oprema

6 NAVIGACIONA OPREMA <i>NAVIGATIONAL EQUIPMENT</i>					
OPREMA <i>EQUIPMENT</i>	Kategorije područja plovidbe <i>(Categories on the basis of the navigation areas)</i>				
	A (>200 NM)	B (60-200 NM)	C1	C2/C3	
Magnetski kompas (<i>Magnetic compass</i>)	1	1	1	1	
Navigacijske karte (<i>Navigational charts</i>)	1	1	1	1	
Nautičke publikacije (<i>Nautical publications</i>)	1	1	1	R	
Navigacijski trokut (<i>Navigational triangle</i>)	2	2	2	0	
Šestar za karte (<i>Chart compasses</i>)	1	1	1	0	
Prizmatični dvogled (<i>Prismatic binocular</i>)	2	1	1	0	
Standardni IMO pomorski navigacijski riječnik (<i>IMO standard dictionary</i>)	1	1	1	0	
GNSS prijemnik (<i>GNSS receiver</i>)	1	1	R	R	
Radarski reflektor (<i>Radar reflector</i>)	1	1	1	0	
Signalna svjetiljka (<i>Signal lamp</i>)	1	1	1	1	
Međunarodni signalni kodeks (<i>International Signal Code</i>)	1	1	0	0	
Barometar (<i>Barometer</i>)	1	1	1	0	
Knjiga "Pravila za izbjegavanje sudara na moru" (<i>COLREG Rules book</i>)	1	1	1	0	
Zvučni dubinomjer (<i>Echo Sounder</i>)	1	1	0	0	

²⁾(2 or 100%) Ako plovi isključivo u vrijeme od 01. aprila do 31. oktobra – može imati samo 2
²⁾(2 or 100%) If it sails solely in the period from April 01 to October 31 it is obliged to have minimum two
^{3,4,5,6)} (1 / R) Jahte za iznajmljivanje – obavezujuće; Jahte za ličnu upotrebu – samo preporuka
^{3,4,5,6)} (1 / R) Charter yacht – mandatory; Private use yacht – recommended only

OBJAŠNJENJE:

- Magnetski kompas ili ponavljač moraju biti smješteni tako da budu jasno vidljivi od kormilara na glavnom kormilarskom mjestu. Na svakoj jahti osim ako plovi u području plovidbe B,C1,C2 i C3 mora se nalaziti tablica preostale mag. Devijacije. Kompezacija kompasa osim za jahte u području plovidbe C1,C2 I C3 mora se obaviti svake tri godine.
- Signalna svjetiljka mora biti vodonepropusne izvedbe.

5.3.8 Ostala oprema

8 OSTALO OTHER			
STAVKA (ITEM)	OK	NO or N/ A	PRIMJEDBE (REMARKS)
Sidro shodno veličini jahte (<i>Anchor as per size of the yacht</i>)			
Konopi za privez (<i>Mooring ropes</i>)			
Vitlo za privez (<i>Mooring winch</i>)			
Ručna ili električna pumpa (<i>Manual or electric pump</i>)			
Navigacijska svjetla (<i>Navigational lights</i>)			
Sirena (<i>Whistle</i>)			
Prva pomoć - zavino od područja plovidbe (<i>First aid kit - depends on area of navigation</i>)			
Baterijska lampa (<i>Flash light</i>)			
Ime i oznaka jasno ispisani (<i>Name and mark clearly marked</i>)			
Validnost Radio dozvole (<i>Radio license validity</i>)			
Pozivni znak ispisani pored Radio stanice (<i>Call sign marked next to Radio station</i>)			
Uputstvo za poziv u slučaju opasnosti (<i>Instruction in case of distress</i>)			

5.3.9 Sprečavanje zagađenja sa jahti

5.3.9.1 Sprečavanje zagađenja uljem:

- .1 Ovi zahtjevi odnose se na sve jahte.
- .2 Iskrcaj ulja i uljnih mješavina:
Nije dopušteno ispuštanje ulja ili mješavine koje sadrže ulje u more. Navedene tečnosti moraju biti zadržane na plovilu i s njima se mora postupati kako je navedeno u tački 5.3.9.1.3 ovog dijela Pravila.
- .3 Spremanje i rukovanje uljima i uljnim mješavinama:
 - a) na plovilu mora postojati sistem kojim se ulje i uljne mješavine iz strojarne, pomoću ugrađene pumpe (ručno ili mehanički napajajuće), pretaču u za tu svrhu predviđeni tank ili tankove. Sistem mora biti odvojen od kaljužnog sistema te ostalih sistema kroz koje bi moglo doći do ispuštanja u more;
 - b) tankovi koji se navode u tački 5.3.9.1.3 ovog dijela pravila mogu biti ugrađeni te moraju imati cjevovod koji završava odgovarajućom priključnicom za prekrcaj na kopno;
 - c) kod svih jahti područja plovidbe C1, C2 I C3 i jahti s glavnim pogonom na jedra nezavisno o području

Ukoliko jahta podliježe odredbama Marpol Annex I konvencije pregled će se obaviti po sledećoj kontrolnoj listi:

Pitanje/Question	YES	NO	N/A
Da li na brodu postoji važeći IOPP sertifikat Is valid IOPP Certificate available on board?			
Da li na brodu postoji Plan za hitno reagovanje I da li je on odobren od Države zastave ili prepoznatljive organizacije Is there Shipboard Oil Pollution Emergency Plan (SOPEP) available on board? Has it been approved by the Flag State or Recognized Organization?			
Da li je Plan za hitno reagovanje pravilno ažuriran Has the SOPEP been regularly updated (e.g. List of national contact points, details of Managers, etc.) by ship crew?			
Da li je knjiga o uljima dostupna na brodu I da li je pranjeno ažurirana Is the Oil Record Book available on board? Are all entries made correctly?			
Da li je brod opremljen separatorima za ulje Has the vessel been equipped with Oily Water Separating equipment?			
Ukoliko nije, na koji način je odgovoreno zahtjevima Propisa 16 vezanih za prevoz ulja u balasnim tankovima i skladištenju ulja u FPT ili tanku ispred sudarne pregrade If not, has she been waived by the Flag State from the requirements of Reg. 16?			
Da li je separator ulja u skladu sa podacima iz IOPP sertifikata I da li postoje na brodu priručnici za korišćenje istih. Is the Oily Water Separating (OWS) equipment in accordance with the entries in the IOPP Certificate? Are the instructions/manuals available on board?			
Da li je separator ulja opremljen sa alarmom I opremom za automatskim zaustavljanjem. Is the OWS equipped with an alarm and automatic stopping device? (applicable to ships of 1 0000 GT and above outside and within special areas, and to ships of 400 GT and above but less than 10000 GT within special areas)			
Da li je alarmni sistem separator ulja dobro podešen I da li radi pravilno Is the OWS alarm system adjusted and operating properly?			
Postoji li neki nezakoniti zaobilazni prenos u cjevnom sistemu Are there any illegal by-passes on the piping system?			
Da li je tank otpadnog ulja povezan na ne neki sistem direktnog izbacivanja van broda Are the sludge tanks free of any direct connections overboard?			
Da li je brod opremljen sa standardnom konekcijom za iskrcaj otpadnog ulja u prihvatne stanice u lukama. Is the ship fitted with a standard discharge connection for the discharge to reception facilities?			
Da li na brodu postoji zabilješka I potvrda o iskrcaju otpadnog ulja u prihvatne stanice u lukama Has the sludge been discharged into shore reception facilities? Are the relevant records available on board?			
Da li na brodu postoji dodatna oprema za eliminisanje otp. Ulja tipa spaljivači, boileri itd. I dali ona radi na zadovoljavajući način Have the additional means for disposal of residues (e.g. incinerator, boiler, homogenizer), if fitted, been operating satisfactorily?			
Da li kapacitet tanka otpadnog ulja zadovoljava potrebe predstojećeg putovanja Is the sludge tank capacity sufficient for the intended voyage?			
Da li je posada obučena za rad sa navedenom opremom Is the crew familiar with operation of the equipment?			
Da li je cjevovodni dijagram brodskih kaljuža I otpadnog ulja odobren od strane države zastave ili PO Has the bilge/sludge piping diagram been approved by Flag or RO? Does it conform to the actual provisions on board?			

5.3.9.2 Sprečavanje zagađenja sanitarnim otpadnim vodama:

- .1 Jahte dužine do 24 metara, građene 1. januara 2006. godine i kasnije predviđene za prijevoz 15 i manje osoba moraju udovoljavati zahtjevima crnogorskog standarda MEST EN ISO 8099:2008 - "Mala plovila – Sistem za prikupljanje sanitarnog otpada" ili jednakovrijednom tehničkom propisu.
- .2 Nove jahte nezavisno od dužine, koje prevoze više od 15 osoba moraju udovoljavati zahtjevima Pravila za tehnički nadzor pomorskih brodova *UPS*.
- .3 Postojeće jahte dužine do 24 m, koje prevoze 15 i manje osoba, koje imaju toalet s direktnim ispuštom u more moraju biti opremljene tankom za zadržavanje sanitarnih otpadnih voda te priključnicom ili drugom mogućnosti za prihvatanje otpada na kopnu. Ako je na jahtama ugrađeno dva ili više toaleta tank za

- 6 Područje zabranjeno za ispuštanje sanitarnog otpada je morsko područje udaljeno manje od 12 Nm od obale kopna ili ostrva ili uzgajališta morskih organizama.

Ukoliko jahta podliježe odredbama Marpol Annex IV konvencije pregled će se obaviti po sledećoj kontrolnoj listi:

Pitanje/Question	YES	NO	N/A
Da li je brod opremljen sa uređajem za tretiranje sanitarnih voda Has the vessel been equipped with sewage treatment plant?			
Da li je uređaj za tretiranje sanitarnih voda dobro podešen I da li radi pravilno Is the STP adjusted and operating properly?			
Postoji li neki nezakoniti zaobilazni prenos u cijevnom sistemu Are there any illegal by-passes on the piping system?			
Da li na brodu postoji tank sanitarnih otpadnih voda Has the vessel been equipped with sewage tank?			
Da li je tank otpadnih sanitarnih voda povezan na neki sistem direktnog izbacivanja van broda Are the sewage tanks free of any direct connections overboard?			
Da li je brod opremljen sa standardnom konekcijom za iskrcaj sanitarnih otpadnih voda u prihvatne stanice u lukama. Is the ship fitted with a standard discharge connection for the discharge to reception facilities?			
Da li na brodu postoji zabilješka I potvrda o iskrcaju sanitarnih otpadnih voda u prihvatne stanice u lukama Has the sewage been discharged into shore reception facilities? Are the relevant records available on board?			
Da li kapacitet tanka otpadnih sanitarnih voda zadovoljava potrebe predstojećeg putovanja Is the sewage tank capacity sufficient for the intended voyage?			
Da li je posada obučena za rad sa navedenom opremom Is the crew familiar with operation of the equipment?			
Da li je cjevovodni dijagram brodskih kaljuža I otpadnog ulja odobren od strane države zastave ili PO Has the bilge/sludge piping diagram been approved by Flag or RO? Does it conform to the actual provisions on board?			

5.3.9.3 Sprečavanje zagađivanja smećem:

Sve jahte moraju udovoljavati zahtjevima Annex-a V, MARPOL 73/78 konvencije.

5.3.9.4 Sprečavanje zagađivanja vazduha

Ukoliko jahta podliježe odredbama Marpol Annex VI konvencije pregled će se obaviti po sledećoj kontrolnoj listi:

Br.	Dokumentacija	Nadeno stanje	Primjedba
1.	Da li na brodu postoji IAPP svjedočanstvo ili "Dokument o usaglašenosti sa IAPP svjedočanstvom" (ukoliko postoji uzeti kopiju svjedočanstva i kontrolne liste)		
2.	<ul style="list-style-type: none"> Dokumentacija o supstancama koje štete ozonskom omotaču provjeriti da li postoji na brodu, koja vrsta freona se koristi u uređajima za rashlađivanje (CFC-R11; CFC-R12; CFC-R13; CFC-R113; CFC-R114; CFC-R115; HCFC-R22;) Da li brod koristi HFC rashladne uređaje tipa: R134a; R152a, R404a, R407c Da li brod koristi HCFC-R123 		
3.	Da li na brodu postoji EIAPP svjedočanstvo ili „Izjava o usaglašenosti sa EIAPP svjedočanstvom”		
4.	Provjeriti da li na brodu postoji tehnička dokumentacija za sve dizel motore (Technical files for all diesel engines)		
5.	Da li na brodu postoji knjiga evidencije parametara svih dizel motora (Record book of engine parameters for all diesel engines) i da li je ažurirana		

9.	Da li na brodu postoje instalirani brodski spaljivači poslije 01. januara 2000. godine i ako postoje uzeti kopiju svjedočanstva o tipskom odobrenju (Type approval certificate)		
10.	Da li na brodu postoji instruktiona knjiga o instaliranim brodskim spaljivačima poslije 01. januara 2000. godine i ako postoji uzeti kopiju		
11.	Da li na brodu postoji knjiga evidencije o isporuci pogonskog goriva brodu(Bunker delivery notes) sa dozvoljenim procentom sumpora 4.5%		

OPREMA I SISTEMI

Br.	Supstance koje štete ozonskom omotaču Ozone depleting substances – ODS (potvrđi zadovoljavajuću instalaciju i rad uređaja kao da ne postoji štetna emisija u vazduhu)		
12.	Potvrđi stanje Halon sistema(potvrđi takode nove instalacije poslije 19.Maja 2005.godine)		
13.	Potvrđi stanje CFC sistema(potvrđi takode nove instalacije poslije 19.Maja 2005.godine)		
14.	Potvrđi stanje HCFC sistema(odobrava se kao novi system do 2020. godine)		
15.	Potvrđi postojanje nekog drugog sistema i navedi kojeg:		
16.	Da li su metode i oprema za sprečavanje oštećenja ozonskog omotača štetnim supstancama sa brodova na zadovoljavajućem nivou (Metod and equipment for ODS)		
	<p style="text-align: center;">Nitrogen oxides (NO_x)</p> <p>Tehnička dokumentacija (Technical File) mora sadržati listu NO_x-influencing parameters:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Injection timing • Injection system components(nozzle,injector,fuel pump) • Injection pressure • Camshaft components (fuel cam,inlet-and exhaust cam) • Valve timing • Combustion chamber(piston, cylinder head, cylinder liner) • Compression ratio(connecting rod, piston rod,shim,gaskets) • Turbocharger type and build(internal components) • Charge air cooler/charge air pre-heater • Auxiliary blower <ul style="list-style-type: none"> • NO_x reducing equipment “ water injection “ • NO_x reducing equipment “emulsified fuel”(fuel/water emulsion) • NO_x reducing equipment “exhaust gas recirculation” • NO_x reducing equipment “ selective catalytic reduction” 		
17.	Potvrđi da su prepravke na diesel motorima u skladu sa odobrenom dokumentacijom (modifications to diesel engines)		
18.	Sljedeći dizel-motori sa izlaznom snagom većom od 130 kW, na kojem je izvršena veća izmjena prema propisu 13(2) 1 januara 2000 ili kasnije, ispunjavaju standarde koji se odnose na ispuštanja iz propisa 13(3)(a) u skladu sa NO _x tehničkim pravilnikom: The following diesel engines with power output greater than 130 kW, and which underwent major conversion per regulation 13(2) on or after 1 January 2000, comply with the emission standards of regulation 13(3)(a) in accordance with the NO _x Technical Code		
19.	Sljedeći dizel-motori sa izlaznom snagom većom od 130 kW, koji su ugrađeni na brodu sagrađenom 1 januara 2000 ili kasnije, ili sa izlaznom snagom većom od 130 kW a na kojem je izvršena veća promjena prema propisu 13(2) 1 janura 2000 ili kasnije, opremljeni su sa sistemom za prečišćavanje izlaznih gasova ili ekvivalentnim metodama u skladu sa propisom 13(3), i NO _x tehničkim pravilnikom: The following diesel engines with a power output greater than 130 kW and installed on a ship constructed on or after 1 January 2000, or with a power output greater than 130 kW and which underwent major conversion per regulation 13(2) on or after 1 January 2000, are fitted with an exhaust gas cleaning system or other equivalent methods in accordance with regulation 13(3), and the NO _x Technical Code:		
	SULPHUR OXIDES (SO_x)		
20.	Potvrđi sadržaj sumpora u pogonskom gorivu na osnovu Bunker Delivery Note		
21.	Potvrđi postojanje sistema za prekrat sa visoko koncentrovanog sumpora u gorivu na nisko koncentrovi(change-over system)		

	priključcima <ul style="list-style-type: none"> • Provjeri da li je bilo koji prenosni parni cjevovod električno neprekidan • Testiraj sistem mjerenja nivoa(test level gauging system), sistem za kontrolu preliva(overflow control system) uključujući vizuelni I zvučni alarm, kao I alarm za visoki I niski pritisak 		
BRODSKI SPALJIVAČ			
24.	Provjeri Pravilan rad: <ul style="list-style-type: none"> • Alarmi visoke temperature dimnih gasova i automatsko gašenje • Kontrolor temperature sagorijevanja i automatsko gašenje • Pojava negativnog pritiska pri sagorijevanju • Kontrolor zaštite od plamena, alarm i automatsko gašenje • Provjera svih alarma i njihova indikacija „failure” • Alarmi pri gubitku napona i sistem za automatsko gašenje • Napajanje spaljivača i proratne opreme • Alarm niskog pritiska ulja i automatsko gašenje • Unutrašnje zaključavanje • Postojanje upozorenja i instrukcionih tabli, ime proizvođača, model incedelatora, broj vrsta i kapacitet 		
KVALITET POGONSKOG GORIVA			
25.	Provjeri da li uz svaki “Bunker delivery note”postoji uzorak u bočici od 400ml sa etiketom koja odgovara BDN . Uzorci se moraju čuvati najmanje 12 mjeseci unazad. Sve to mora biti u skladu sa MEPC.96(47) rezolucijom		
26.	Provjeri da li su uzorci uskladišteni na mjesu van stanbenih prostorija, na mjestima gdje neće biti podložni visokim temperaturama I direktnom uticaju sunca		

5.3.9.5 Zahtjevi za premaze protiv obraštanja:

Na svim jahtama zabranjeno je korišćenje premaza protiv obraštanja podvodnog dijela trupa koji sadrže organske spojeve kositra (tributilkositar - TBT).

5.3.10 Medicinska oprema na jahti

5.3.10.1 Jahta namijenjena području plovidbe C1, C2 I C3 mora biti opremljena adekvatnom lijekarskom i medicinskom opremom naznačenom u članu 33.,Uredbe o čamcima RCG broj 51/04 – Sl. List RCG“ .

5.3.10.2 Za jahtu namijenjenu plovidbi u području B, zahtjevi navedeni u tački 5.3.5.1 moraju biti prošireni, zavisno o broju osoba za koju je jahta registrovana, najdužeg vremena i područja putovanja, sledecim:

Kutija će sadržati dodatnu propisanu količinu:

- .1 antibiotika,
- .2 multivitaminskih tableta,
- .3 tableta protiv povraćanja,
- .4 slanah tableta,
- .5 tableta protiv malarije, ako je potrebno,
- .6 dodatna sredstva protiv opekotina,
- .7 dodatna antiinfektivna sredstva,
- .8 dodatna sredstva protiv bolova,
- .9 dodatna sredstva, kopča, hirurška igla, makaze i konac za šivenje.

5.3.10.3 Jahta namijenjena plovidbi u području A, osim zahtjeva navedenih u tačkama 5.3.5.1 i 5.3.5.2 , mora posjedovati sertifikat o medicinskoj opremljenosti izdat od strane ljekara ovlašćenog za propisivanje sadržaja ormarića prve pomoći.

DIO 3. PREGLED JAHTI

Sadržaj:

- 1. UOPŠTENO**
- 2. PRIMJENA**
- 3. VRSTE PREGLEDA, PRIPREMA I USLOVI ZA OBAVLJANJE PREGLEDA**
 - 3.1 OSNOVNI PREGLED
 - 3.2 OBNOVNI PREGLED
 - 3.3 USLOVI PREGLEDA TRUPA NA SUVOM
 - 3.4 UKUPNI DOZVOLJENI BROJ OSOBA NA JAHTI
 - 3.5 PRIPREMA I USLOVI ZA OBAVLJANJE PREGLEDA
- 4. OSNOVNI PREGLED**
- 5. POPRAVKE, PREPRAVKE I PROMJENA NAMJENE NA POSTOJEĆIM JAHTAMA**
- 6. OBIM PREGLEDA PRILIKOM OBAVLJANJA OSNOVNOG I OBNOVNOG PREG.**
 - 6.1 Uopšteno
 - 6.2 Trup i oprema trupa
 - 6.3 Mašinski uređaj i elektrooprema
 - 6.4 Oprema za gašenje požara
 - 6.5 Radiooprema
 - 6.6 Sredstva za spašavanje
 - 6.7 Sredstva za signalizaciju i pomagala za navigaciju
 - 6.8 Oprema za sprečavanje zagađivanja
- 7. PREGLED TRUPA NA SUVOM I PREGLED VRATILA BRODSKOG PROPELERA**
 - 7.1 Pregled trupa na suvom
 - 7.2 Pregled vratila broskog propelera
- 8. DOKUMENTACIJA KOJA PRATI TEHNIČKI PREGLED JAHTE**

1. UOPŠTENO

1.1 Ovaj dio PRAVILA ZA TEHNIČKI PREGLED JAHTI (u daljnjem tekstu: Pravila) propisuje tehničke norme za obavljanje tehničkog pregleda radi utvrđivanja sposobnosti za plovidbu jahti namijenjenih za plovidbu morem i vodama koje su pristupačne sa mora.

1.2 Obavljanjem tehničkog pregleda jahti *UPS* utvrđuje udovoljava li jahta odgovarajućim zahtjevima Pravila za određenu namjenu i za određeno područje plovidbe, koja su u skladu sa odredbama “**Zakon o jahtama**” – **Republike Crne Gore, Sl.List Republike Crne Gore br.46 od 31 jula 2007 godine.**

1.3 Tehnički pregled jahti u Crnoj Gori obavljaju inspektori *UPS* ili priznata organizacija na osnovu profesionalnih kvaliteta i praktičnog iskustva za pregled utvrđivanja sposobnosti za plovidbu jahte.

1.4 Za jahte koje ne podliježu statutarnoj sertifikaciji i izdaje im se samo sertifikat o registraciji jahte *UPS* će ovlastiti Surveyor-a i na njega prenijeti ovlaštenja o pregledu jahte razmatrajući svaki slučaj ponaosob.

1.5 Za jahte koje podliježu statutarnoj sertifikaciji *UPS* će za pregled jahte ovlastiti Priznatu organizaciju

1.6 Za definicije vidi Pravila, dio 1., odsjek 3.

2. PRIMJENA

2.1 Ovaj dio Pravila primjenjuje se na sve jahte bez obzira koriste li se za lične potrebe ili za privredne djelatnosti nezavisno od dužine trupa, materijala gradnje , vrsti pogona i područje plovidbe, i to na:

- .1 Nove jahte koje se po prvi put upisuju u Registar jahti Crne Gore.
- .2 Postojeće jahte, odnosno jahte koje su već upisane u Upisnik jahti Crne Gore.
- .3 Upotrebjavane jahte koje se po prvi put upisuju u Registar jahti Crne Gore
- .4 Postojeće jahte u slučajevima bitnih popravaka, prepravki, izmjena opreme i uređaja i sl.

2.2 O primjeni i obuhvatnosti zahtjeva navedenih u ovom dijelu Pravila za jahte čiji je trup izgrađen od ferocementa odlučuje UPS razmatrajući svaki pojedini slučaj posebno.

3. VRSTE PREGLEDA, PRIPREMA I USLOVI ZA OBAVLJANJE PREGLEDA

3.1 OSNOVNI PREGLED

3.1.1 Osnovni pregled je potpuni pregled jahte kod koje nadzor nad gradnjom nije obavljala *UPS*, a koja do sada nije nosila zastavu Crne Gore i koja se po prvi put upisuje u Registar jahti.

Osnovnom pregledu i upisu jahte prethodi postupak provjere tehničke prihvatljivosti.

U vezi zahtjeva potrebnih za utvrđivanje tehničke prihvatljivosti i zahtjeva za obavljanje osnovnog pregleda vidi glavu 5. ovog dijela Pravila.

Za jahte za koje se utvrdi da nijesu tehnički prihvatljive ili da nijesu tehnički prihvatljive za određenu namjenu *UPS* neće moći prihvatiti zahtjev za obavljanjem osnovnog pregleda.

3.1.2 Osnovni pregled obavlja se prije stavljanja jahte u službu u svrhu izdavanja Sertifikata o Registraciji .

3.1.3 Osnovni pregled se sastoji od:

.1 Utvrđivanje indentiteta jahte na osnovu međunarodnih pravila koja propisuju postojanje pločice na kojoj je ispisan broj trupa od 12 cifara (HULL NUMBER).

Ukoliko je jahta građena prije stupanja na snagu ovih propisa, *UPS* će, nakon provjere indentiteta jahte drugim metodama, dodijeliti jahti „broj trupa“*.

.2 Provjere djelova jahte koji se odnose na trup, mašine, opremu i uređaje ugrađene na jahtu, u svrhu utvrđivanja njihove usklađenosti sa zahtjevima Pravila.

.3 Pregleda djelova strukture trupa, mašina i opreme u svrhu utvrđivanja:

- da li su propisno održavani i da li su u zadovoljavajućem stanju,
- da li su prikladni s obzirom na namjenu jahte,
- da na njima nijesu urađene neodobrene prepravke.

.4 Provjeru da li su na jahti dostupne sve propisane isprave, brodske knjige, priručnici, i ostala uputstva i dokumentacija.

*"Identifikacioni broj jahte „, se sastoji od 12 cifara u kontinuitetu (npr. *MSD10000C972*) pri čemu :

MSD = Maritime Safety Department – Uprava pomorske sigurnosti

10 = Dužina jahte

000 = broj jahte

C = mjesec u kome je broj izdat (A-januar, B-februar, C-mart,...)

972 = godina proizvodnje jahte

Identifikacioni broj mora biti urađen na metalnoj pločici i fiksno pričvršćen na vidljivo mjesto krmnog dijela jahte i/ili na temelju nosača motora.

Jahte dužine trupa do 24 metra

- 3.1.4** Po zadovoljavajuće obavljenom osnovnom pregledu izdaje se Sertifikat o registraciji ,kojom se potvrđuje i dokazuje da je jahta upisana u Registar jahti Crne Gore i da je sposobna za plovidbu.

Jahte dužine trupa preko 24 metra

- 3.1.5** Dodatno Sertifikatu o Registraciji, a po zadovoljavajuće obavljenom osnovnom pregledu za jahte koje obavljaju međunarodnu plovidbu , dužine trupa preko 24 metra i koje plove u svim područjima plovidbe:

- .1 čija je bruto tonaža veća ili jednaka od 300 i koja je namijenjena za iznajmljivanje izdaje se i Svjedočanstvo o sigurnosti radioopreme teretnog broda (International Cargo Ship Safety Radio Certificate);
- .2 čija je bruto tonaža veća ili jednaka od 400, bez obzira na namjenu izdaje se i Međunarodno svjedočanstvo o sprečavanju zagađenja uljem (International Oil Pollution Prevention Certificate);
- .3 čija je bruto tonaža veća ili jednaka 400, ili čija je bruto tonaža manja od 400 ako prevoze više od 15 osoba, bez obzira na namjenu izdaje se Međunarodno svjedočanstvo o sprečavanju zagađenja sanitarnim otpadnim vodama (International Sewage Pollution Prevention Certificate);
- .4 čija je bruto tonaža veća ili jednaka 400, bez obzira na namjenu izdaje se i Međunarodno svjedočanstvo o sprečavanju zagađenja vazduha za motor (Engine International Air pollution Prevention Certificate) i to za svaki glavni pogon ili pomoćni motor čija snaga prelazi 130 kW, i Međunarodno svjedočanstvo o sprečavanju zagađenja vazduha (International Air pollution Prevention Certificate);
- .5 čija je bruto tonaža veća ili jednaka 400, bez obzira na namjenu izdaje se i Izjava o usaglašenosti sa Međunarodnim sistemom o nadzoru štetnih supstanci protiv obrastanja (Statement of compliance with International Anti-fouling System);
Za jahte preko 24 metra a manje od 400 BT UPS će dati formu Izjave o primjeni sistema protiv obrastanja
- .6 i koje su namijenjene iznajmljivanju izdaje se i Svjedočanstvo o Minimalnom broju posade.
- .7 i koje su namijenjene iznajmljivanju izdaje se i Međunarodno svjedočanstvo o teretnoj liniji, 1966 (International Load Line Certificate,1966) i čije će se područje plovidbe ograničiti samom kategorijom plovidbe.
- .8 čija je bruto tonaža veća ili jednaka 500, koje su namijenjene iznajmljivanju izdaje se Međunarodno Svjedočanstvo o sigurnosti konstrukcije teretnog broda (International Cargo Ship Safety Construction Certificate) i Međunarodno svjedočanstvo o sigurnosnoj opremi teretnog broda (International Cargo Ship Safety Equipment Certificate).
- .9 bez obzira na namjenu, izdaje se Međunarodno Svjedočanstvo o baždarenju 1969(International Tonnage Certificate(TMC69))
- .10 čija je bruto tonaža veća ili jednaka 500, koje su namijenjene iznajmljivanju izdaje se Dokumentat o saglasnosti (Document of Compliance)
- .11 čija je bruto tonaža veća ili jednaka 500, koje su namijenjene iznajmljivanju izdaje se Svjedocanstvo o sigurnom upravljanju brodom (Safety Management Certificate)
- .12 čija je bruto tonaža veća ili jednaka 500, koje su namijenjene iznajmljivanju izdaje se Svjedocanstvo o bezbjednosti broda (ISPS Certificate)

Jahti koji ispunjava zahtjeve za izdavanje International Cargo Ship Safety Radio Certificate, International Cargo Ship Safety Construction Certificate, International Cargo Ship Safety Equipment Certificate umjesto ova tri svjedočanstva može se izdati Cargo Ship Safety Certificate.

3.2 OBNOVNI PREGLED

3.2.1 Kod jahti za lične potrebe do 24 metra dužine(period vazenja tri godine) jahti za lične potrebe preko 24 metra dužine, kao i kod jahti za iznajmljivanje(period vazenja jedna godina) potrebno je obaviti obnovni pregled .

Obnovni pregled uključuje preglede, ispitivanja i provjere dovoljnog obima da bi se utvrdilo da li su pregledavane / ispitivane stavke u zadovoljavajućem stanju s obzirom na namjenu jahte za sledeći period važnosti Sertifikata o Registraciji. Obnovni pregled uključuje pregled trupa na suvom kako je to objašnjeno u poglavlju 3.3 ovog dijela Pravila.

3.2.2 Nakon zadovoljavajuće obavljenog obnovnog pregledu *UPS* izdaje novi Sertifikata o Registraciji.

3.2.3 Jahti kojoj su osim Sertifikata o registraciji jahte izdata i neka Statutarna svjedočanstva na period važenja do 5 godina prilikom Obnovnog pregleda za Sertifikat o registraciji vršice se i godišnji pregled i ovjera ili međupregled i ovjera Statutarnih svjedočanstava.

3.3 USLOVI PREGLEDA TRUPA NA SUVOM

3.3.1 Jahte za ličnu upotrebu do 24 metra dužine (Obnovni pregled nakon 3 godine)

1. **Za Novu jahtu koja ne ispunjava zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3, Zakona o jahtama i** koja se po prvi put upisuje u Registar jahti Crne Gore obavezan je pregled na suvom prilikom Osnovnog pregleda .
2. **Za Novu jahtu koja ispunjava zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3, Zakona o jahtama i** koja se po prvi put upisuje u Registar jahti Crne Gore nije obavezan pregled na suvom prilikom određivanja kategorije plovidbe .
3. **Za upotrebljavanu jahtu** koja se po prvi put upisuje u crnogorski registar jahti obavezan je pregled jahte na suvom prilikom Osnovnog pregleda. **Za upotrebljavanu jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza i aluminijuma stariju od 10 godina** ukoliko to inspektor zahtijeva vlasnik jahte je dužan da pri pregledu jahte na suvom dostavi dokumentat o izmjerenim debljinama limova
4. **Za postojeću jahtu čiji je trup izgrađen od drveta ili od furniranih ploča** obavezan pregled jahte na suvom vršiće se prilikom obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom periodičnog-obnovnog pregleda.
5. **Za postojeću jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, aluminijuma ili stakloplastike** obavezan pregled jahte na suvom vršiće prilikom obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom periodičnog-obnovnog pregleda.
6. **Za postojeću jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza i aluminijuma stariju od 10 godina** obavezan pregled jahte na suvom vršiće se prilikom obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom periodičnog-obnovnog pregleda. Ukoliko inspektor smatra neophodnim vlasnik jahte je dužan da pri pregledu jahte na suvom dostavi dokumentat o izmjerenim debljinama limova
7. Ukoliko UPS svatra adekvatnim pregled jahte na suvom naveden u tački 3.3.1.1, 3.3.1.3, 3.3.1.4, 3.3.1.5, 3.3.1.6 se može zamijeniti pregledom podvodnog dijela trupa jahte sa snimljenim materijalom i podnesenim izvještajem tijela kojeg ovlasti UPS a angažuje vlasnik jahte.

3.3.2 Jahte za ličnu upotrebu od 24 metra i preko (Obnovni pregled nakon godinu dana)

1. **Za Novu jahtu koja ne ispunjava zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3, Zakona o jahtama i** koja se po prvi put upisuje u Registar jahti Crne Gore obavezan je pregled na suvom prilikom Osnovnog pregleda .
2. **Za Novu jahtu koja ispunjava zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3, Zakona o jahtama i** koja se po prvi put upisuje u Registar jahti Crne Gore nije obavezan pregled na suvom prilikom određivanja kategorije plovidbe .
3. **Za upotrebljavanu jahtu** koja se po prvi put upisuje u crnogorski Registar jahti obavezan je pregled jahte na suvom prilikom Osnovnog pregleda. **Za upotrebljavanu jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza i aluminijuma stariju od 10 godina** ukoliko to inspektor zahtijeva vlasnik jahte je dužan da pri pregledu jahte na suvom dostavi dokumentat o izmjerenim debljinama limova
4. **Za postojeću jahtu čiji je trup izgrađen od drveta ili od furniranih ploča** obavezan pregled jahte na suvom vršiće se prilikom svake treće obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom svakog trećeg periodičnog-godišnjeg pregleda.
5. **Za postojeću jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza, aluminijuma ili stakloplastike** obavezan pregled jahte na suvom vršiće prilikom treće obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom trećeg periodičnog-godišnjeg pregleda.
6. **Za postojeću jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza i aluminijuma stariju od 10 godina** obavezan pregled jahte na suvom vršiće se prilikom treće obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom trećeg periodičnog-godišnjeg pregleda. Ukoliko inspektor smatra neophodnim vlasnik jahte je dužan da pri pregledu jahte na suvom dostavi dokumentat o izmjerenim debljinama limova
7. Ukoliko UPS svatra adekvatnim pregled jahte na suvom naveden u tački 3.3.2.1, 3.3.2.3, 3.3.2.4, 3.3.2.5, 3.3.2.6 se može zamijeniti pregledom podvodnog dijela trupa jahte sa snimljenim materijalom i podnesenim izvještajem tijela kojeg ovlasti UPS a angažuje vlasnik jahte.

3.3.3 Jahte za iznajmljivanje do 24 metra (Obnovni pregled nakon godinu dana)

1. **Za Novu jahtu koja ne ispunjava zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3, Zakona o jahtama i** koja se po prvi put upisuje u Registar jahti Crne Gore obavezan je pregled na suvom prilikom Osnovnog pregleda .
2. **Za Novu jahtu koja ispunjava zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3, Zakona o jahtama i** koja se po prvi put upisuje u Registar jahti Crne Gore nije obavezan pregled na suvom prilikom određivanja kategorije plovidbe .
3. **Za upotrebljavanu jahtu** koja se po prvi put upisuje u crnogorski Registar jahti obavezan je pregled jahte na suvom prilikom Osnovnog pregleda. **Za upotrebljavanu jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza i aluminijuma stariju od 10 godina** vlasnik jahte je dužan da pri pregledu jahte na suvom dostavi dokumentat o izmjerenim debljinama limova
4. **Za postojeću jahtu čiji je trup izgrađen od drveta ili od furniranih ploča** obavezan pregled jahte na suvom vršiće se prilikom svake obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom svakog periodičnog-godišnjeg pregleda.
Jahte od drveta čiji je trup sagrađen preklapanjem drvenih greda (ne računajući gradnju slaganja trenica) pregled na suvom će se obaviti svake druge obnove Sertifikata odnosno svakog drugog periodičnog-godišnjeg pregleda.
5. **Za postojeću jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza aluminijuma ili stakloplastike** obavezan pregled jahte na suvom vršiće prilikom svake druge obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom svakog drugog periodičnog-godišnjeg pregleda.
6. **Za postojeću jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza i aluminijuma stariju od 10 godina** obavezan pregled jahte na suvom vršiće se prilikom druge obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom drugog periodičnog-godišnjeg pregleda. Vlasnik jahte je dužan da pri pregledu jahte na suvom dostavi dokumentat o izmjerenim debljinama limova
7. Ukoliko UPS svatra adekvatnim pregled jahte na suvom naveden u tački 3.3.3.1, 3.3.3.3, 3.3.3.4, 3.3.3.5, 3.3.3.6 se može zamijeniti pregledom podvodnog dijela trupa jahte sa snimljenim materijalom i podnesenim izvještajem tijela kojeg ovlasti UPS a angažuje vlasnik jahte.

3.3.4 Jahte za iznajmljivanje od 24 metra i preko (Obnovni pregled nakon godinu dana)

1. **Za Novu jahtu koja ne ispunjava zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3, Zakona o jahtama i** koja se po prvi put upisuje u Registar jahti Crne Gore obavezan je pregled na suvom prilikom Osnovnog pregleda .
2. **Za Novu jahtu koja ispunjava zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3, Zakona o jahtama i** koja se po prvi put upisuje u Registar jahti Crne Gore nije obavezan pregled na suvom prilikom određivanja kategorije plovidbe .
3. **Za upotrebljavanu jahtu** koja se po prvi put upisuje u crnogorski Registar jahti obavezan je pregled jahte na suvom prilikom Osnovnog pregleda. . **Za upotrebljavanu jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza i aluminijuma stariju od 10 godina** vlasnik jahte je dužan da pri pregledu jahte na suvom dostavi dokumenat o izmjerenim debljinama limova
4. **Za postojeću jahtu čiji je trup izgrađen od drveta ili od furniranih ploča** obavezan pregled jahte na suvom vršiće se prilikom svake obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom svakog periodičnog-godišnjeg pregleda.
5. **Za postojeću jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, željeza, aluminijuma ili stakloplastike** obavezan pregled jahte na suvom vršiće prilikom svake druge obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom svakog drugog periodičnog-godišnjeg pregleda.
6. **Za postojeću jahtu čiji je trup sagrađen od čelika, aluminijuma ili željeza stariju od 10 godina** obavezan pregled jahte na suvom vršiće se prilikom svake obnove Sertifikata o registraciji odnosno prilikom svakog periodičnog-godišnjeg pregleda. Vlasnik jahte je dužan da pri svakom drugom pregledu jahte na suvom dostavi dokumenat o izmjerenim debljinama limova.
7. **Drvena jahta namijenjena iznajmljivanju čiji je trup građen od trenica** i čiji se drveni spojevi šupere pregled broskog trupa na suvom će se obaviti u dvije faze. Prva faza pregleda nakon samog vađenja jahte gdje će se jasno moći utvrditi stanje trenica i spojeva i druga faza pred samo nanošenje antivegetativnih boja da bi se potvrdile urađene popravke.

3.3.5 Međunarodno svjedočanstvo o nadzoru štetnih supstanci protiv obrastanja potrebno je obnoviti nakon svakog ponovnog nanošenja antivegetativnih boja na oplati jahte .

3.4 UKUPNI DOZVOLJENI BROJ OSOBA NA JAHTI

- 3.4.1 Kod jahte dužine trupa do 24 metra kao mjerodavan podatak o najvećem broju osoba koji se iskazuje u Sertifikatu o Registraciji uzima se preporučeni najveći dopušteni broj osoba ili manji, koji je naveden u Deklaraciji o usklađenosti sa Direktivom ili Kodom (Član 13, stav 3. Zakona o jahtama), te nije podložan dodatnim provjerama i ne može se povećati. Pri tome je potrebno posebno voditi računa o činjenici da je u nekim slučajevima u Deklaraciji o usklađenosti za različite projektne kategorije naveden različiti najveći dopušteni broj osoba.
- 3.4.2 Ukoliko jahta ne posjeduje Deklaraciju o usklađenosti sa Direktivom ili Kodom priznaće se proračun najvećeg dozvoljenog broja osoba na jahti urađen od strane proizvođača ili klasifikacionog društva, a ukoliko je to u skladu sa standardima UPS-a, Direktive ili Kodova.
- 3.4.3 Ukoliko jahta ne posjeduje ni jedan dokumenat naveden u tačkama 3.4.1 i 3.4.2 najveći dozvoljeni broj osoba na jahti utvrđuje se na osnovu proračuna od strane organizacije kvalifikovane za tu djelatnost a koja je odobrena od UPS-a.
- 3.4.4 Kod jahte dužine trupa preko 24 metra najveći dopušteni broj osoba određuje *UPS* razmatrajući svaki pojedini slučaj zasebno, uzimajući u obzir odredbe iz tačaka 3.4.2 i 3.4.3

3.5 PRIPREMA I USLOVI ZA OBAVLJANJE PREGLEDA

- 3.5.1 Pregled jahte obavlja se na zahtjev vlasnika jahte uz naplatu.
- 3.5.2 Vlasnik treba osigurati neophodna sredstva za sigurno obavljanje pregleda, te osigurati bezopasan i siguran pristup u prostore koji se pregledavaju, kao i oslobađanje zatvorenih prostora od štetnih gasova, provjetranje i sl.
- 3.5.3 Prostoru moraju biti sigurni za ulazak, odnosno ventilirani, dodatno osvijetljeni i radi detaljnog pregleda dovoljno očišćeni, uključujući odstranjivanje svih odvojenih ljustica korozije sa površina. Moraju biti odstranjeni i svi ostaci vode, mulja, uljnih taloga i prljavštine, kako bi se mogla uočiti područja korozije, deformacije, pukotine, oštećenja ili bilo koje drugo propadanje strukture.
- 3.5.4 Prema potrebi, za pristup strukturi, inspektor *UPS-a* treba osigurati stalnu ili privremenu skelu, ili neka druga jednakovrijedna i prihvatljiva sredstva.
- 3.5.5 Mjerenje debljina strukture trupa sprovodi se od strane organizacije kvalifikovane za tu djelatnost koja je odobrena od *UPS*.
- Mjerenje debljina se u načelu sprovodi opremom za ultrazvučno ispitivanje. Preciznost opreme treba biti dokazana na zahtjev inspektora *UPS*.
- Inspektor mora prisustvovati za vrijeme mjerenja debljina na jahti (za mjerenja koja ne mjeri sam inspektor), u mjeri neophodnoj za nadzor procesa. U suprotnom izvještaj o mjerenju debljina može se prihvatiti na osnovu nasumičnih mjerenja u prisustvu inspektora, te njihovom usporedbom sa vrijednostima upisanim u izvještaju.
- 3.5.6 Za jahte čija je bruto tonaža veća ili jednaka 500 u svrhu pripreme, uslova i dokumentacije za pregled vidi zahtjeve *Pravila za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

4. OSNOVNI PREGLED (POTREBNA DOKUMENTACIJA)

4.1 Osnovni pregled postojeće jahte (jahte koja je u trenutku započinjanja osnovnog pregleda upisana u Registar jahti Crne Gore) ili nove jahte (jahta koja je u trenutku započinjanja osnovnog pregleda u postupku isporuke od strane proizvođača, odnosno graditelja i koja će biti upisana u Registar jahti Crne Gore) može se podijeliti kako slijedi:

- .1 Osnovni pregled jahte za lične potrebe.
- .2 Osnovni pregled jahte za privredne djelatnosti(jahte za iznajmljivanje).

Utvrđivanje tehničke prihvatljivosti

4.2 **Za jahte namijenjene ličnim potrebama** kao preduslov započinjanja osnovnog pregleda od strane *UPS-a* potrebno je dostaviti sledeće:

.1 Za upotrebljavane jahte dužine trupa do 24 metra:

- Kopiju upisnog lista, plovidbene dozvole, ili nekog drugog mjerodavnog dokumenta izdatog od zemlje čiju je zastavu jahta viorila prije upisa u Crnogorski registar jahti, kao dokaz da je ista plovila u unutrašnjem ili međunarodnom pomorskom saobraćaju.
- Kopiju Potvrde o tipskom odobrenju jahte u skladu sa Direktivom (*EC Type Examination to 94/25/EC Directive* ili *EC Type Examination to 94/25/EC Directive, as amended by 2003/44/EC Directive*), ukoliko se ista zahtijeva Direktivom s obzirom na primijenjeni postupak ocjene usklađenosti, ili, ako je ocjena usklađenosti provedena prema modelu „G“, kopiju Potvrde o Saglasnosti (Certificate of Conformity), kopiju Deklaracije o usklađenosti jahte sa Direktivom (Declaration of Conformity to 94/25/EC Directive)*, kopiju popisa harmonizovanih ISO standarda (List of Applied Harmonized ISO Standards) primijenjenih u toku projektovanja i gradnje jahte ili,
- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa MGN codom 280(M) – (Compliance Examination and Declaration report form SCV2) ili
- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa Federal Regulation Code 33 Sjedinjenih Američkih Država ili tzv. Manufactures Statement of Origin

.2 Za nove jahte koje ispunjavaju zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3. Zakona o jahtama dužine trupa do 24 metra:

- Kopiju Potvrde o tipskom odobrenju jahte u skladu sa Direktivom 94/25/EZ sa dopunama (*EC Type Examination to 94/25/EC Directive, as amended by 2003/44/EC Directive*), ukoliko se ista zahtijeva Direktivom s obzirom na primijenjeni postupak ocjene usklađenosti, ili, ako je ocjena usklađenosti provedena prema modelu „G“, kopiju Potvrde o Saglasnosti (Certificate of Conformity), kopiju Deklaracije o usklađenosti jahte sa Direktivom 94/25/EZ, sa dopunom (*Declaration of Conformity to 94/25/EC Directive, as amended by 2003/44/EC Directive*)*, kopiju popisa harmonizovanih ISO standarda (List of Applied Harmonized ISO Standards) primijenjenih u toku projektovanja i gradnje jahte. Dodatno je potrebno dostaviti i Deklaraciju o usklađenosti pogonskog masinaa sa Direktivom 95/25/EZ, sa dopunama (*Declaration of Conformity for Recreational Craft Propulsion Engine to 94/25/EC Directive, as amended by 2003/44/EC Directive*), ili
- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa MGN Kodom 280(M)– (Compliance Examination and Declaration report form SCV2) ili
- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa Kodom federalnih propisa 33 Sjedinjenih Američkih Država (djelovi 181 i 183), Manufactures Statement of Origin .

.3 Nove i upotrebljavane jahte dužine trupa do 24 metra koje djelimično udovoljavaju zahtjevima iz tačke 5.2.1 ili ne udovoljavaju zahtjevima iz tačke 5.2.2 ovog dijela Pravila moraju imati Potvrdu o tehničkoj prihvatljivosti koju izdaje pomorska uprava čiju je zastavu jahta do sada viorila i tehničku dokumentaciju koja se odnosi na trup, mašine i opremu jahte

.4. Za nove jahte koje ispunjavaju zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3. Zakona o jahtama dužine trupa 24 metra i preko zahtijeva se :

- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa MSN Kodom 1792(M) Obalske straže Ujedinjenog kraljevstva za velike komercijalne jahte (LY2)

.5 Za nove i upotrebljavane jahte dužine trupa preko 24 metra zahtijeva se :

- Kopiju Dokumenta o usklađenosti gradnje sa važećim nacionalnim ili međunarodnim propisima države u kojoj se jahta gradila.
- Kopiju Svjedočanstava koja je jahta do sada posjedovala i
- Tehničku dokumentaciju koja se odnosi na trup, mašine i opremu jahte

Ukoliko jahta ne udovoljava nijednom zahtjevu navedenom u tački 5.2 smatraće se tehnički neprihvatljivom za obavljanje Osnovnog pregleda

4.3 Ukoliko jahta ispunjava samo zahtjeve navedene u tački 5.2.1. stav 1. jahta će uslovno biti prihvaćena za obavljanje Osnovnog pregleda. To znači da ukoliko se na jahti prilikom Osnovnog pregleda pronade i najmanji nedostatak smatraće se tehnički neprihvatljivom.

4.4 Za jahte namijenjene iznajmljivanju kao preduslov započinjanja osnovnog pregleda od strane *UPS-a* potrebno je dostaviti sledeće:

.1 Za upotrebljavane jahte dužine trupa do 24 metra:

- Kopiju upisnog lista, plovidbene dozvole, ili nekog drugog mjerodavnog dokumenta izdatog od zemlje čiju je zastavu jahta viorila prije upisa u Crnogorski registar jahti, kao dokaz da je ista plovila u unutrašnjem ili međunarodnom pomorskom saobraćaju.
- Kopiju Potvrde o tipskom odobrenju jahte u skladu sa Direktivom (*EC Type Examination to 94/25/EC Directive* ili *EC Type Examination to 94/25/EC Directive, as amended by 2003/44/EC Directive*), ukoliko se ista zahtijeva Direktivom s obzirom na primijenjeni postupak ocjene usklađenosti, ili, ako je ocjena usklađenosti provedena prema modelu „G“, kopiju Potvrde o Saglasnosti (Certificate of Conformity), kopiju Deklaracije o usklađenosti jahte sa Direktivom (Declaration of Conformity to 94/25/EC Directive)*, kopiju popisa harmonizovanih ISO standarda (List of Applied Harmonized ISO Standards) primijenjenih u toku projektovanja i gradnje jahte ili,
- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa MGN codom 280(M) – (Compliance Examination and Declaration report form SCV2) ili
- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa Federal Regulation Code 33 Sjedinjenih Američkih Država ili tzv. Manufactures Statement of Origin

.2 Za nove jahte koje ispunjavaju zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3. Zakona o jahtama dužine trupa do 24 metra:

- Kopiju Potvrde o tipskom odobrenju jahte u skladu sa Direktivom 94/25/EZ sa dopunama (*EC Type Examination to 94/25/EC Directive, as amended by 2003/44/EC Directive*), ukoliko se ista zahtijeva Direktivom s obzirom na primijenjeni postupak ocjene usklađenosti, ili, ako je ocjena usklađenosti provedena prema modelu „G“, kopiju Potvrde o Saglasnosti (Certificate of Conformity), kopiju Deklaracije o usklađenosti jahte sa Direktivom 94/25/EZ, sa dopunom (*Declaration of Conformity to 94/25/EC Directive, as amended by 2003/44/EC Directive*)*, kopiju popisa harmonizovanih ISO standarda (List of Applied Harmonized ISO Standards) primijenjenih u toku projektovanja i gradnje jahte. Dodatno je potrebno dostaviti i Deklaraciju o usklađenosti pogonskog masinaa sa Direktivom 95/25/EZ, sa dopunama (*Declaration of Conformity for Recreational Craft Propulsion Engine to 94/25/EC Directive, as amended by 2003/44/EC Directive*), ili
- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa MGN Kodom 280(M)– (Compliance Examination and Declaration report form SCV2) ili
- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa Kodom federalnih propisa 33 Sjedinjenih Američkih Država (djelovi 181 i 183), Manufactures Statement of Origin .

.3 Nove i upotrebljavane jahte dužine trupa do 24 metra koje djelimično udovoljavaju zahtjevima iz tačke 5.2.1 ili ne udovoljavaju zahtjevima iz tačke 5.2.2 ovog dijela Pravila moraju imati Potvrdu o tehničkoj prihvatljivosti koju izdaje pomorska uprava čiju je zastavu jahta do sada viorila i tehničku dokumentaciju koja se odnosi na trup, mašine i opremu jahte

.4. Za nove jahte koje ispunjavaju zahtjeve navedene u Članu 13, stav 3. Zakona o jahtama dužine trupa 24 metra i preko zahtijeva se :

- Kopiju Deklaracije o usklađenosti sa MSN Kodom 1792(M) Obalske straže Ujedinjenog kraljevstva za velike komercijalne jahte(LY2)

.5. Za nove i upotrebljavane jahte dužine trupa preko 24 metra zahtijeva se :

- Kopija Dokumenta o usklađenosti gradnje sa važećim nacionalnim ili međunarodnim propisima.
- Kopije statutaranih svjedočanstva koja je jahta do sada posjedovala
- Tehničku dokumentaciju koja se odnosi na trup, mašine i opremu jahte
- Kopiju važećeg Svjedočanstva o klasi (Class Certificate) koju izdaje Priznata organizacija.

4.5 Ukoliko jahta ne udovoljava nijednom zahtjevu navedenom u tački 5.5 smatraće se tehnički neprihvatljivom za obavljanje Osnovnog pregleda

4.6 Ukoliko jahta ispunjava samo zahtjeve navedene u tački 5.5.1. stav 1. jahta će uslovno biti prihvaćena za obavljanje

Osnovnog pregleda. To znači da ukoliko se na jahti prilikom Osnovnog pregleda pronade i najmanji nedostatak smatraće se tehnički neprihvatljivom.

4.7 Tehnička dokumentacija navedena u tački 5.2.4. i 5.5.4 između ostalog obuhvata:

- .1 Opšti plan.
- .2 Glavno rebro .
- .3 Razvoj vanjske oplata, gdje je primjenljivo. i uzdužni presjek sa upisanim dimenzijama pojedinih elemenata
strukture trupa i navedenim materijalom gradnje broda.
- .4 Linije broda
- .5 Podaci o pogonskim mašinama, reduktorima i spojka .
- .6 Jednopolna šema el. Instalacije.
- .7 Šema cjevovoda kaljuža, balasta, goriva, rashladne morske i slatke vode, ulja za podmazivanje i ispušnih plinova

Dodatno gore navedenom *UPS-u* potrebno je na odobrenje dostaviti dolje navedenu tehničku dokumentaciju:

- .1 Knjigu stabiliteta (Uključujući i stanja korišćenje jedara, gdje je primjenljivo). Ista mora biti izrađena u skladu sa IMO Rez. A.749(18), ili u skladu sa Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova.
- .2 Popis i raspored opreme za spašavanje i sredstava za gašenje požara. Isti mora biti izrađen u skladu sa ISO 17631: 2002, ili u skladu sa Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova .
- .3 Popis i raspored pomagala za navigaciju i sredstava za signalizaciju .
- .4 Popis radioopreme.
- .5 Popis i podaci o opremi za sprečavanje zagađivanja uljem, smećem i sanitarnim otpadnim vodama .

NAPOMENA: Pod pojmom Sertifikat o gradnji smatrat će se Sertifikat o gradnji u užem smislu te riječi ili potvrda o tipskom odobrenju jahte u skladu sa Direktivom 94/25/EZ sa dopunama (*EC Type Examination to 94/25/EC Directive, as amended by 2003/44/EC Directive*).

Ukoliko je jahta starosti preko 10 godina i ne posjeduje nijedan od gore navedenih potvrda kao Sertifikat o gradnji priznat će se Tehnička dokumentacija izdata od proizvođača sa jasno određenim baždarskim mjerama. Ova tehnička dokumentacija se neće priznati ako je na jahti došlo do bilo kakve popravke ili prepravke konstruktivnih djelova jahte nakon izdavanja gore navedene dokumentacije.

5. POPRAVKE, PREPRAVKE I PROMJENA NAMJENE NA POSTOJEĆIM JAHTAMA

Popravke i prepravke

5.1 U slučajevima značajnijih prepravki i to:

- Glavnih pogonskih masina većeg razmjera :

- .1 Koja može potencijalno uzrokovati povećanje propisanih ograničenja u vezi ispušnih plinova, ali isključujući izmjenu dijelova motora kod redovitog održavanja, ili
- .2 Kojom se povećava snaga motora više od 15%.

- Plovila većeg razmjera:

- .1 Kojom se mijenja vrsta, glavnog pomorskog motora, ili
- .2 Koja uključuje prepravku glavnog pomorskog motora većeg razmjera, ili
- .3 Koja mijenja plovilo u takvom razmjeru da se može smatrati novim plovilom.

ili popravaka na postojećoj jahti koji utiču ili mogu uticati na strukturnu cjelovitost trupa, stabilitet, plovidbena svojstva i sistem pogona postojeće jahte, vlasnik mora odmah obavijestiti *UPS*, i to prije početka radova.

5.2 Zavisno o prirodi tih popravaka ili prepravki, *UPS* može zahtijevati dostavu odgovarajuće tehničke / tehnološke dokumentacije ili proračuna, na temelju kojih će se ocijeniti podobnost planiranih popravaka ili prepravki, te utvrditi obim nadzora tokom izvođenja radova u svrhu utvrđivanja udovoljavanja zahtjevima *UPS*.

5.3 Tokom sprovođenja nadzora nad popravkom / prepravkom, ako inspektor smatra potrebnim, može zatražiti obavljanje dodatnih ispitivanja na licu mjesta, u svrhu provjere da popravcima / prepravkama nije ugrožena strukturna cjelovitost trupa, stabilitet, plovidbena svojstva, sistem pogona i kormilarenja.

Promjena namjene

5.4 Kod promjene namjene postojeće jahte dužine trupa do 24 metra iz **jahte za iznajmljivanje u jahtu za lične potrebe** primjenjuju se odgovarajući zahtjevi Pravila, dio 2.

5.5 Kod jahti za ličnu upotrebu sa trupom izrađenim od stakloplastike ili sa trupom izrađenim od laminiranih ploča kod kojih:

- .1 Nadzor nad gradnjom nije obavljao *UPS*, ili
- .2 Nadzor nad gradnjom nije obavljala priznata organizacija koja ispunjava zahtjeve IMO Rez. A.739(18) i Rez. A.789(19), ili
- .3 Za koje ne postoji Deklaracija o saglasnosti sa Direktivom, naknadna promjena namjene u jahtu za iznajmljivanje nije moguća.

5.6 Zahtjev za promjenu namjene jahte dužine trupa do 24 metra iz jahte za ličnu upotrebu u jahtu za iznajmljivanje (isključujući jahte navedene u tacki 5.5) određuje *UPS* razmatrajući svaki pojedinačni slučaj zasebno uzimajući u obzir zahtjeve Pravila, dio 2.

6. OBIM PREGLEDA PRILIKOM OBAVLJANJA OSNOVNOG I OBNOVNOG PREGLEDA

6.1 Uopšteno

6.1.1 Osnovni i Obnovni pregled obuhvataju vizuelni pregled jahte, mašinskog uređaja, uređaja i opreme, uključujući i odgovarajuća ispitivanja, kako bi se utvrdilo stanje jahte i da li je na zadovoljavajući način održavana.

6.1.2 Obim osnovnog i obnovnog pregleda zavisi od opšteg stanja i starosti jahte. Ukoliko se tokom obavljanja pregleda pojavi sumnja u pogledu stanja ili održavanja jahte, potrebno je prema procjeni inspektora obaviti dodatno ispitivanje ili pregled. U određenim slučajevima inspektor može zahtijevati i skidanje podnica, obloga, donjeg dijela kabine, nestrukturnih tankova, krutog balasta, itd.

6.1.3 Za jahte za iznajmljivanje, bez obzira na dužinu trupa, kao i za jahtu za lične potrebe dužine trupa preko 24 metra, za koju postoji važeće Svjedočanstvo o klasi i za koju je *UPS* prihvatila zahtjev za obavljanje osnovnog pregleda, *UPS* može prihvatiti rezultate predhodno izvršenih pregleda temeljnih stavki od strane Klasifikacionog društva (trup, podvodni dio trupa, mjerenje debljina, kormilo, vratilo brodskog vijka, masinani uređaj, električna oprema).

6.1.4 Prije početka tehničkog pregleda jahte inspektor mora provjeriti potpunost i valjanost svih brodskih isprava.

6.1.5 Sve jahte, bez obzira na namjenu i dužinu trupa moraju po završetku osnovnog pregleda udovoljavati i zahtjevima naznačenim u Pravilima o tehničkim zahtjevima za statutarnu sertifikaciju jahti crnogorske državne pripadnosti

6.2 Trup i oprema trupa

6.2.1 Prilikom obavljanja pregleda trupa i opreme trupa, a u skladu sa poglavljem 3.3 ovog dijela Pravila jahta mora biti podignuta na navoz, suvi dok, položena na potklade i sl. Jahtu je potrebno pripremiti za pregled u skladu sa tačkom 3.5 ovog dijela Pravila.

6.2.2 Trup i opremu trupa potrebno je pregledati u obimu koji obuhvata:

1. Opšti pregled palube i nadgrada uključujući i opremu za zaštitu osoba na jahti (ograde i rukohvate), uređaje za zatvaranje, bočna okna, sisteme za ventilaciju, odušnike, naliвне i prelivne cijevi.
2. Pregled sidara, sidrenih lanaca i sidrenog vitla.
3. Opšti pregled vanjske oplata iznad vodene linije.
4. Pregled i ispitivanje u radu (prema procjeni inspektora) kormilarskog uređaja uključujući pripadajuću opremu i sisteme.
5. Vizuelni pregled pristupačnih djelova jarbola, hvataljki i čelik-čela uz dodatni pregled visoko napregnutih područja oko jarbola i spojeva sa temeljom na palubi, prema procjeni inspektora.
6. Detaljni pregled izbliza spoja trupa i balasne kobilice sa unutrašnje strane (samo za jahte sa pogonom na jedra i ugrađenom balasnom kobilicom).

Za jahte za iznajmljivanje starosti deset godina i više, a čiji je trup izrađen od drveta ili furniranih ploča potrebno je obaviti pregled trupa na suvom prema tački. 7.1 ovog dijela Pravila.

6.2.3 Za jahte kod kojih je izdato Međunarodno svjedočanstvo o sigurnosti konstrukcije teretnog broda pregled trupa potrebno je obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama Pravila za tehnički nadzor pomorskih brodova.

6.2.4 Za jahte kod kojih je izdato Međunarodno svjedočanstvo o teretnoj liniji potrebno je obaviti pregled trupa u skladu sa primijenjenim odredbama Pravila za tehnički nadzor pomorskih brodova.

Jahta čiji je trup sagrađen od drveta

6.2.5 Kod jahti sa trupom od drva potrebno je, u obimu koliko je primjenjivo, obaviti sledeće:

1. Očistiti i pregledati nadvodni dio trupa i dijelove koji su bili u dodiru sa korozijom, utvrditi stanje rebara, te ako inspektor smatra potrebnim skinuti podnice i obloge, pokrov sliva uz hrptenicu, platice vanjske oplata i zaštitne limove, ukoliko postoje.
2. Pregledati debljinu platica završnog voja i, ako inspektor smatra potrebnim, ispitati ih izvlačenjem drvenih čepova ili bušenjem.
3. Pregledati glavne elemente strukture kucanjem čekićem, izvlačenjem čepova ili bušenjem, pogotovo na mjestima gdje je slaba ventilacija.
4. Pregledati izloženu palubu, a posebno trenice u području upora, na stikovima oko vitala, te na mjestima gdje se paluba naslanja na sponje i ostale veze. Prema potrebi potrebno je pregledati, i ukoliko inspektor smatra potrebnim, odstraniti dio zaštitnih obloga u lančaniku, te ustanoviti stanje strukture ispod njih.
5. Na elementima strukture gdje se utvrdi prisutnost morskog crva, izjedanje ili truljenje potrebno je izvršiti djelomično ili potpuno obnavljanje na zadovoljstvo inspektora. U slučaju mehaničkog oštećenja ili

- istrošenja, ako je trenica izgubila 25% ili više svoje debljine, s obzirom na nominalnu vrijednost, ili je istrošenje veće od 20 mm, potrebno ju je obnoviti djelomično ili po čitavoj dužini.
- .6 Detaljno pregledati i po potrebi obnoviti čelične spojeve kobilice sa hrptenicom, spojeve pramčane statve i pramčane protustatve, krmene statve i krmene protustatve, kao i spojeve ostalih glavnih strukturnih elemenata.
 - .7 Pregledati rašlje, pramčanu vjenčanicu, rebra, sponje (posebno na krajevima), koljena, rebra uz sidrene oči, rebra uz pramčanu statvu, krmeno zrcalo, te elemente strukture krme i pramca.
 - .8 Ukoliko čelična koljena ne prijanjaju dobro uz sponje i oplatu, moraju se po potrebi obnoviti, što po potrebi uključuje i obnovu svornjaka.
 - .9 Pregledati palubne ograde, potpornje ograde, razmu i sl.
 - .10 U prostoriji mašina pregledati stanje temelja mašina. Čelični dijelovi temelja i strukture, te pregrade moraju se očistiti od korozije, pregledati i konzervirati.

Jahta čiji je trup sagrađen od furnirskih ploča

6.2.6 Kod jahti koje imaju trup od furnirskih ploča sa zaštitnom oblogom ili pokrovom potrebno je obaviti i sledeće, te prema potrebi izvršiti popravak na zadovoljstvo inspektora:

- .1 Obratiti pažnju na stanje zaštite rubova i zaštitne obloge, te utvrditi da li postoje pukotine kroz koje bi voda mogla ući ispod zaštitne obloge.
- .2 Utvrditi da li je došlo do delaminacije između slojeva.

Jahta čiji je trup sagrađen od čelika

6.2.6 Za jahte sa trupom od čelika potrebno je obaviti pregled i mjerenje debljina kako slijedi (za osnovne zahtjeve za mjerenje debljina vidi tačku 3.5.5 ovog dijela Pravila):

Elementi strukture, oplata i ukrepe na kojima su uočena neprihvatljiva oštećenja ili istrošenja uslijed korozije ispod prihvatljive granice, moraju se obnoviti prema izvornoj debljini na zadovoljstvo inspektora.

Mjerenje debljina elemenata strukture, oplata i ukrepa potrebno je obaviti kako slijedi:

Jahte starosti do 10 godina:

- .1 Sumnjiva područja (mjesto na kojima je uočeno istrošenje ili znatna korozija i/ili ga inspektor smatra sklonim ubrzanom trošenju) na cijeloj jahti.

Jahte starosti do 15 godina:

- .1 Sumnjiva područja na cijeloj jahti.
- .2 Glavna paluba.
- .3 Jedan poprečni presjek.
- .4 Unutrašnju strukturu u pramčanom piku, gdje je primjenjivo.

Jahte starosti preko 15 godina:

- .1 Sumnjiva područja na cijeloj jahti.
- .2 Glavna paluba.
- .3 Dva poprečna presjeka.
- .4 Unutrašnju strukturu u pramčanom i krmenom piku, gdje je primjenjivo.
- .5 Sve limove pojasa gaza na oba boka.
- .6 Sve kobilicne limove, te dodatno i limove oplata dna u području mašinskog prostora.
- .7 Nasumično odabrani elementi strukture, kao npr. rebara, palubnih sponja, pregrada, podveza, limova oplata pokrova dvodna, itd.

Za jahte dužine trupa do 24 metra može se odustati od mjerenja debljina, ili se zahtijevani obim mjerenja može smanjiti uz uslov da je inspektor zadovoljan stanjem strukture nakon pregleda izbliza i sprovedenog mjerenja debljina u dovoljnom obimu kako bi se utvrdilo postojeće prosječno stanje strukture ispod zaštitnog premaza.

Jahta čiji je trup sagrađen od aluminijuma

6.2.7 Za jahte sa trupom od aluminijuma potrebno je obaviti pregled i mjerenje debljina kako slijedi (za osnovne zahtjeve za mjerenje debljina vidi tačku 3.5.5 ovog dijela Pravila) elementa strukture, oplata i ukrepa na kojima su uočena neprihvatljiva oštećenja i istrošenja uslijed korozije ili galvanskih struja.

Mjerenje debljina, bez obzira na starost jahte potrebno je obaviti na sledeći način:

- .1 Sumnjiva područja (mjesto na kojima je uočeno istrošenje ili znatna korozija i/ili ga inspektor smatra sklonim ubrzanom trošenju) na cijeloj jahti.
- .2 Vanjska oplata u području krme i mašine (samo za jahte starosti 10 godina i više)

Ukoliko su prilikom mjerenja debljina utvrđena istrošenja ispod prihvatljivih granica istrošeni elementi strukture moraju se obnoviti prema izvornoj debljini na zadovoljstvo inspektora.

Obaviti pregled na mjestima gdje su moguća visoka naprezanja strukture, te prema potrebi obaviti ispitivanje penetrantima. U slučaju potrebe izvršiti neophodne popravke prema procjeni i na zadovoljstvo inspektora.

Jahta čiji je trup sagrađen od stakloplastike

6.2.8 Kod jahti sa trupom od **stakloplastike** potrebno je izvršiti pažljivi i sveobuhvatni pregled trupa kako bi se uočili vidljivi znakovi u promjeni stanja obloga ili oštećenja uslijed kontakta sa morskim dnom, obalom ili sl., te izvršiti neophodne popravke prema procjeni i na zadovoljstvo inspektora.

Dodatno je potrebno obratiti posebnu pažnju na mjestima gdje su moguća visoka naprezanja strukture, uglovima otpora i drugim prekidima strukture.

U izuzetnim slučajevima inspektor može obaviti pregled bušenjem na sumnjivim mjestima, zatražiti uzimanje uzoraka strukture ili zatražiti mjerenje postotka vlage u strukturi trupa.

6.2.9 O načinu pregleda jahti sa trupom od **ferocementa** *UPS* odlučuje razmatrajući svaki slučaj zasebno.

Oprema trupa

6.2.10 Osim navedenih pregleda različitih tipova trupa potrebno je obaviti pregled i sledećeg, u obimu koliko je izvodljivo:

- .1 Nadgrađe, krov kormilarnice, grotala, silaza, pražnjica, ventilacijskih otvora i odušnika, vidnika, palubnih nadsvjetala i drugih otvora, uključujući sredstva za njihovo zatvaranje. Posebna pažnja se mora obratiti na uglovinim otvorima i drugim prekidima strukture.
- .2 Svih otvora na palubi sa njihovim zaštitnim poklopcima.
- .3 Svih otvora na bokovima, pramcu i krmi ispod glavne palube, te sredstava za njihovo vodonepropusno zatvaranje.
- .4 Bočnih okana, prozora i pripadnih zaštitnih poklopaca i uređaja za njihovo osiguranje.
- .5 Vanbrodskih izliva, odvodnih ventila i cijevi za sondiranje.
- .6 Pune palubne ograde (linice), kao i otvore u njima predviđene za oticanje vode sa palube, a posebnu pažnju posvetiti svakom otvoru koji ima klapnu - poklopac.
- .7 Pričvršćenja uključujući i ona balasnu kobilicu.
- .8 Pojačanja strukture u području jarbola i spojna mjesta pripona.
- .9 Stanje strukturnih tankova.

6.2.11 Prilikom pripreme za pregled lančanik je potrebno očistiti, a sidreni lanci moraju se očistiti i rastegnuti na obali. Sidra se moraju očistiti i moraju biti pristupačna za pregled. Sidra i sidreni lanci moraju se vizuelno pregledati, te se prema nahodanju inspektora mora izvršiti mjerenje lanaca i vaganje sidara kako je dolje navedeno.

Kod jahti za iznajmljivanje dužine trupa do 24 metra, kao i kod jahti dužine trupa preko 24 metra bez obzira na namjenu potrebno je izvršiti mjerenje lanca (mjerenje se zahtijeva za lance koji nisu izrađeni od korozijsko otpornog materijala). Istrošene karike lanca treba zamijeniti. Dozvoljeno istrošenje srednjeg promjera karike sidrenog lanca iznosi do 12% od izvornog promjera. Mjerenje se obavlja po tri karike na svakoj uzi (nodu) lanca i to na početku, sredini i kraju svake uze lanca. Dodatno je potrebno izvršiti i vaganje sidara. Dozvoljeno smanjenje težine sidra iznosi 10% od izvorne težine.

6.2.12 Potrebno je provjeriti funkcionalnost sidrenog vitla

6.2.13 Kormilo je potrebno pregledati u skladu sa tačkom 7.1.8 ovog dijela pravila.

Prilikom pregleda **jahte za iznajmljivanje** kormilo treba skinuti kako bi se omogućio detaljni pregled štenaca, dok se prilikom pregleda **jahte za lične potrebe** skidanje kormila može zahtijevati jedino ako to inspektor smatra potrebnim.

6.2.14 Potrebno je obaviti vizuelni pregled glavnih i pomoćnih uređaja za kormilarenje, njihovo ispitivanje u radu, način upravljanja, te pregled šipke i lanaca uzdi kormila, ukoliko postoje.

Jarboli i oputa (oprema koja drži jarbol) jarbola

6.2.15 Potrebno je obaviti pregled jarbola i opute jarbola kako slijedi, sa napomenom da su niže navedeni zahtjevi primjenjivi na metalne i drvene jarbole, ali se mogu primijeniti i na kompozitne jarbole u obimu koliko je primjenjivo.

Pregled strukture jarbola obuhvata, u obimu koliko je primjenjivo:

- .1 Sveobuhvatni vizuelni pregled jarbola uključujući i područja spojeva na samom jarbolu (zavarenih ili zakovanih).
- .2 Sveobuhvatni vizuelni pregled svih spojnih elemenata jarbola. U slučaju potrebe inspektor može zahtijevati dodatne preglede ili ispitivanja nekom od metoda bez razaranja.
- .3 Sveobuhvatni vizuelni pregled opute jarbola (čelicna oprema, pomična i nepomična oputa i sl.), jedara, ako postoje, te gromobranske instalacije.
- .4 Provjera u svrhu utvrđivanja unutrašnje korozije konstrukcije.

- .5 Provjeru stanja strukture donjeg dijela jarbola, te spojeva sa palubom. U slučaju potrebe inspektor može zahtijevati dodatne preglede ili ispitivanja nekom od metoda bez razaranja.
- .6 Provjeru stanja ostale opreme na jarbolima.
- .7 Provjeru temelja jarbola.

Obim ispitivanja metalnih jarbola nekom od metoda bez razaranja određuje inspektor vodeći računa o opštem ustanovljenom stanju strukture jarbola i njihovom održavanju.

Pregled čvrstih (fiksni) pripona obuhvata:

- .1 Vizuelni pregled spojnih elemenata: zatezača (stezaljki), viljuški, spojnih mjesta pripona.
- .2 Vizuelni pregled krajeva čelik-čela, s tim da se krajevi čelik-čela moraju provjeriti na koroziju, pukotine.
- .3 Obaviti vizuelni pregled oko 10% dužine čvrstih pripona.

Potrebno je obaviti pregled pramčane čelik-čela, pogotovo ako su ugrade uređaji za namatanje pramčanog jedra, kako slijedi:

- .1 Gornje i donje krajeve.
- .2 Područja čelik-čela gdje su postavljeni nosači uređaja za namotavanje.

Zavisno o zatečenom stanju inspektor može zahtijevati rastavljanje jarbola i čvrstih pripona. Kod **jahti za iznajmljivanje** starosti deset godina i više preporučuje se da se jarboli i čvrste pripone pregledaju u rastavljenom stanju jednom u pet godina od datuma prvog upisa.

Križeve jarbola potrebno je pregledati na isti način kao i konstrukciju jarbola.

Kod drvenih jarbola potrebno je pregledati jarbole na peti i na prolazu kroz palubu, (skinuti jedan do dva klina).

Takođe je potrebno izvršiti detaljni vizuelni pregled da bi se ustanovio mogući poprečni lom jarbola, te sprovesti zatvaranje svih rupa od crvotočine ili sličnih oštećenja koja ne utiču na čvrstoću, kako bi se spriječio ulazak vode. Dodatno je potrebno pregledati sve pomične i čvrste pripone, provjeriti okove, te pregledati jedra i pričuvna jedra. Ukoliko inspektor smatra potrebnim, treba pregledati sve pomične i čvrste pripone i okove u rastavljenom stanju. Gdje je primjenjivo i izvodljivo jarboli se trebaju skinuti kako bi se pregledala struktura u području prolaza kroz palubu.

Vratila brodskog propelera

6.2.15 Potrebno je obaviti pregled vratila brodskog propelera u skladu sa tačkom 7.2 ovog dijela Pravila.

Dodatno, za sve jahte dužine trupa do 24 metra i kojima je pojedinačna snaga pogonske mašine iznad 110 kW inspektor može zahtijevati skidanje vratila brodskog propelera radi vizuelnog pregleda sledećih djelova, u obimu koliko je primjenjivo i izvodljivo:

- .1 Svih izloženih dijelova.
- .2 Pregledati oblogu vratila (ako postoji) odnosno radne površine.
- .3 Pregledati ležajeve statvene cijevi.
- .4 Pregledati brtvenice ulja i hrom-čelične košuljice.
- .5 Pregledati brodski propeler te sve elemente njegovog pričvršćenja i osiguranja.
- .6 Izmjeriti zračnosti ležajeva prije i nakon sprovedenog pregleda.
- .7 Kontrolisati brtvljenje (propuštanje) obje brtvenice.
- .8 U slučaju potrebe ispitati (jednom od odobrenih metoda ispitivanja bez razaranja) stražnji cilindrični dio vratila (od navlake, ako postoji, ili izlaza vratila iz ležaja) do otprilike 1/3 dužine konusa od šireg dijela vratila, ili do prelaza vratila u prirubnicu (ako je spoj sa vijkom prirubnički).

Za jahte dužine trupa preko 24 metra i kojima je pojedinačna snaga porivne mašine iznad 110 kW potrebno je skinuti vratilo brodskog propelera kako bi se izvršio pregled gore navedenih djelova, u okvirima primjenljivosti i izvodljivosti.

Za ostale vrste vratila, za koje nije primjenjiv gore navedeni obim pregleda, isti će biti određen od strane inspektora, prema potrebi u saradnji sa Glavnim uredom *UPS-a*.

Ostala oprema i uređaji

6.2.16 Ako inspektor smatra potrebnim, strukturni ili nestrukturni tankovi za morsku ili slatku vodu moraju se testirati vodenim presiranjem do nivoa preliva.

U slučaju tankova koji nijesu namijenjeni za morsku ili slatku vodu i koji se ne mogu testirati vodenim presiranjem, isti se moraju napuniti do vrha palube. U suprotnom tankovi se trebaju napuniti vodom do nivoa preliva.

6.2.17 Potrebno je obaviti pregled usisa mora i zaštitne rešetke, oplatne priključke i ventile i njihova pričvršćenja za trup u skladu sa tačkom 7.1.7 ovog dijela Pravila.

Zaštita pri radu, smještaj posade i putnika

6.2.18 Za jahte za iznajmljivanje dužine trupa preko 24 metra potrebno je izvršiti pregled sledećeg, u granicama koliko je to primjenljivo:

- .1 Ukrcajna skala, utvrđivanje da li je u dobrom stanju i sigurna za upotrebu.
- .2 Stambeni prostor, uključujući i prostore za boravak putnika, kabine putnika i posade, opšti pregled, te da li se čisto i uredno održavaju.
- .3 Stambeni prostor, utvrđivanje ispravnosti rasvjete.
- .4 Stambeni prostor, utvrđivanje ispravnosti sistema grijanja, ventilacije i klimatizacije.
- .5 Stambeni prostor, utvrđivanje da li su uništeni glodari i insekti.
- .6 Stambeni prostor, utvrđivanje da li je kuhinja čista i prikladna za pripremu hrane.
- .7 Stambeni prostor, utvrđivanje da li su frižideri za hranu i zalihe čisti, odgovarajućeg kapaciteta i da li su sposobni održavati odgovarajuću temperaturu.
- .8 Adekvatna popunjenost brodske bolnice lijekovima i ostalom medicinskom opremom.
- .9 Sanitarni prostori posade i putnika, utvrđivanje da li su čisti i uredno održavani, te da li su kupatila, sanitarne prostorije, umivaonici i slavine pitke vode u ispravnom stanju.
- .10 Pregled kako bi se utvrdila prohodnost puteva i izlaza u nuždi, te da li su isti odgovarajuće označeni i osvijetljeni.
- .11 Mašinski prostor, zaštita od vrućih površina, zaštita od pokretnih djelova, izolacija, uzemljenje, itd.
- .12 Mašinski prostor, uključujući i prostor kormilarskog uređaja, opšti pregled, te da li se uredno i čisto održavaju (bez zauljanih voda, krpa, stupe i otpada).
- .13 Radni prostor, utvrđivanje da li su na uređajima, opremi, vratima i opasnim zonama nalaze natpisi upozorenja na opasnost.
- .14 Radni prostor, utvrditi da li je jahta opremljena odgovarajućom zaštitom od pada (ograde, rukohvati), kuke i vibracije.
- .15 Radni prostor, utvrditi da li je adekvatno osvijetljen.

Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sigurnosti konstrukcije teretnog broda i Međunarodno Svjedočanstvo o teretnoj liniji

6.2.19 Za Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sigurnosti konstrukcije teretnog broda potrebno je obaviti pregled trupa u skladu sa Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova.

6.2.20 Za jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o teretnoj liniji potrebno je obaviti pregled u skladu sa primijenjenim odredbama Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova.

6.3 Mašinski uređaj i elektrooprema

6.3.1 Pregled mašinskog uređaja, u obimu koliko je primjenjivo, obuhvata:

- .1 Provjeru stanja vidljivih djelova vratila broskog propelera.
- .2 Provjeru, ukoliko je primjenjivo, sistema upravljanja brodskih propelera sa zakretnim krilima, uz ispitivanje u radu.
- .3 Provjeru stanje spojki i reduktora.
- .4 Ispitivanje u radu sistema daljinskog upravljanja mašinama.
- .5 Ispitivanje sistema kaljuže, uključujući provjeru rada pumpi i alarma visokog nivoa kaljuže.
- .6 Opšti pregled sistema gasa/plina za kućnu upotrebu i sigurnosnih uređaja.

6.3.2 Pregled mašina sa unutrašnjim sagorjevanjem, u obimu koliko je primjenjivo, obuhvata:

- .1 Opšti pregled glavnih pogonskih mašina uz ispitivanje u radu.
- .2 Utvrđivanje stanja glavnih pogonskih mašina na osnovu raspoložive dokumentacije kao što je dokume-

ntacija o održavanju od proizvođača, podaci i zapisnici o servisiranju od strane ovlaštenog servisera, podaci o

obavljenim popravcima, te dnevnicima rada.

.3 U slučaju da inspektor nije zadovoljan s opštim pregledom i provjerom prema tački 6.3.2.1 i tački 6.3.2.2 ovog dijela Pravila potrebno je otvoriti i pregledati (u načelu otvaranje, rastavljanje i mjerenja obavlja ovlašćeni serviser u prisustvu inspektora):

- poklopce cilindara, glave motora, klipove, stapala i stapaice, košuljice cilindara, rashladni prostor, ležajeve i osnace križne glave, ojnice, ležajeve, razvodno vratilo i njegov pogon, ventile, podizače
- pumpe goriva, prateće pumpe,
- odzivni ležaj,
- visokotlačni cjevovod goriva,
- prekretni mehanizam,
- sistem upućivanja i upravljanja,
- cjevovode vazduha, rashladne vode, ulja i ispušnih gasova/plinova,
- prateće mašine i uređaje,
- turbopunjači i prigušnike vibracija,
- pričvršćivanje mašine za temelj

.4 Utvrđivanje ispravnog stanja izolacije izduvnog cjevovoda.

6.3.3 Pri pregledu osnovnih pomoćnih mašina i cjevovoda, potrebno je provjeriti stanje osnovnih pomoćnih mašina koje nijesu spojene sa glavnim pogonskim mašinama, kao sto su:

- .1 Motori sa unutarašnjim sagorjevanjem koji služe za pogon generatora.
- .2 Sistem za podmazivanje glavnih pogonskih mašina i mašina koji pokreću generatore ili osnovne pomoćne mašine.
- .3 Sistem rashlade morske ili slatke vode glavnih pogonskih mašina i mašina koji pokreću generatore ili osnovne pomoćne mašine.
- .4 Sistemi goriva glavnih i pomoćnih mašina, uključujući sistem za transfer goriva.
- .5 Sistem kompresovanog vazduha, uključujući kompresore, prečistače i rashladnike.
- .6 Sisteme kaljuža i balasta, te odlivni sistemi, uključujući pumpe, usisne košare, filtere, ventile, pipece i sl.
- .7 Nestrukturni tankovi goriva.

Ako inspektor smatra potrebnim, kaljužni sistemi se moraju otvoriti, ispitati i pregledati u radu. Obim otvaranja, pregleda i ispitivanja za ostale sisteme odredit će inspektor *UPS*.

Potrebno je vizuelno pregledati sve posude pod pritiskom (ako postoje). Ako se ne može jasno utvrditi stvarno stanje posude, potrebno je obaviti ispitivanje jednom odobrenom metodom bez razaranja, ili hidrauličkim tlačenjem ispitnim pritiskom označenim na posudi ili pritiskom ne manjim od 1,3 radnog pritiska prema procjeni inspektora *UPS*.

6.3.4 Pregled elektroopreme, u obimu koliko je primjenjivo, obuhvata:

- .1 Vizuelni pregled električnih uređaja, izvora električne energije za nužnost, razvodne ploče i druge opreme.
- .2 Nasumični pregled kablova i kablovskih trasa, posebno na mjestima gdje je moguće trošenje. Kutije sa stezaljkama sistema bitnih službi takođe je potrebno nasumično pregledati.
- .3 Pregled kako bi se utvrdilo da li su navigacijska svjetla, napajanje električnom energijom i pripadajući sistemi uzbunjivanja i sredstva za signalizaciju u ispravnom stanju.
- .4 Pregled kako bi se utvrdilo ispravno stanje sistema daljinskog zaustavljanja pumpi transfera goriva i ventilatora prostorija mašina.
- .5 Ispitivanje sredstava za zaštitu kako bi se utvrdilo da li je sprovedena zaštita strujnih krugova odgovarajuća i prikladna.
- .6 Ispitivanje elektro instalacije u radnim uslovima.
- .7 Mjerenje otpora izolacije glavnih električnih uređaja (za jahte dužine trupa do 24 metra samo u slučajevima kada inspektor to smatra opravdanim) Izmjereni otpor izolacije ne smije biti manji od 0,25 Mega Oma
- .8 Pregled ploča za uzemljenje (gromobran, radiooprema i električna oprema), što je primjenjivo samo kod **drvenih jahti**.

6.3.5 Za Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sigurnosti konstrukcije teretnog broda pregled strujnog uređaja i električne opreme potrebno je obaviti u skladu sa *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

Pregled vratila i brodskih vijaka potrebno je obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

Pregled automatizacije mašinskog uređaja potrebno je obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova, Pregled brodova u službi*.

6.4 Oprema za gašenje požara

6.4.1 Pregled opreme za gašenje požara, u obimu koliko je primjenjivo, obuhvata:

- .1 Kod jahti za iznajmljivanje dužine trupa preko 24 metra provjera dostupnosti, smještaja i upotrebljivosti planova protivpožarne zaštite.
- .2 Pregled ugrađenog protupožarnog sistema u prostoru mašina (uključujući pripadajuće cjevovode, ventile, itd.) i provjeru podataka o redovnom servisiranju.
- .3 Provjeru da li je sva prenosiva protupožarna oprema složena na za to predviđenim mjestima, te provjeru podataka o redovnom servisiranju.
- .4 Provjeru prenosivih protupožarnih aparata kako bi se utvrdilo postoje li ispražnjeni aparati.
- .5 Provjeru da li je daljinsko zaustavljanje ventilatora i mašina i zatvaranje dovoda goriva u prostorima za mašine u ispravnom stanju (izvršiti u obimu koliko je izvodljivo).
- .6 Provjeru dostupnosti i ispravnosti prenosnih protivpožarnih aparata u kuhinji.
- .7 Provjeru sistema za prevenciju i gašenje požara u kuhinji gdje postoji oprema za pripremu jela prženjem u dubokoj masti („friteza“).
- .8 Opšti pregled plinskog sistema za kuhinjske potrebe, uključujući provjeru smještaja plinske boce za kuhinjske potrebe, kao i ispravnost plinskih aparata.

6.4.2 Potrebno je obaviti i sledeće, u obimu koliko je primjenjivo i izvodljivo:

- .1 Pregled i ispitivanje sistema za otkrivanje i dojavu požara.
- .2 Ispitivanje glavnog protupožarnog sistema i provjeru da li svaka protupožarna pumpa (uključujući i protupožarne pumpe za nužnost) može raditi odvojeno.
- .3 Provjeru daljinskog upravljanja za zaustavljanje ventilatora i mašina, te zatvaranja dovoda goriva u prostorijama mašina.

6.4.3 Za Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sigurnosnoj opremi teretnog broda pregled obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

6.5 Radiooprema

6.5.1 Potrebno je provjeriti da li se na jahti nalazi sva zahtijevana radiooprema i da li je u ispravnom stanju.

6.5.2 Potrebno je provjeriti postojanje i važnost "Dozvole za brodsku radiostanicu", te usklađenost radioopreme ugrađene na jahti sa onom navedenom u ovom dokumentu.

6.5.3 Potrebno je provjeriti da li je ugrađena bilo koja nova radiooprema, odnosno da li su na postojećoj opremi vršene prepravke koje bi mogle imati uticaja na funkcionalnost opreme.

6.5.4 Potrebno je provjeriti smještaj, fizičku i elektromagnetsku zaštitu te rasvjetu svakog uređaja.

6.5.5 Potrebno je provjeriti sve antene uključujući i vizuelni pregled napojnih vodova, te utvrditi da li je smještaj zadovoljavajući i ima li oštećenja ili nedostataka.

6.5.6 Potrebno je obaviti vizuelni pregled rezervnih izvora električne energije (akumulatorskih baterija) u svrhu otkrivanja mogućih oštećenja uključujući i sve kablove, te provjeru ugradnje.

6.5.7 Potrebno je provjeriti rezervne izvore električne energije (akumulatorske baterije) kako slijedi:

- .1 Obaviti provjeru stanja akumulatorskih baterija mjerenjem specifične gustoće elektrolita (olovne), ili mjerenjem napona (Ni-Cd).
- .2 Obaviti provjeru napona baterije i struje pražnjenja uz isključen uređaj za punjenje i uz najveće opterećenje, kada je na bateriju priključena sva radiooprema za koje se zahtjeva napajanje iz baterije.
- .3 Obaviti provjeru da uređaj za punjenje može ponovno napuniti rezervnu bateriju.

6.5.8 Potrebno je provjeriti VHF primoodašiljače uključujući:

- .1 Obaviti ispitivanje funkcionalnosti na kanalima 6, 13 i 16.
- .2 Obaviti provjeru svih funkcija uređaja te provjeru prioriteta kontrolnih jedinica.
- .3 Obaviti provjeru da li se uređaj napaja iz glavnog izvora, izvora za slučaj nužnosti (ako postoji) i iz rezervnog izvora.
- .4 Obaviti provjeru rada VHF kontrolnih jedinica ili prenosivih VHF uređaja za sigurnost plovbe.
- .5 Obaviti provjeru ispravnog rada.

6.5.9 Potrebno je provjeriti VHF DSC (digitalni selektivni poziv) uređaja i DSC prijemnika dežurstva na kanalu 70, uključujući:

- .1 Bez emitovanja obaviti provjeru da li je u uređaj programiran ispravan DSC broj.
- .2 Obaviti provjeru ispravnog predaje i prijema.
- .3 Obaviti provjeru da li se uređaj napaja iz glavnog izvora, izvora za slučaj nužnosti (ako postoji) i iz rezervnog izvora napajanja.

6.5.10 Potrebno je (gdje je primjenjivo) provjeriti radarske transpondere, uključujući:

- .1 Obaviti provjeru smještaja i montaže.
- .2 Obaviti provjeru datuma isteka važnosti baterija.

6.5.11 Gdje je primjenjivo potrebno je provjeriti MF/HF Radio stanicu, EPIRB, SART i NAVTEX.

6.5.12 Za Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sigurnosti radioopreme teretnog broda pregled obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

6.6 Sredstva za spašavanje

6.6.1 Potrebno je provjeriti da li se na jahti nalaze sva zahtijevana sredstva za spašavanje za sve osobe jahti, provjeru da li su uredno složena i dostupna, te provjeru podataka o njihovom redovnom servisiranju, uključujući i signalna sredstva za slučaj pogibelji, rakete i buktinje.

6.6.2 Prilikom obavljanja pregleda jahte s pogonom na jedra potrebno je provjeriti opremljenost jahte sa sigurnosnim konopom.

6.6.3 Potrebno je pregledati sve samonaduvavajuće splavove i pripadne hidrostatske naprave za otpuštanje. Takođe je potrebno provjeriti potvrde o servisiranju samonaduvavajućih splavova, samonaduvavajućih pojaseva za spašavanje, te provjeru da li je istekao rok važnosti pirotehničkih signalnih sredstava.

6.6.4 Potrebno je pregledati i provjeriti rad prenosnih VHF radiotelefonskih primopredajnika, radar transpondera i radar-reflektora.

6.6.5 Prilikom obavljanja pregleda potrebno je provjeriti da li je signalima pogibelji istekao rok važnosti. Takođe je potrebno provjeriti i ispitati sistem unutrašnje veze i sistem opšteg alarma.

6.6.6 Potrebno je obaviti pregled smještaja pojasa za spašavanje, hidro-termo zaštitnih odijela, i sredstava za zaštitu od gubitka toplote, te kod nasumce odabranih uzoraka provjere opšteg stanja, kao i opremljenost pojasa za spašavanje sa zvizdalkama, svjetilkama i retro- reflektirajućim trakama.

6.6.7 Potrebno je obaviti pregled i provjeru smještaja koluta za spašavanje uključujući i one sa samoupaljivim svjetlom i plutajućim konopom.

6.6.8 Za Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sigurnosnoj opremi teretnog broda pregled sredstava za spašavanje obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

6.7 Sredstva za signalizaciju i pomagala za navigaciju

6.7.1 Potrebno je provjeriti da li se na jahti nalaze sva zahtijevana sredstva za signalizaciju i pomagala za navigaciju (npr. radar, radar-reflektor, navigacijska svjetla, uređaji za zvučnu signalizaciju i signalna tijela, itd.) i da li su u ispravnom stanju.

Za Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sigurnosnoj opremi teretnog broda pregled sredstava za signalizaciju i opreme za navigaciju obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

6.8 Oprema za sprečavanje zagađivanja

6.8.1 Potrebno je obaviti vizuelni pregled vanjskog dijela tanka za zadržavanje uljnih ostataka, te pregled pripadajuće pumpe, cjevovoda i armature s obzirom na koroziju, istrošenje i oštećenje.

Unutrašnji pregled tankova za zadržavanje uljnih ostataka i pripadnih cjevovoda obavlja se samo u posebnim slučajevima, i to nakon detaljnog čišćenja u slučajevima bitnih popravaka, odnosno ukoliko se na osnovu vanjskog pregleda utvrde bitni nedostaci.

6.8.2 Gdje je primjenljivo potrebno je obaviti vizuelni pregled vanjskog dijela tanka za odlaganje sanitarnih otpadnih voda, te pregled pokazivača nivoa (ako postoje), pripadajućih pumpi, cjevovoda i armature s obzirom na koroziju, istrošenje ili oštećenje.

Unutarašnji pregled tankova za sanitarne otpadne vode i pripadnih cjevovoda obavlja se samo u posebnim slučajevima, i to nakon detaljnog čišćenja i dezinfekcije u slučajevima bitnih popravaka, odnosno ukoliko se na temelju vanjskog pregleda utvrde bitni nedostaci.

6.8.3 Gdje je primjenljivo potrebno je pregledati ugrađene i prenosive posude za prikupljanje smeća, uključujući poklopce, te pričvršćenja za brodsku konstrukciju.

6.8.4 Za Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sprečavanju zagađenja uljem pregled opreme obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

6.8.5 Za Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sprečavanju zagađenja sanitarnim otpadnim vodama pregled opreme obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

6.8.6 Za Jahte kod kojih je izdato Međunarodno Svjedočanstvo o sprečavanju zagađenja vazduha pregled obaviti u skladu sa primijenjenim odredbama *Pravilima za tehnički nadzor pomorskih brodova*.

7. PREGLED TRUPA NA SUVOM I PREGLED VRATILA BRODSKOG PROPELERA

7.1 Pregled trupa na suvom

7.1.1 Prilikom podizanja na navoz, suvi dok ili slično, jahtu je potrebno postaviti na dovoljno visoke potklade sa postavljenom skelom, kako bi se omogućio pregled oplata na, krmene statve i kormila, usisa mora, vanbrodskih ventila i brodske propeler.

7.1.2 Kod svih vrsta jahti bez obzira na materijal gradnje potrebno je pregledati oplatu dna i bokova kako bi se utvrdila pojavnost znatne korozije, istrošenja ili oštećenja nastalog kao posljedica struganja (npr. o morsko dno ili obalu), ili bilo koje druge neuobičajene nepravilnosti ili izvijanja. Uslučaju značajnih istrošenja ili oštećenja potrebno je obaviti odgovarajuće popravke.

7.1.3 Za jahte kojima je trup izrađen od **drвета** pregled trupa na suvom obavlja se nakon što je trup očišćen i opran prije farbanja. Pregled drvenog trupa na suvom sastoji se od:

- .1 Detaljnog ispitivanja šuperenja, te pregleda stanja platica vanjske oplata s obje strane jahte, a posebno na srednjem dijelu, na krajevima trupa u području pojasa gaza, te u blizini kobilice (za dozvoljena istrošenja vidi tačku 6.2.5.2 ovog dijela Pravila). Prema procjeni inspektora zaštitni limovi koji su bili uklonjeni prilikom popravaka, moraju se ili obnoviti u potpunosti, ili samo lokalno zamijeniti. Za jahte kojima je trup građen od trenica posebnu pažnju treba obratiti na nepropusnost spojeva između trenica. Ako inspektor smatra potrebnim može se zahtijevati djelomično novo šuperenje ili šuperenje cijelog trupa.
- .2 Pregleda kobilice, kobiličnih ključeva, zaštićene kobilice, pramčane i krmene statve, a posebnu pažnju treba obratiti na dijelove strukture podložne koroziji ili oštećenjima prouzrokovanim struganjem ili kontaktima. Ako je podvodni dio zaštićen stakloplastikom ili nekim drugim sličnim sredstvima, potrebno je ispitati da li je prijanjanje tog zaštitnog sredstva zadovoljavajuće, te da li postoje pukotine kroz koje bi voda mogla ući ispod zaštitnog sloja.
- .3 Utvrđivanja da li je stanje svornjaka ili nekih drugih sredstava za pričvršćenje izrađenih od metalnih materijala, kao i svih ostalih metalnih dijelova zadovoljavajuće.
- .4 Pregleda kako bi se ustanovilo postoje li mjesta gdje je drvo počelo propadati ili truliti ili gdje je drvo jako istrošeno. Na takvim mjestima drvo je potrebno obnoviti.

7.1.4 Prilikom pregleda jahti čiji je trup izrađen od **čelika ili aluminijuma**, dodatno navedenom u tački 7.1.2 ovog dijela Pravila, potrebno je posvetiti pažnju područjima zavarenih spojeva, privescima trupa na mjestima pričvršćenja za trup i okolnom području na mjestima gdje je istrošenje očito.

7.1.5 Prilikom pregleda jahti čiji je trup izrađen od stakloplastike, dodatno navedenom u tački 7.1.2 ovog dijela pravila, potrebno je provjeriti podvodni dio trupa kako bi se utvrdila mogućnost postojanja osmoze.

7.1.6 Sidra i sidrene lance potrebno je ispitati i pregledati.

7.1.7 Potrebno je pregledati usise mora i zaštitne rešetke, oplatne priključke i ventile i njihova pričvršćenja za trup.

Prilikom pregleda **jahte za iznajmljivanje** ventile je potrebno pregledati u rastavljenom stanju (ventile iz lijevanog željeza ili ventile koji nisu odobrenog tipa potrebno je rastaviti prilikom svakog pregleda trupa na suvom).

Prilikom pregleda **jahte za lične potrebe** rastavljanje ventila može se zahtijevati jedino ako to inspektor smatra potrebnim.

7.1.8 Potrebno je pregledati vidljive dijelove kormila, osovine kormila i krmene statve. Takođe je potrebno izmjeriti i zapisati zračnosti u ležajevima kormila.

7.2 Pregled vratila brodske propeler

7.2.1 Potrebno je pregledati skrokovne, vidljive dijelove brodske propeler i ležaja statvene cijevi. Ako ekspert smatra potrebnim, zračnosti u ležaju statvene cijevi i funkcionalnost uljne brtvenice (ako postoji) treba provjeriti, izmjeriti i zapisati.

Ako postoje potrebno je pregledati i vidljive dijelove bočnih propulzora.

8. DOKUMENTACIJA KOJA PRATI TEHNIČKI PREGLED JAHTI

8.1 ZAHTJEV ZA OSNOVNIM PREGLEDOM PLOVILA

Zahtjev se podnosi prije upisa jahte u Registar jahti Crne Gore

Ovaj zahtjev podnosi vlasnik ili ovlašćeno lice i to je uslov da bi se izvršio tehnički pregled jahte.

Tehničkim pregledom se utvrđuje tehnička prihvatljivost jahte za upis u Registar jahti

CRNA GORA REGISTAR JAHTI		MONTENEGRO YACHT REGISTER
UPRAVA POMORSKE SIGURNOSTI -- MARITIME SAFETY DEPARTMENT		
Maršala Tita br. 7- PO Box 14, 85 000 BAR		

Br :

Bar:.....

ZAHTJEV ZA TEHNIČKI PREGLED JAHTE *REQUEST FOR TECHNICAL SURVEY OF YACHT*

U skladu sa Zakonom o jahtama („Sl. list RCG“ br.46/07) i Pravilima za statutarnu sertifikaciju jahti, zahtijevamo da nam izvršite tehnički pregled jahte zbog upisa u Registar jahti Crne Gore.

In accordance with the Law on Yachts and the Rules of statutory certification of yachts, we request that you perform technical survey of yacht for the registration in the Register of Montenegro.

Ime jahte Name of the yacht		Broj trupa Hull number	
Tip/Model jahte Yacht type/model			Snaga motora Engine power
Godina gradnje Year of built	Registarski broj Register No.		
Materijal - Material	Dužina-Length	Širina-Breadth	Gaz-Draught
			Bruto tonaža- GT
			Istisnina-Displacement
Ime i adresa vlasnika Name and address of the Owner			
Sanitarni tank Sewage tank	☐ Yes ☐ No	Tank ulja Oil tank	☐ Yes ☐ No
		Kante za sakupljanje kom. otpada Garbage collecting boxes	☐ Yes ☐ No
Mjesto pregleda Place of survey		Na suvom ☐ U vodi ☐ In dry dock In water	Broj ležaja No. of berths
Područje plovidbe Area of navigation	<input type="text"/>	Max. broj lica na jahti Max. number of persons on the yacht	<input type="text"/>
		VHF Radio VHF radio	Yes ☐ No ☐
Jahta će biti spremna za početak pregleda (datum): Yacht will be ready for survey (date):			Vrsta pregleda: Type of survey:

Dolje potpisani izjavljuje da su svi navedeni podaci tačni, i da prihvata sve uslove koji proizlaze iz Zakona o jahtama i Pravila za statutarnu sertifikaciju jahti. (The undersigned declare that all given details are correct, and accept all conditions arising from the Law on Yachts and the rules for statutory certification of yachts.)

Kontakt osoba za pregled Telefon.....
Contact person for survey Telephone

Potpis podnosioca zahtjeva
(Signature of Requester)

8.2 KONTROLNA LISTA TEHNIČKOG PREGLEDA JAHTI

Kontrolna lista za tehnički pregled jahti predstavlja detaljan spisak oblasti koje će tehničkim pregledom biti obuhvaćene.

Kontrolna lista tretira jahte koje ne podliježu statutarnoj sertifikaciji odnosno jahte koje nijesu predmet Konvencija Međunarodne pomorske organizacije (IMO) I kojima se prilikom registracije izdaje samo Sertifikat o registraciji.

Jahte koje podliježu Statutarnoj sertifikaciji tretiraće se po standardima navedenim u tim konvencijama (MARPOL, SOLAS, Load Line, Tonnage, ..) I njihovim pravilnicima (ISM Code, ISPS Code, LSA Code, FFA Code, ..) a tehnički pregled i izdavanje Statutarnih svjedočanstava u ime Uprave pomorske sigurnosti vršiće Priznata organizacija.

Crna Gora – Registar jahti
Montenegro – Yacht register

KONTROLNA LISTA ZA TEHNICKI PREGLED JAHTE Yacht survey check list

Na osnovu podnešenog zahtjeva za pregled jahte “

.....”
On the basis of given application

for survey of yacht

čiji je vlasnik godina gradnje i luke upisa

.....
owned by

year of built

and Port of Registry

radi pregleda jahte u svrhu izdavanja/obnove „Sertifikata o registraciji jahte“ na osnovu člana 13.

for the purpose of yacht survey for issuing/renewing of „Certificate of Yacht Registration“ according to article 13.

„Zakona o jahtama“ Crne Gore, izvršen je pregled jahte i utvrđeno sledeće:

„Yacht Law“ of Montenegro, survey has been made and following has been found:

1 Osnovni podaci o jahti (dimenzije, tonaža, namjena ,) <i>Yacht's particulars (dimensions, tonnage, purpose, ...)</i>	
Bruto tonaža (<i>Gross tonnage</i>)	_____
Neto tonaža (<i>Net tonnage</i>)	_____
Dužina (<i>Length</i>)	_____
Širina (<i>Breadth</i>)	_____
Visina (<i>Depth</i>)	_____
Broj paluba (<i>Number of decks</i>)	_____
Broj jarbola (<i>Number of masts</i>)	_____

Tip jahte (<i>Yacht type</i>)	_____					
Broj trupa (<i>Hull number</i>)	_____					
Namjena (<i>Purpose</i>)	_____					
Materijal gradnje (<i>Material</i>)						
2 TRUP <i>HULL</i>						
Paluba, nadgrađe, ograde i rukohvati <i>Deck, superstructure, rails and handcranks</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Uređaji za zatvaranje, bočna okna <i>Closing devices, sidescuttles</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Sistem za ventilaciju stambenih prostorija, odušnici, nalivne i prelivne cijevi <i>Ventilation system for accommodation spaces, vents, flood and overflow pipes</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Sidro, lančanik, sidreni lanac i sidreno vitlo <i>Anchor, chain locker, anchor chain and windlass</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Vanjska oplata iznad vodene linije <i>Outer plating above waterline</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Kormilarski uređaj (pregled u radu, oprema i kormilarenje u nuždi) <i>Emergency steering gear (survey during work, equipment and emergency steering)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Jarbol, hvataljke, čelik-čela, temelj jarbola, visoko napregnuti dijelovi <i>Mast, grippers, steel wire rope, mast foundation, high stressed parts</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Spoj trupa i balasne kobilice (pregled sa unutrašnje strane) <i>Connection of hull and ballast keel (survey from the inner side)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ukupna ocjena / Average mark	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	

2a PREGLED NA SUVOM <i>DRY DOCK SURVEY</i>						
Stanje glavnih uzdužnih i poprečnih elemenata strukture (rebra, pregrade, ukrepe, pokrov...) <i>Condition of main longitudinal and transverse structure elements (frames, bulkheads, top...)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Stanje vanjske oplata i zaštitnih limova (ukoliko postoje) <i>Condition of outer plating and protecting plates (if any)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Završni voj i kobilica <i>Sheer strake and keel</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Otvori na podvodnom dijelu (usisi rashlade motora, tunel pramčanog propelera...) <i>Openings on the underwater part of the hull (suctions of the engine coolers, tunnel of the bow propeller...)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Propeler (osovina propelera i zaštitna oprema), list kormila, ispusti vodomlaznih motora <i>Propeller (propeller shaft and protective equipment), ruder plate, exhaust ports of water-jet engines</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Zaštita oplata (zink protektori, struje niskog napona, itd) <i>Plating protection (zinc protectors, low voltage current, etc.)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Oprema čiji se elementi nalaze na podvodnom dijelu jahte (dubinomjer, brzinomjer...) <i>Equipment whose elements are on the underwater part of yacht (echo sounder, speed log...)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Premazi na oplati <i>Coating on the plating</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ukupna ocjena / Average mark	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	

3 MAŠINSKI UREĐAJ I ELEKTROOPREMA MACHINERY AND ELECTRICAL EQUIPMENT						
Broj i opis motora <i>Number & description of engine(s)</i>						
Snaga i brzina (<i>Power and speed</i>)	————— K ————— W	————— čv ————— kn				
Broj jedara (<i>Number of sails</i>)						
Proizvođač (<i>Maker</i>)						
Godina proizvodnje (<i>Year made</i>)						
Površina jedara (<i>Area of sails</i>)						
Sistem upravljanja brodskim propelerom sa ispitivanjem u radu <i>Control system for ship's propeller with examination during operation</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Stanje spojki i reduktora <i>Condition of couplings and reduction gearing</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Daljinsko upravljanje mašinom (ispitivanje u radu sistema) <i>Remote engine control (examination during work)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Sistem kaljuža (pumpe i alarmi visokog nivoa kaljuže) i balasta <i>Ballast and bilge system (pumps and high-bilge lever alarms)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Sistem gasa/plina i sigurnosni uređaji <i>Gas system and safety equipment</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Dokumentacija o održavanju, servisiranju i izvršenim popravkama na motoru <i>Records of maintenance, servicing and corrections of the engine</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Vizuelni pregled samog/samih motora pri radu <i>Visual survey of the engine during operation</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Pumpa goriva i ostale prateće pumpe <i>Fuel pump and other auxiliary pumps</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Visokotlačni cjevovod goriva <i>High pressure fuel piping</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Sistem upućivanja i upravljanja <i>Starting and control system</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Cjevovod vazduha, rashladne vode, ulja i izduvnih gasova/plinova (njihova izolacija) <i>Air, cooling water, oil and exhaust gases piping (their insulation)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Prateće mašine i uređaji <i>Auxiliary machinery and equipment</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Turbopunjači i prigušnici vibracija <i>Turbo chargers and vibrations dampers</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Pričvršćenost mašine za temelj <i>Attachment of the machinery to foundation</i>	Loše / Poor		Dobro / Good			
Sistem za podmazivanje glavnog motora i generatora <i>Lubrication system for main engine and generator</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Sistem rashlade glavnih i pomoćnih motora <i>Cooling system for main and auxiliary machinery</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Nestrukturani tankovi goriva <i>Nonstructural fuel tanks</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Sistem kompresovanog vazduha (kompresori, prečistači i rashladnici) <i>Compressed air system (compressors, strainers and coolers)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Izolacija mašinskog prostora <i>Insulation of the machinery space</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ukupna ocjena / Average mark	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	

4 OPREMA ZA GAŠENJE POŽARA FIREFIGHTING EQUIPMENT						
Planovi protivpožarne zaštite <i>Firefighting plans</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ugrađeni protivpožarni sistemi u mašinskom prostoru <i>Fitted firefighting systems in the machinery space</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ugrađeni protivpožarni sistemi u stambenim prostorijama <i>Fitted firefighting systems in the accommodation space</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Daljinsko zaustavljanje ventilatora, mašina i dovoda goriva <i>Remote stopping of ventilators, machinery and fuel supply</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Stanje ventilacionih poklopaca i protivpožarnih vrata <i>Condition of ventilation covers and firefighting doors</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Prevenција i gašenje požara u kuhinji <i>Prevention and firefighting in the kitchen</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Plinski sistem za kuhinjske potrebe (smještaj boca, sigurnosni ventili...) <i>Gas system for cooking (stowage of tanks, safety valves)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Alarmni sistemi dojave požara <i>Fire-detection system</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Protivpožarne pumpe <i>Firefighting pumps</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Prenosni protivpožarni aparati (pokrivenost prostorija, vrste, test pritiska boca, datum poslednjeg servisiranja...) <i>Portable fire extinguishers (space coverage, types, pressure testing of tanks, last servicing date...)</i>	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	
Ukupna ocjena / Average mark	Loše / Poor		Dobro / Good		Vidi primjedbu See note	

5 SREDSTVA ZA SPAŠAVANJE LIFE SAVING APPLIANCES					
SREDSTVO APPLIANCE	Kategorije područja plovidbe (Categories on the basis of the navigation areas)				
	A (>200 NM)	B (60-200 NM)	C1	C2/C3	
Splav za spašavanje ¹⁾ (<i>Life raft</i>) ¹⁾	(SOLAS A)	(Non-SOLAS or SOLAS B)	(Non-SOLAS or SOLAS B) or R	0	
Kolut za spašavanje s plutajućim konopom (<i>Life buoy with floating rope</i>)	2	2	1	1	
Kolut za spašavanje sa svjetlom (<i>Life buoy with light</i>)	1	1	0	0	
Pojasevi za spašavanje za odrasle (<i>Life jackets for adults</i>)	100%	100%	100%	100%	
Pojasevi za spašavanje za djecu (<i>Life jackets for adults</i>)	100%	100%	100%	100%	
Rakete sa padobranom (<i>Parachute rockets</i>)	12	4	0	0	
Ručne baklje (<i>Hand flares</i>)	6	6	6	4	
Plutajući dimni signali (<i>Smoke buoys</i>)	2	2	2	2	
Hidro-termo zaštitna odijela (<i>Immersion suits</i>)	100%	0	0	0	
Sredstva za zaštitu od gubitka toplote ²⁾ (<i>Thermal protecting aids</i>) ²⁾	2	(2 or 100%)	(2 or 100%)	(2 or 100%)	
Aparat za gašenje požara (Fire-extinguisher)	Shodno veličini Depend of size	Shodno veličini Depend of size	1	1	
Poster sa uputstvom za upotrebu sredstava za spašavanje (<i>LSA poster</i>)	1	1	1	0	
Priručnik za vježbu (<i>Training manual</i>)	1	1	0	0	
Primjerak tablice signala (<i>Copy of Signals Table</i>)	1	1	1	0	
Sigurnosni konop samo na jedrilicama (<i>Safe rope only on sailing yachts</i>)	1	1	1	1	

6 NAVIGACIONA OPREMA NAVIGATIONAL EQUIPMENT						
OPREMA EQUIPMENT	Kategorije područja plovidbe (Categories on the basis of the navigation areas)					
	A (>200 NM)		B (60-200 NM)		C1	C2/C3
Magnetski kompas (<i>Magnetic compass</i>)	1		1		1	1
Navigacijske karte (<i>Navigational charts</i>)	1		1		1	1
Nautičke publikacije (<i>Nautical publications</i>)	1		1		1	R
Navigacijski trokut (<i>Navigational triangle</i>)	2		2		2	0
Šestar za karte (<i>Chart compasses</i>)	1		1		1	0
Prizmatični dvogled (<i>Prismatic binocular</i>)	2		1		1	0
Standardni IMO pomorski navigacijski riječnik (<i>IMO standard dictionary</i>)	1		1		1	0
GNSS prijemnik (<i>GNSS receiver</i>)	1		1		R	R
Radarski reflektor (<i>Radar reflector</i>)	1		1		1	0
Signalna svjetiljka (<i>Signal lamp</i>)	1		1		1	1
Međunarodni signalni kodeks (<i>International Signal Code</i>)	1		1		0	0
Barometar (<i>Barometer</i>)	1		1		1	0
Knjiga "Pravila za izbjegavanje sudara na moru" (<i>COLREG Rules book</i>)	1		1		1	0
Zvučni dubinomjer (<i>Echo Sounder</i>)	1		1		0	0
7 RADIO I GMDSS OPREMA RADIO EQUIPMENT						
OPREMA EQUIPMENT	Kategorije područja plovidbe (Categories on the basis of the navigation areas)					
	A (>200 NM)		B (60-200 NM)		C1	C2/C3
VHF radio predajnik (<i>VHF radio transceiver</i>)	1		1		1	1
VHF-DSC radio predajnik ³⁾ (<i>VHF - DSC radio transceiver</i>) ³⁾	1		1		1/R	R
Prenosni VHF uređaj ⁴⁾ (<i>Hand held VHF device</i>) ⁴⁾	1		1		1/R	R
MF radio instalacija ⁵⁾ (<i>MF Radio Installation</i>) ⁵⁾	1		1/R		0	0
INMARSAT-C ili MF/HF sa DSC (<i>INMARSAT-C or MF/HF with DSC</i>)	1		R			
NAVTEX prijemnik ⁶⁾ (<i>NAVTEX Receiver</i>) ⁶⁾	1		1/R		R	0
EPIRB (<i>EPIRB</i>)	1		1		0	0
Radarski transponder za traganje i spašavanje (<i>SART</i>)	1		R		R	0

8 OSTALO <i>OTHER</i>			
STAVKA (ITEM)	OK	NO or N/ A	PRIMJEDBE (REMARKS)
Sidro shodno veličini jahte (<i>Anchor as per size of the yacht</i>)			
Konopi za privez (<i>Mooring ropes</i>)			
Vitlo za privez (<i>Mooring winch</i>)			
Ručna ili električna pumpa (<i>Manual or electric pump</i>)			
Navigacijska svjetla (<i>Navigational lights</i>)			
Sirena (<i>Whistle</i>)			
Prva pomoć - zavisno od područja plovidbe (<i>First aid kit - depends on area of navigation</i>)			
Baterijska lampa (<i>Flash light</i>)			
Ime i oznaka jasno ispisani (<i>Name and mark clearly marked</i>)			
Validnost Radio dozvole (<i>Radio license validity</i>)			
Pozivni znak isписan pored Radio stanice (<i>Call sign marked next to Radio station</i>)			
Uputstvo za poziv u slučaju opasnosti (<i>Instruction in case of distress</i>)			

7 ZAŠTITA MORA OD ZAGADJENJA <i>SEA POLLUTION PREVENTION</i>			
Tank fekalija (<i>Sewage tank</i>) - <i>MARPOL Annex IV</i>			
Kante za sakupljanje kom. otpada (<i>Garbage collecting boxes</i>) <i>MARPOL Annex V</i>			
Tank zauljanih voda (<i>Sludge, oily water tank</i>) – <i>MARPOL Annex I</i>			
Oprema za sprečavanje zagađivanja vazduha (<i>Air pollution prevention equipment</i>) <i>MARPOL Annex VI</i>			
8 PRIMJEDBE INSPEKTORA <i>SURVEYOR'S REMARKS</i>			

_____ Datum (date)

_____ Inspektor (*Surveyor*)

_____ Vlasnik (*Owner*)

8.3 IZVJEŠTAJ O PREGLEDU JAHTE

Izveštaj o pregledu jahte izdaje Inspektor Uprave pomorske sigurnosti ili Priznata organizacija nakon uspješno obavljenog tehničkog pregleda.
Jedna kopija izveštaja ostaje na jahti a druga se čuva uz tehničku dokumentaciju upisane jahte.

CRNA GORA REGISTAR JAHTI		MONTENEGRO YACHT REGISTER
UPRAVA POMORSKE SIGURNOSTI - MARITIME SAFETY DEPARTMENT Maršala Tita br. 7- PO Box 14, 85 000 BAR		

Broj izvještaja.
Report No.

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU JAHTE GENERAL SURVEY REPORT

Na osnovu podnešenog zahtjeva za pregled jahte u svrhu izdavanja/obnove „Sertifikata o registraciji jahte“ a na osnovu člana 13. Zakona o jahtama („Sl. list RCG“ br.46/07) i Pravilima za statutarnu sertifikaciju jahti, izvršen je pregled jahte .

On the basis of submitted application for the purpose of yacht survey for issuing/renewal of „Certificate of Yacht Registration“ according to article 13. „Law on Yachts and the Rules of statutory certification of yachts, the survey was performed.

PODACI O JAHTI / PARTICULARS OF YACHT

Ime jahte <i>Name of yacht</i>	<input type="text"/>
Broj trupa <i>Hull number</i>	<input type="text"/>
Tip / model jahte <i>Type / model of yacht</i>	<input type="text"/>
Glavne dimenzije (LxBxD) <i>Main dimensions (LxBxD)</i>	<input type="text"/>
Materijal gradnje <i>Construction material</i>	<input type="text"/>
Bruto tonaža/ Istisnina <i>Gross tonnage/ Displacement</i>	<input type="text"/>
Mjesto i godina gradnje <i>Place and year of built</i>	<input type="text"/>
Tip / Snaga mašine kW <i>Type / Engine power kW</i>	<input type="text"/>
Broj motora <i>Engine number</i>	<input type="text"/>

Na zahtjev On request	
--------------------------	--

Za namjenu: Ličnu upotrebu (*Personal use*)
For the purpose:

Iznajmljivanje (*Chartering*)

POTVRĐUJE SE DA JE:

THIS IS TO CERTIFY THAT:

1. **Jahta pregledana u skladu sa zahtjevima Pravila za statutarnu sertifikaciju jahti** – *The yacht has been surveyed in accordance with requirements of the Rules of statutory certification of yachts.*
2. **Pregledom utvrđeno da je stanje strukture, mašina i opreme zadovoljavajuće i da jahta za navedenu namjenu i područje plovidbe ispunjava zahtjeve Pravila za statutarnu sertifikaciju jahti koja se odnose na:**–
The survey showed that condition of structure, machinery and equipment is satisfactory and yacht, with respect to the purpose and navigation area, complies with the requirements of the Rules of statutory certification of yachts and is related to:
 - **Čvrstoću konstrukcije i vodonepropusnost svih bitnih djelova trupa.** - *Structural strength and, where necessary, the watertightness of all essential parts of the hull.*
 - **Sigurnost i pouzdanost pogonskog i sistema kormilarenja, kao i onih uređaja i pomoćnih sistema koji služe za uspostavljanje i održavanje temeljnih uslova na jahti uključujući, posude pod pritiskom i automatizaciju** – *Safety and reliability of the propulsion and steering system as well as those features and auxiliary systems for establishing and maintaining basic conditions on yacht including, pressure vessels and automation*
 - **Stabilitet, pregrađivanje i nadvođe** - *Stability, subdivision and freeboard*
 - **Protiv požarnu zaštitu, navigaciona oprema, sredstva za signalizaciju i opremu za spašavanje** – *Fire fighting equipment, navigational equipment, signaling means and life saving appliances*
 - **Zaštita na radu i smještaj posade** - *Protection at work and crew accommodation*
 - **Prevoz putnika** - *Carriage of passengers*
 - **Sprečavanje zagađenja pomorske okoline uljem, smećem i fekalijama** - *Prevention of pollution of the marine environment by oil, garbage and sewage*
 - **Radio opremu** - *Radio equipment*

OSNOVNI PREGLED – INITIAL SURVEY

Mjesto/Place	<input type="text"/>	Datum/ Date	<input type="text"/>	<input type="text"/>
				(Potpis i pečat) (Signature and seal)

PERIODIČNI PREGLEDI – PERIODICAL SURVEYS

Mjesto/Place	<input type="text"/>	Datum/ Date	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	Periodični pregled <i>Periodical survey</i>		Godišnji/obnovni <i>Annual/Renewal</i>	(Potpis i pečat) (Signature and seal)
Mjesto/Place	<input type="text"/>	Datum/ Date	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	Periodični pregled <i>Periodical survey</i>		Godišnji/obnovni <i>Annual/Renewal</i>	(Potpis i pečat) (Signature and seal)
Mjesto/Place	<input type="text"/>	Datum/ Date	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	Periodični pregled <i>Periodical survey</i>		Godišnji/obnovni <i>Annual/Renewal</i>	(Potpis i pečat) (Signature and seal)
	<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>

Mjesto/Place	<input type="text"/>	Datum/ Date	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	Periodični pregled <i>Periodical survey</i>		Godišnji/obnovni <i>Annual/Renewal</i>	(Potpis i pečat) <i>(Signature and seal)</i>
Mjesto/Place	<input type="text"/>	Datum/ Date	<input type="text"/>	<input type="text"/>
				(Potpis i pečat) <i>(Signature and seal)</i>

PREGLED NA SUVOM – DRY DOCK SURVEY

	Osnovni pregled <i>Initial survey</i>	Periodični pregled Godišnji/obnovni <i>Periodical survey Annual/Renewal</i>	Periodični pregled Godišnji/obnovni <i>Periodical survey Annual/Renewal</i>	Vanredni pregled <i>Occasional survey</i>
Mjesto Place	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Datum Date	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Potpis i pečat <i>Signature and seal</i>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

VANREDNI PREGLED - OCCASIONAL SURVEY

Mjesto/Place	<input type="text"/>	Datum/Date	<input type="text"/>	<input type="text"/>
				(Potpis i pečat) <i>(Signature and seal)</i>

Jahti se u odnosu na područje plovidbe određuje kategorija .

In relation to the area of navigation, the yacht is assigned the category

Pregledom je utvrđeno da jahta zadovoljava zahtjeve za kategoriju plovidbe.

The survey determined that the yacht meets the requirements for the navigation category

Max. broj lica na jahti

Max. number of persons on the yacht

Vlasnik mora jahtu održavati na odgovarajući način i time osigurati takvo stanje jahte i njene opreme, da jahta u svakom pogledu bude sposobna za plovidbu bez opasnosti za jahtu, osobe na jahti i okolinu.

The owner shall maintain the yacht in an appropriate manner thus ensuring that the general conditions of the yacht and its equipment are such that the yacht is in every way seaworthy without any danger to the yacht itself, persons on yacht or environment.

Izdato:

Issued on

Inspektor

Surveyor

.....

Primjedbe / Remarks

Posebni uslovi / izuzeća – Special conditions / exemptions

Inspektor

Surveyor

.....

OB_71

DIO 4. MINIMALNI BROJ ČLANOVA POSADE NA JAHTAMA

1. OSNOVNE ODREDBE:

1. Ovim tehničkim pravilima se propisuje najmanji broj članova posade za sigurnu plovidbu koji moraju imati jahte državne pripadnosti Crne Gore.
2. Jahtom za ličnu upotrebu ne može upravljati lice koje shodno veličini jahte ne posjeduje Osnovno ovlaštenje za voditelja jahte do 100 BT , Osnovno ovlaštenje za voditelja jahte do 500 BT ili Osnovno ovlaštenje za zapovjednika broda.
3. Uz pomenuto ovlaštenje u tački 1.3 ovog dijela voditelj jahte mora posjedovati Osnovno ovlaštenje za GMDSS radio-operatora sa opštim ovlaštenjem, ograničenim ovlaštenjem ili Osnovnim ovlaštenjem za VHF DSC radio-operatora.
4. Najmanji broj članova posade jahte za iznajmljivanje (u daljem tekstu: jahte) predstavlja posadu koja jahti omogućava sigurnu plovidbu u odnosu na kategoriju plovidbe, veličinu jahte, snagu pogonskog pomasinaenja, stepen(oznaku) automatizacije pogona, kao i vrijeme trajanja plovidbe

2. OBJAŠNJENJE IZRAZA I POJMOVA

1. **Osnovno ovlaštenje za voditelja jahte do 100 BT** - Član 36. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009 .
2. **Osnovno ovlaštenje za voditelja jahte do 500 BT** - Član 37. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009 .
3. **Osnovno ovlaštenje za GMDSS radio-operatora sa opštim ovlaštenjem** - Član 30. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009; primjenjuje se za Područje plovidbe A i B
4. **Osnovno ovlaštenje za GMDSS radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem** - Član 31. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009; primjenjuje se za Područje plovidbe C1
5. **Osnovno ovlaštenje za VHF DSC radio-operatora** - Član 32. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009; primjenjuje se za Područje plovidbe C2/C3.
6. **AUT 1** je oznaka za jahtu čiji je stepen automatizacije takav da se ne zahtijeva stalna služba nadzora ni u mašinskom odjeljenju ni u kontrolnoj prostoriji mašinskog odjeljenja.
7. **AUT 2** je oznaka za jahtu čiji je stepen automatizacije takav da se u mašinskom odjeljenju ne zahtijeva stalna služba nadzora, ali se zahtijeva u kontrolnoj prostoriji mašinskog odjeljenja
8. **AUT 3** se dodjeljuje jahti čiji je stepen automatizacije je takav da se u mašinskom odjeljenju zahtijeva stalna služba nadzora
9. **Osnovno ovlaštenje za zapovjednika broda od 500 BT do 3000 BT** – Član 16. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.
10. **Osnovno ovlaštenje za prvog oficira palube od 500 BT do 3000 BT** - Član 17. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.
11. **Osnovno ovlaštenje za člana plovidbene straže** - Član 21. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.
12. **Osnovno ovlaštenje za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim** - Član 22. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.
13. **Osnovno ovlaštenje za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim** - Član 23. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.
14. **Osnovno ovlaštenje za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750kW do 3000 kW** - Član 24. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.
15. **Osnovno ovlaštenje za oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW** - Član 26. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.
16. **Oficir plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750kW** - Član 39. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.
17. **Član plovidbene straže u mašinskom odjeljenju** - Član 27. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.
18. **Ovlaštenje za mornara motoristu** - Član 38. Pravilnika o zvanjima i ovlaštenjima o osposobljenosti pomoraca Sl.list CG, Broj 7/2009.

3. PRIMJENA

3.1 PODRUČJE PLOVIDBE „A“

Jahta za iznajmljivanje koja plovi u području **plovidbe „A“** mora imati najmanji broj članova posade:

A. U službi palube

1. Jahta od 500 do 3000 BT
 - zapovjednika broda, jednog prvog oficira palube, jednog člana plovidbene straže palube i jednog mornara
2. Jahta od 100 do 500 BT
 - dva voditelja jahte i jednog mornara.
3. Jahta do 100 BT
 - dva voditelja jahte i jednog mornara.
4. Jahta do 50 BT
 - dva voditelja jahte.

B. U službi mašine

I Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage preko 3.000 kW

1. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 3
 - jednog upravitelja mašine, jednog drugog oficira mašine, dva člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju.
2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 2
 - jednog upravitelja mašine, jednog drugog oficira mašine i jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju.
3. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jednog upravitelja mašine i jednog drugog oficira mašine.

II Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage od 750 do 3.000 kW

1. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 3
 - jednog upravitelja mašine, jednog oficira mašine i jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju.

2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 2
 - jednog upravitelja mašine, jednog oficira mašine i jednog člana plovibne straže u mašinskom odjeljenju .
3. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jednog upravitelja mašine i jednog oficira mašine .

III Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage od 150 do 750 kW

1. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 3
 - dva oficira plovibne straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW i jednog člana plovibne straže u mašinskom odjeljenju.
2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 2
 - jednog oficira plovibne straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW i jednog člana plovibne straže u mašinskom odjeljenju.
3. Brod sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jedan oficir plovibne straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW i jednog mornara motoristu.

IV Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage do 150 kW

- jednog oficira plovibne straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW ili
- jednog mornara motoristu.

C. U službi veze

- jahte koje plove u međunarodnoj plovidbi moraju ispunjavati zahtjeve iz glave IV Konvencije SOLAS, koji se odnose na opremanje sredstvima radio-veze.

1. Jahta preko 500 BT
 - svaki oficir palube u straži mora imati ovlaštenje za GMDSS radio-operatora sa opštim ovlaštenjem.
2. Jahta do 500 BT
 - svaki voditelj jahte do 500 BT mora imati ovlaštenje za GMDSS radio-operatora s opštim ovlaštenjem.

3.2 PODRUČJE PLOVIDBE „B“

Jahta za iznajmljivanje koja plovi u području plovidbe „B“ mora imati najmanji broj članova posade:

A. U službi palube

1. Jahta od 500 do 3000 BT
 - zapovjednika broda, jednog prvog oficira palube, jednog člana plovibbene straže palube.
2. Jahta do 500 BT
 - dva voditelja jahte i jedan član plovibbene straže palube.
3. Jahta do 100 BT
 - dva voditelja jahte i jedan mornar .
4. Jahta do 50 BT
 - dva voditelja jahte .

B. U službi mašine

I Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage preko 3.000 kW

2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 3
 - jednog upravitelja mašine, jednog drugog oficira mašine, jednog člana plovibbene straže u mašinskom odjeljenju.
2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 2
 - jednog upravitelja mašine, jednog drugog oficira mašine i jednog mornara motoristu.
3. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jednog upravitelja mašine I jednog člana plovibbene straže u mašinskom odjeljenju.

II Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage od 750 do 3.000 kW

1. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 3
 - jednog upravitelja mašine, jednog oficira mašine i jednog člana plovibbene straže u mašinskom odjeljenju.
3. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 2
 - jednog upravitelja mašine, jednog oficira mašine i jednog mornara motoristu .

4. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jednog upravitelja mašine.

III Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage od 150 do 750 kW

2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 3
 - dva oficira plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW i jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju.
2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 2
 - jednog oficira plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW i jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju.
3. Brod sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jedan oficir plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW.

IV Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage do 150 kW

- jednog oficira plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW ili
- jednog mornara motoristu.

C. U službi veze

- Jahte koje plove u međunarodnoj plovidbi moraju ispunjavati zahtjeve iz glave IV Konvencije SOLAS, koji se odnose na opremanje sredstima radio-veze.

1. Jahta preko 500 BT
 - svaki oficir palube u straži mora imati ovlaštenje za GMDSS radio-operatora sa opštim ovlaštenjem.
2. Jahta do 500 BT
 - svaki voditelj jahte do 500 BT mora imati ovlaštenje za GMDSS radio-operatora s opštim ovlaštenjem.

3.3 PODRUČJE PLOVIDBE „C1“

Jahta za iznajmljivanje koja plovi u području plovidbe „C1“ mora imati najmanji broj članova posade:

A. U službi palube

1. Jahta od 500 do 3000 BT
 - zapovjednika broda, jednog prvog oficira palube i jednog člana plovidbene straže palube .
2. Jahta od 100 do 500 BT
 - dva voditelja jahte i jednog mornara.
3. Jahta do 100 BT
 - jednog voditelja jahte i člana plovidbene straže palube .
4. Jahta do 50 BT
 - jednog voditelja jahte.

B. U službi mašine

I Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage preko 3.000 kW

1. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 3
 - jednog upravitelja mašine, jednog drugog oficira mašine.
2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 2
 - jednog upravitelja mašine, jednog drugog oficira mašine
3. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jednog upravitelja mašine.

II Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage od 750 do 3.000 kW

1. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 3
 - jednog upravitelja mašine i jednog oficira mašine.
2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 2
 - jednog upravitelja mašine i jednog mornara motoristu.
3. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jednog upravitelja mašine.

III Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage od 150 do 750 kW

1. Brod sa oznakom automatizacije pogona AUT 3 i AUT 2
 - jednog oficira plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW i jednog mornara motoristu.
2. Brod sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jednog oficira plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW .

IV Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage do 150 kW

- jednog oficir plovidbene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW ili
- jednog mornara motoristu.

C. U službi veze

- Jahte koje plove u međunarodnoj plovidbi moraju ispunjavati zahtjeve iz glave IV Konvencije SOLAS, koji se odnose na opremanje sredstima radio-veze.

1. Jahta preko 500 BT
 - svaki oficir palube u straži mora imati ovlašćenje za GMDSS radio-operatora sa opštim ovlašćenjem.
2. Jahta do 500 BT
 - svaki voditelj jahte do 500 BT mora imati ovlašćenje za GMDSS radio-operatora s ograničenim ovlašćenjem ili ovlašćenje za VHF DSC radio-operatora

3.4 PODRUČJE PLOVIDBE „C2 i C3“

Jahta za iznajmljivanje koja plovi u području plovidbe „C2 i C3“ mora imati najmanji broj članova posade:

A. U službi palube

1. Jahta preko 500 BT
 - zapovjednika broda.
2. Jahta od 100 do 500 BT
 - jednog voditelja jahte.
3. Jahta do 100 BT
 - jednog voditelja jahte .

B. U službi mašine

I Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage preko 750 kW

1. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 3
 - jednog upravitelja mašine i jednog oficira mašine.
2. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 2
 - jednog upravitelja mašine I mornara motoristu.
3. Jahta sa oznakom automatizacije pogona AUT 1
 - jednog upravitelja mašine.

II Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage od 150 do 750 kW

- jednog oficira plovibene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW.

III Jahta sa snagom mašinskog kompleksa pogonske snage do 150 kW

- jednog oficira plovibene straže na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, ili
- jednog mornara motoristu.

C. U službi veze

- Jahte koje plovi u međunarodnoj plovidbi moraju ispunjavati zahtjeve iz glave IV Konvencije SOLAS, koji se odnose na opremanje sredstvima radio-veze.

- svaki voditelj jahte mora imati ovlaštenje za VHF DSC radio-operatora

3.5 U onim slučajevima gdje je to izvodljivo ovlaštenje oficira palube i mašine (deck and engine roles) može posjedovati jedan član posade koji je za to kvalifikovan s tim da na jahti mora biti ukrcana još jedna osoba sa nižim stepenom ovlaštenja.

3.6 Uprava pomorske sigurnosti će svakoj jahti koja obavlja međunarodna putovanja a čija dužina prelazi 24 metra, nakon utvrđivanja najmanjeg broja članova posade za sigurnu plovidbu, izdati svjedočanstvo o najmanjem broju članova posade (Minimum Safe Manning Certificate).

TABELARNI PRIKAZ MINIMALNOG BROJA ČLANOVA POSADE

POSADA PALUBE

Kategorije	< 50 BT	< 100 BT	< 500 BT	500 > 3000 BT
A	2	3	3	4
B	2	3	3	3
C1	1	2	3	3
C2/C3	1	1	1	1

1. Jahta preko 500 BT(Područje plovidbe A,B i C1)

- svaki oficir palube u straži mora imati svjedočanstvo o osposobljenosti za službu pomorskog radio-telefoniste sa opštim ovlaštenjem, odnosno GMDSS operatora sa opštim ovlaštenjem.

2. Jahta do 500 BT(Područje plovidbe A,B i C1)

- jednog člana posade palube u straži sa svjedočanstvom o osposobljenosti za službu pomorskog radio-telefoniste sa opštim ovlaštenjem, odnosno GMDSS operatora sa opštim/ograničenim ovlaštenjem (zavisno od kategorije) , ukoliko brod ima ugrađenu radio-telefonsku stanicu.

3. Jahte za Područje plovidbe C2 ili C3

- Svaki voditelj jahte mora imati ovlaštenje za VHF DSC radio-operatora

POSADA MASINE

Kategorije	> 3000 kW			750 > 3000 kW			150 > 750 kW			< 150 kW		
	A3	A2	A1	A3	A2	A1	A3	A2	A1	A3	A2	A1
A	4	3	2	3	3	2	3	2	2	1	1	1
B	3	3	2	3	3	1	3	2	1	1	1	1
C1	2	2	1	2	2	1	2	2	1	1	1	1
C2/C3	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1